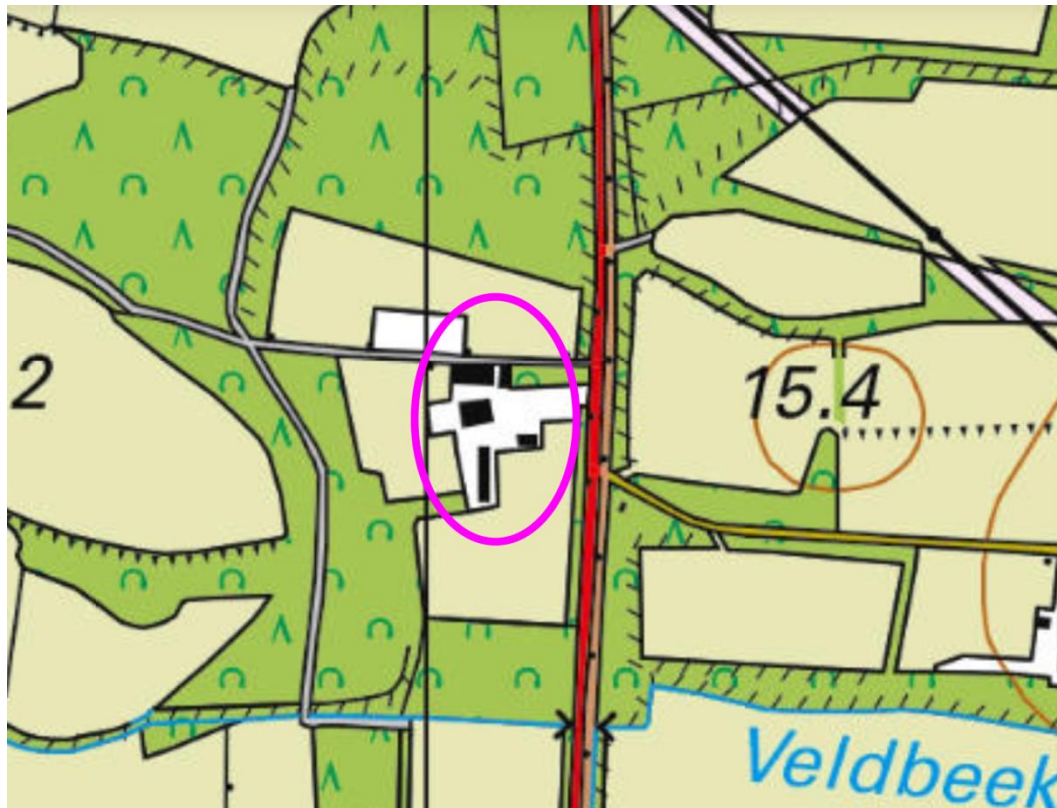

Plan van Aanpak gewone dwergvleermuis, kerkuil en das Boerderij Groot Koestapel in Putten

Plan van Aanpak gewone dwergvleermuis, kerkuil en das Boerderij Groot Koestapel in Putten

Opdrachtgever: de Rentmeesters Coöperatie

Status: **Definitief**

Datum: 15 december 2023

Uitvoering: Foreest Groen Consult BV

E @foreestgroenconsult.nl

W www.foreestgroenconsult.nl

INHOUD

Pagina

1	INLEIDING	6
2	Algemene informatie	7
2.1	Ligging plangebied.....	7
2.2	Locatie	8
2.3	Naam aanvrager	8
3	Werkzaamheden en planning	9
3.1	Beschrijving van de werkzaamheden	9
3.1.1	Toekomstbeeld bebouwing.....	9
3.1.2	Toekomstbeeld terrein.....	10
3.2	Werkwijze van de werkzaamheden op de gebouwen	10
3.3	Overzicht van de werkzaamheden per soort	12
3.3.1	Gewone dwergvleermuis	12
3.3.2	Kerkuil.....	14
3.3.3	Das.....	15
4	Verbodsbepalingen	16
4.1	Vleermuizen	17
4.2	Kerkuil.....	17
4.3	Das.....	18
5	Ecologische inventarisatie, achtergrond	19
5.1	Locatie van onderzoek	20
6	Resultaten Nader onderzoek alle soortgroepen	21
6.1	Vleermuis	21
6.1.1	Voorjaar onderzoek.....	21
6.1.2	Najaar onderzoek	21
6.1.3	Onderzoek foerageergebied	22
6.1.4	Onderzoek vliegrouete.....	23
6.1.5	Overige waarnemingen	24
6.2	Zoogdieren	25
6.2.1	Boommarter, steenmarter en bunzing	25
6.2.2	Wezel en hermelijn	25
6.2.3	Das.....	25
6.3	Broedvogels.....	25
6.3.1	Stenuil.....	25
6.3.2	Kerkuil.....	25
6.4	Samengevat.....	26
7	Effecten	27
7.1	Effect werkzaamheden: kwaliteit en kwantiteit	27
7.1.1	Gewone dwergvleermuis	27
7.1.2	Kerkuil.....	27
7.1.3	Das.....	27

7.1.4	Effect werkzaamheden: monitoren	30
8	Maatregelen	31
8.1	Gewone dwergvleermuis	31
8.1.1	Preventieve maatregelen	31
8.1.2	Tijdelijke verblijven en locaties	31
8.2	Stappenplan verblijven.....	33
8.3	Permanente verblijven vleermuizen	33
8.4	Locatie maatregel.....	35
8.5	Effectiviteit	35
8.5.1	Uitvoering maatregelen: monitoren	35
8.6	Kerkuil.....	35
8.6.1	Permanente verblijven en locaties.....	35
8.6.2	Locatie maatregel.....	37
8.6.3	Effectiviteit	37
8.6.4	Uitvoering maatregelen: monitoren	37
8.7	Das: compensatieplan	38
8.7.1	Compensatiemaatregel das	38
8.7.2	Toekomstige situatie leefgebied	38
8.7.3	Aanwijzen nieuw leefgebied	38
8.7.4	Overige maatregelen ten gunste van de das	39
8.7.5	Locatie maatregel.....	40
8.7.6	Effectiviteit	40
8.7.7	Uitvoering maatregelen: monitoren	41
9	Alternatieven.....	42
9.1	Alternatieve locatie	42
9.2	Alternatieve werkwijze.....	42
9.3	Alternatieve planning.....	42
10	Gunstige staat van instandhouding.....	44
10.1	Gewone dwergvleermuis	44
10.1.1	Staat van instandhouding.....	44
10.1.2	Afbreuk gunstige staat van instandhouding	45
10.2	Kerkuil.....	46
10.2.1	Staat van instandhouding.....	46
10.2.2	Afbreuk gunstige staat van instandhouding	47
10.3	Das.....	47
10.3.1	Staat van instandhouding	47
10.3.2	Afbreuk gunstige staat van instandhouding	47
10.4	Zorgvuldig handelen.....	48
11	Maatregelen overige soorten.....	48
12	Literatuur.....	49
13	Plan van aanpak in het kort.....	50
13.1	Voor de start van de werkzaamheden	50
13.2	Tijdens de werkzaamheden	50

13.2.1	Ongeschikt maken huidige complex	50
13.2.2	Aanbrengen permanente verblijven vernieuwde rundveestal	50
13.3	Na uitvoering werkzaamheden	51
13.4	Algemeen	51
14	Werk protocol	52
14.1	Preventief; voor ontvangst van de ontheffing	52
14.2	Na ontvangst ontheffing	52
14.2.1	Ongeschikt maken	52
14.2.2	Aanbrengen permanente verblijven	52
14.3	Tijdens de werkzaamheden	53
14.4	Na de werkzaamheden	53
14.5	Maatregelen algemeen	53
15	Begeleiding en communicatie	54
16	Advies	55
16.1	Intrinsieke waarde.....	55
16.2	Invloed weer.....	55
16.3	Broedvogels.....	55
	Bijlage 1 artikel 3.69 bouwbesluit.....	56
	Bijlage 2: Quicksan natuuronderzoek.....	57
	Bijlage 3: Nader onderzoek.....	58
	Bijlage 4: Nader onderzoek Voorthuizerstraat 145	59

1 INLEIDING

In opdracht van de Rentmeesters Coöperatie is dit plan van aanpak opgesteld voor het verzekeren van de instandhouding van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), kerkuil (*Tyto alba*) en das (*Meles meles*). Deze beschermde soorten hebben belang bij de monumentale boerderij “Groot Koestapel” in Putten. Dit plan beschrijft de aanpak om de staat van instandhouding van deze soorten te waarborgen tijdens de herontwikkeling van het terrein.

De basis van dit plan van aanpak wordt gevormd door:

- Quicksan natuuronderzoek herbestemming boerderij Groot Koestapel Voorthuizerstraat 286 te Putten, Foreest Groen Consult BV, 13 september 2022;
- Nader onderzoek herbestemming boerderij Groot Koestapel Voorthuizerstraat 286 te Putten, Foreest Groen Consult BV, 28 augustus 2023.

Het terrein wordt herontwikkeld naar een bezoekerscentrum met landwinkel. Ook de groene buitenruimte krijgt een impuls door een nieuw beplantingsplan. De opdrachtgever heeft het voornemen om sloop- en restauratiewerkzaamheden uit te voeren aan de gebouwen. Tot slot worden parkeerplaatsen gerealiseerd.

Dit plan van aanpak is opgesteld door [REDACTED] MSc werkzaam als ecooloog bij Foreest Groen Consult BV.

2 Algemene informatie

2.1 Ligging plangebied

Het plangebied bestaat uit een monumentale boerderij met een oppervlakte van ongeveer 2.3 ha. Rondom de gebouwen zijn zomen, weiland en een (moes)tuin aanwezig. In het midden van de weide is een oude mestplaat aanwezig. In de gebouwen zijn op veel plaatsen rommelige hoekjes te vinden. Verder is het plangebied omsloten door landbouwgrond, bos, bomenrijen en houtwallen. In de verdere omgeving zijn ook heide gebieden te vinden. Zie afbeelding 1 voor een overzicht foto van de planlocatie.

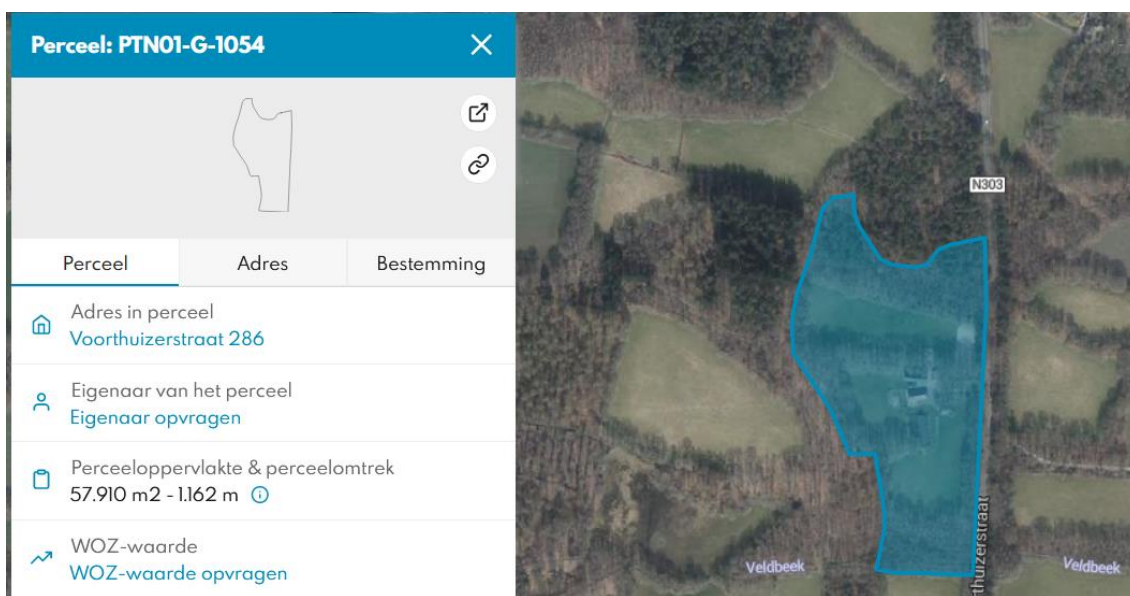
Afbeelding 1: Overzicht van het onderzoeksgebied in het oranje kader. Rechts is een overzicht te vinden van de aanwezige gebouwen.

Groene ontwikkelzone

Het plangebied ligt in het GO gebied van het Gelders Natuur Netwerk. Het plangebied ligt in het deelgebied 126. Veldbeek – Oldenaller van de GNN. Dit betekent dat het gebied waarin de boerderij ligt bepaalde kernkwaliteiten (samenhang van natuur en landschap) heeft. De complete herinrichting van de boerderij is in overeenstemming met het huidige bestemmingsplan waardoor er geen versterkingsopgave nodig is.

2.2 Locatie

Straat: Voorthuizerstraat 286
Postcode 3881 SN
Plaats: Putten
Gemeente; Gemeente Putten
Provincie: Gelderland
Coördinaten: 52.21202, 5.60713
Kadastraal bekend: PTN01-G-1054

Afbeelding 2: Kadastrale kaart van het plangebied (bron: www.kadastralekaart.com).

2.3 Naam aanvrager

De heer [REDACTED]
De Rentmeesters Coöperatie
[REDACTED]

3 Werkzaamheden en planning

3.1 Beschrijving van de werkzaamheden

De opdrachtgever is van plan om de boerderij om te vormen naar een horeca en winkel gelegenheid met ook de mogelijkheid tot kleinschalig ruimteverhuur. Verder is er ruimte gereserveerd voor extra parkeerplaatsen. De buitenruimte krijgt een groene impuls door de aanplant van nieuwe gemengde hagen, kleine bosschage en noten- en fruitbomen. De percelen rondom de boerderij blijven onveranderd voor agrarisch gebruik. Hieronder volgt een situatieschets voor zowel de veranderingen op het terrein als de bebouwing.

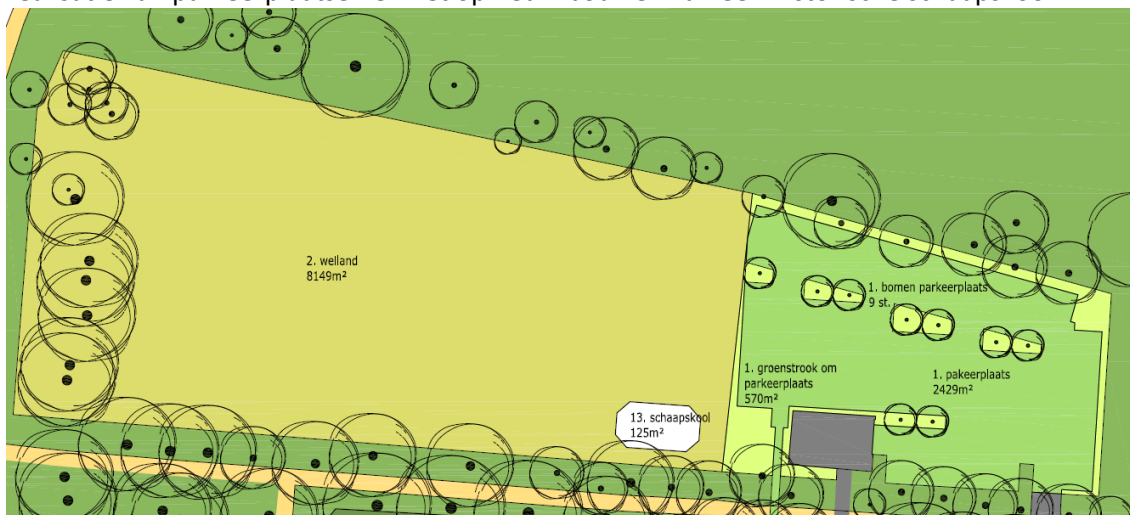
3.1.1 Toekomstbeeld bebouwing

Afbeelding 3: Inrichting van de toekomstige situatie Groot Koestapel (Buro Duck). De rundveestal wordt verbouwd, de boerderij en doorrijshuur worden gerestaureerd en de varkensschuur maakt plaats voor een tuinkas.

3.1.2 Toekomstbeeld terrein

Op de afbeelding is te zien hoe het terrein wordt vormgegeven in de toekomst. Het gaat om de realisatie van parkeerplaatsen en het opnieuw bouwen van een historische schaapskooi.

Afbeelding 4: schets van de huidige plannen.

Hierna wordt besproken welke werkzaamheden gaan plaatsvinden met betrekking tot de bebouwing.

3.2 Werkwijze van de werkzaamheden op de gebouwen

Om een overzicht te krijgen van de werkzaamheden zijn de relevante gebouwen weergegeven in onderstaande afbeelding. Vervolgens wordt benoemd welke werkzaamheden zullen plaatsvinden. Ook andere relevante werkzaamheden worden benoemd.

Afbeelding 5: bebouwing op terrein.

1) Boerderij met woonhuis

De boerderij bevat asbest en wordt daarom gesaneerd. Verder zullen er herstel en restauratie werkzaamheden plaatsvinden aan de boerderij.

2) Schaapskooi (doorrijschuur met zolder)

De doorrijschuur is alleen onderhevig aan vernieuwing van het rieten dak.

3) Rundveeststal

De voormalige koeienstal wordt verbouwd naar winkel en horeca gelegenheid. Het geraamte blijft intact en het gebouw wordt opnieuw bekleed en geïsoleerd.

4) Varkensstal

De oude varkensstal heeft geen functie in de herbestemming en zal worden gesloopt. In de plaats komen 2 tuinkassen voor de kweek van groenten.

Weiland met mestplaat

In de weide ten noorden van het plangebied worden parkeervoorzieningen aangelegd. Het gaat om de realisatie van 61 parkeerplaatsen op circa 2429 m². De verharding van de aanwezige mestplaat blijft behouden voor het laden en lossen van goederen. De ondergrond van de parkeerplaats wordt gemaakt door lava-half verharding. Het pad naar de parkeerplaats zal bestaan uit een karrenspoor, maar het eerste stukje van de laan wordt verhard, zodat bezoekers op die manier met de auto het parkeerterrein op kunnen.

Overige plannen

- Opnieuw bouwen van historische schaapskooi (125 m²);
- Aanplant hagen en nieuwe (fruit/noten) bomen;
- Aanplant bosschage 122 m² met Gelderse Roos naast de werkschuur;

3.3 Overzicht van de werkzaamheden per soort

3.3.1 Gewone dwergvleermuis

Om de vleermuizen zo weinig mogelijk te verstoren wordt gewerkt met tijdelijke vleermuisvoorzieningen alvorens de huidige verblijfplaatsen onbewoonbaar worden. Hieronder wordt toegelicht wat de generieke werkmethode inhoudt.

Tijdelijke vervangende voorzieningen

Ter compensatie van de verblijven die verloren gaan, worden voor elk verblijf 4 tijdelijke verblijven gerealiseerd. Deze tijdelijk verblijven bevinden zich binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfloccaties.

Gewenningsperiode

Vleermuizen kunnen niet meteen wisselen van verblijf. Daarom wordt een gewenningsperiode gehanteerd. De gewenningsperiode verschilt per type verblijf, maar omdat er tijdens het nader onderzoek een paarverblijf is aangetroffen, moet een gewenningsperiode van 6 maanden binnen de actieve periode (begin april – eind oktober) in acht worden genomen. Voor een zomerverblijf geldt een gewenningsperiode van ten minste 3 maanden.

Ongeschikt maken

De bedoeling van het ongeschikt maken is dat de vleermuizen niet meer gebruik gaan maken van het gebouw om een verblijfplaats te vinden. In dit geval is het noodzakelijk om een tocht te creëren waardoor vleermuizen interesse verliezen in het gebouw.

- Woonhuis: rugvulling in alle kieren en openingen (inclusief de schoorstenen) waarbij de openingen worden voorzien van exclusion flaps (1-richting uitgang);
- Rundveestal: demonteren houten latten zijgevels.

Conditie ongeschikt maken

Voor zowel de renovatie van het woonhuis als de omvorming van de koestal naar horeca gelegenheid geldt dat deze locaties minimaal 5 dagen vóór de werkzaamheden ongeschikt worden gemaakt. Dit dient te gebeuren buiten het actieve seizoen van vleermuizen, tussen 15 augustus en 15 oktober of tussen 1 april en 15 mei. Op het moment van ongeschikt maken en de 5 daaropvolgende dagen moet de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient het juiste moment van ongeschikt maken te bepalen.

Controle

Na het ongeschikt maken dient een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn. Deze controle wordt uitgevoerd door middel van een vleermuisonderzoek in de avond. Na 5 dagen mag deze controle in de actieve periode van vleermuizen worden uitgevoerd.

Hierbij geldt dat de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C moet zijn.

Planning

Vooruitlopend op de realisatie zijn een deel van de tijdelijke voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis al aangebracht. Dit is omdat het najaar onderzoek in 2022 heeft plaatsgevonden waardoor meteen tijdelijke voorzieningen naar aanleiding van de onderzoeksresultaten zijn geplaatst. De overige tijdelijk voorzieningen worden in 2024 geplaatst. De rundveestal wordt gebruikt om uiteindelijk 12 permanente vleermuisverblijven aan te brengen.

Toelichting fasering

In 2022 hebben 8 kasten hier het gehele vleermuisseizoen gehangen. Daardoor zijn voor zowel de zomer- als paarverblijven de gewenningsperiode voltooid. In 2023 zullen nog 4 kasten geplaatst worden en het gehele vleermuisseizoen aanwezig zijn. Het plan is om eerst de werkzaamheden te starten bij de boerderij en daarna de rundveestal.

3.3.1.1 Woonhuis met 1 zomerverblijf

Tabel 1: planning vleermuis.

Werkzaamheden gewone dwergvleermuis	Planning	Kan starten zonder ontheffing
4 tijdelijke kasten al aanwezig	Voor april 2023 geplaatst	Ja
Ongeschikt maken woonhuis inclusief beide schoorstenen	15 augustus – 15 oktober 2024	Nee
Controle effectiviteit	5 dagen na ongeschikt maken	Nee
Restauratie woonhuis	Na verkrijgen natuurvrijverklaring	Nee
Permanente voorzieningen worden gerealiseerd in rundveestal!	-	-

3.3.1.2 Rundveestal met 2 paarverblijven

Tabel 2: planning vleermuis.

Werkzaamheden gewone dwergvleermuis	Planning	Kan starten zonder ontheffing
4 tijdelijke kasten al aanwezig	Voor april 2023 geplaatst	Ja
4 extra tijdelijke kasten plaatsen	Voor februari 2024	Ja
Ongeschikt maken rundveestal	15 augustus – 15 oktober 2024	Nee
Controle effectiviteit	5 dagen na ongeschikt maken	Nee
Realisatie horeca-winkel van rundveestal inclusief 12 permanente vleermuisvoorzieningen (2,5 x 1 m)	Na verkrijgen natuurvrijverklaring (15 augustus - 15 oktober 2024)	Nee

3.3.1.3 Overige bebouwing (geen beschermde soorten aanwezig)

Tabel 3: overzicht overige werkzaamheden.

Werkzaamheden dwergvleermuis	gewone	Planning	Kan starten zonder ontheffing
Slopen varkensstal		Begin 2025	Ja
Realisatie 2 tuinkassen 150 m ²		Direct na sloop	Ja
Opnieuw bouwen historische schaapskooi		2026	Nee

3.3.2 Kerkuil

De kerkuil is jaarrond kwetsbaar. De kerkuil gebruikt de zolder van de schaapskooi als rustplaats. Het rieten dak van de zolder wordt vervangen voor een nieuw rieten dak. Er worden direct permanente voorzieningen getroffen. Op de zolder is geen broedplaats aangetroffen, en daarmee is het voldoende om binnen het territorium een nestkast en een zitstok aan te bieden. De voorzieningen worden geplaatst op de tegenoverliggende boerderij Klein Koestapel gelegen aan de Voorthuizerstraat 145. Hier is namelijk ook een vaste rustplaats aangetroffen (Nader onderzoek vleermuis, Voorthuizerstraat 145 Putten, 19 december 2022, Foreest Groen Consult). Deze voorzieningen zullen voor de aanvang van de broedperiode aanwezig zijn. De zolder moet voor de broedperiode (februari 2025) afgedicht worden met (bijvoorbeeld) een houten plank. Na dakrenovatie wordt de zolder teruggegeven aan de kerkuil. De kerkuil kan deze locatie dan weer gebruiken als rustplaats.

Tabel 4: overzicht werkzaamheden kerkuil.

Werkzaamheden kerkuil	Planning	Kan starten zonder ontheffing
Aanbrengen permanente voorzieningen (1 nestkast en 1 zitstok)	Voor februari 2024 (bij voorkeur in de periode september- december 2023.	Ja
Dichtzetten zolder	Februari 2025	Nee
Herstel rieten dak	Vanaf februari 2025	Nee
Heropenen zolder	Na de werkzaamheden	Nee

3.3.3 Das

Voor de das zal een werkprotocol worden ingezet en zal het verlies van primair foerageergebied gecompenseerd worden door nieuw leefgebied toe te wijzen. Gaat leefgebied van de das verloren dan geldt een mitigatie eis van 120 % voor het compenseren van het leefgebied. Nieuw leefgebied is in de vorm van permanent (bemest) grasland.

Tabel 5: overzicht werkzaamheden das

Werkzaamheden das	Planning	Kan starten zonder ontheffing
Versterken territorium voor de das: Akker in het leefgebied omzetten naar permanent grasland	2024	Ja
Realiseren parkeerplaatsen	Na verkrijgen ontheffing en realisatie permanent grasland	Nee

4 Verbodsbepalingen

De onderstaande tabel geeft de soort en verbodsbepalingen weer die mogelijk worden overtreden en waarvoor een ontheffing wordt aangevraagd.

Tabel 6: overzicht verbodsbepalingen en wettelijke grondslag

Soort		Verboden		Belang
Gewone dwergvleermuis	<i>(Pipistrellus pipistrellus)</i>	3.5 lid 2	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.	3.8 5b 3° in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
Gewone dwergvleermuis	<i>(Pipistrellus pipistrellus)</i>	3.5 lid 4	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen	3.8 5b 3° in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
Kerkuil	<i>(Tyto alba)</i>	3.1 lid 4	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.	3.3 4a 1° in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
Kerkuil	<i>(Tyto alba)</i>	3.1 lid 2	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	3.3 4a 1° in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
Das	<i>(Meles meles)</i>	3.10 lid 1	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a te beschadigen of te vernielen	3.10 lid 2a in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde

4.1 Vleermuizen

3.5 lid 2 De herontwikkeling van de boerderij heeft niet tot doel vleermuizen te verontrusten. Door de werkwijze te volgen die in dit document wordt gehanteerd, is er geen substantieel effect te verwachten op de instandhouding van de vleermuizen die belang hadden bij de oorspronkelijke locatie. Er wordt namelijk gezorgd dat de vleermuizen voor, tijdens, en na de werkzaamheden over voldoende verblijfsmogelijkheden beschikken.

3.5 lid 4 Van het aantasten of vernietigen van één of meer voortplantingsplaatsen is sprake indien de schoorsteen van het woonhuis verdwijnt en de koestal opnieuw wordt geïsoleerd. Deze werkzaamheden zijn onvermijdelijk bij de gewenste herontwikkeling van de boerderij. Hierdoor ontstaat een overtreding van verbodsartikel 3.5 lid 4. Er wordt gezorgd dat vleermuizen in de buurt alternatieve verblijfplaatsen kunnen benutten. Uiteindelijk wordt in de realisatie fase ook permanente vleermuis verblijfplaatsen gemaakt.

Wettelijke grondslag 3.8 5b 3°

Restauratie van de huidige monumentale boerderij is van groot belang voor de continuïteit van de locatie. Er wordt beroep gedaan op het belang van volksgezondheid omdat bij de bouw van de boerderij asbest is gebruikt. Het saneren van asbest is in het algemeen belang van de volksgezondheid.

4.2 Kerkuil

Artikel 3.1 lid 2 Door het dak herstel van de schaapskooi wordt een rustplaats van een kerkuil tijdelijk verstoord. Het rieten dak is aan vervanging toe en het is niet de intentie van dit voornemen om de kerkuil te verstoren. Er zullen maatregelen worden genomen door direct alternatieve verblijfplaatsen binnen het territorium aan te bieden. Op deze manier is er geen sprake van significante verstoring. Bovendien wordt de zolder weer toegankelijk na het dak herstel.

Artikel 3.1 lid 4 Om het rieten dak te kunnen herstellen zal een rustplaats van de kerkuil in ieder geval tijdelijk weggenomen zijn. Hierdoor is het niet mogelijk om een overtreding van verbodsbepaling 3.1 lid 4 te vermijden. Er is echter geen sprake van opzet, maar de wens om de plek ook in de toekomst veilig te kunnen behouden.

Wettelijke grondslag 3.3 4a 1°

De schaapskooi speelt omwille van de historische waarde een belangrijke rol in de samenhang van de boerderij. Om deze samenhang te waarborgen is onderhoud van de schaapskooi benodigd. Het onderhoud bestaat uit dak herstel en betekent eigenlijk dat de kerkuil hier in de voorziene toekomst gebruik van kan blijven maken. Gebrekkig onderhoud kan leiden tot gevaarlijke situaties, zoals instortingsgevaar. Er wordt daarom beroep gedaan op de openbare veiligheid.

4.3 Das

Artikel 3.10 lid 1 Door het omvormen van een deel van het weiland naar een parkeerplaats wordt het leefgebied van de das verkleind. Het is nooit het idee om het leefgebied van de das bewust te verstoren. Er worden maatregelen genomen zodat er geen effecten zijn op de instandhouding van de dassenpopulatie. Het doel is om de samenhang van het leefgebied van de das te behouden door het verlies in leefgebied te compenseren, waarbij er effectief meer primair foerageergebied blijkt. Tot slot wordt in bestaand leefgebied versterkende maatregelen genomen. Dit bestaande leefgebied wordt versterkt door het aanplanten van groene elementen die de das ten gunste komen.

Wettelijk grondslag 3.10 lid 2a

De das komt in grote delen van de omgeving van landgoed Gerven en Hell voor. Daarmee is het niet te voorkomen dat bij deze herontwikkeling dit verbod wordt overtreden. De boerderij krijgt een nieuwe bestemming en een economische impuls. Hierdoor wordt het erfgoed toekomstbestendig en voorkomt dat het zal verpauperen. Om mensen te kunnen ontvangen voor kleinschalige commerciële activiteiten, wordt extra parkeergelegenheid voorzien. Het belang waar beroep op wordt gedaan is in het kader van de ruimtelijke inrichting. Zonder extra parkeerplaatsen kunnen toekomstige bezoekers de auto niet kwijt.

5 Ecologische inventarisatie, achtergrond

In opdracht van de Rentmeesters Coöperatie is een quickscan natuuronderzoek: “Quickscan natuuronderzoek Herbestemming boerderij Groot Koestapel Voorthuizerstraat 286 te Putten, Foreest Groen Consult, 13 september 2022” uitgevoerd. Uit deze quickscan kwamen een aantal soorten en soortgroepen naar voren waarvoor de plannen mogelijk nadelig uitvallen.

Dit betreft de volgende soorten en soortgroepen:

- Vleermuizen (vaste rust- en verblijfplaatsen);
- Zoogdieren:
 - Boommarter, steenmarter en bunzing
 - Das en wezel/hermelijn
- Broedvogels: kerkuil en steenuil.

Het nader onderzoek is uitgevoerd conform:

- Vleermuisprotocol 2021
- Handreiking kleine marterachtigen
- Kennisdocument steenuil BIJ12-2017-019
- Kennisdocument kerkuil BIJ12-2017-011

De resultaten van het nader onderzoek zijn gerapporteerd in de rapportage: “Nader onderzoek herbestemming boerderij Groot Koestapel Voorthuizerstraat 286 te Putten, Foreest Groen Consult BV, 28 augustus 2023. Deze is te vinden in bijlage 3.

5.1 Locatie van onderzoek

Het gaat om de boerderij Groot Koestapel gelegen aan de Voorthuizerstraat 286. De boerderij dateert uit 1844 en is van het hallenhuistype. Het totale oppervlak (zonder erf en bebouwing) bedraagt in totaal 22.864 m² (informatie Bomhof liberale pacht). Zie de afbeelding voor een overzicht van het terrein.

Afbeelding 6: luchtfoto van de planlocatie.

6 Resultaten Nader onderzoek alle soortgroepen

Binnen het plangebied zijn de volgende soorten en soortgroepen onderzocht:

- Vleermuizen (vaste rust- en verblijfplaatsen);
- Zoogdieren:
 - Boomarter, steenarter en bunzing
 - Das en wezel/hermelijn
- Broedvogels: kerkuil en steenuil.

Hieronder volgt een beknopte samenvatting van de resultaten.

6.1 Vleermuis

In het voorjaar en najaar zijn de verplichte onderzoeken uitgevoerd. Hieronder volgt een uiteenzetting van de bevindingen.

6.1.1 Voorjaar onderzoek

Tabel 7: overzicht aangetroffen verblijven voorjaar.

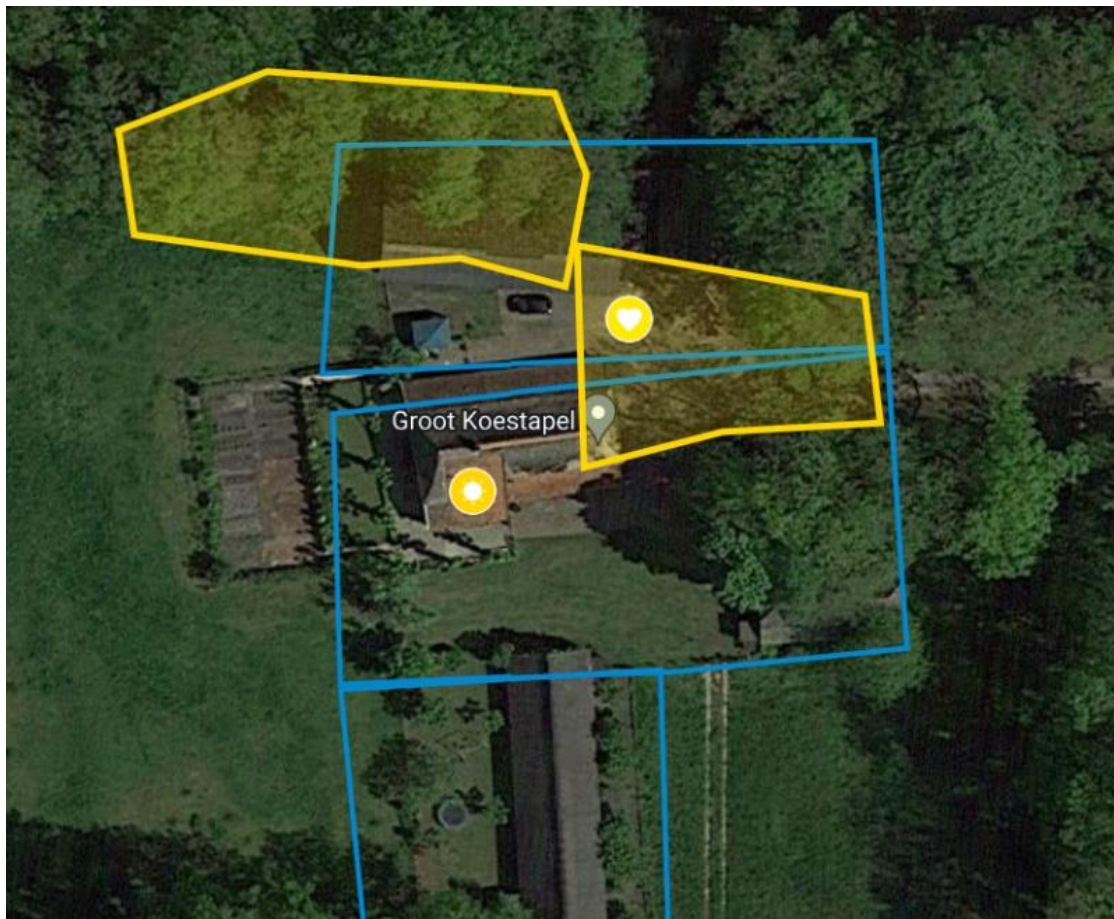
Type verblijf	Aantal	Soort	Aantal individuen	Locatie(s)
Kraamverblijf	0 (niet aanwezig)	Niet van toepassing		
Zomerverblijf	1	Gewone dwergvleermuis	1	Kleine schoorsteen woonhuis

6.1.2 Najaar onderzoek

Tabel 8: overzicht aangetroffen verblijven najaar.

Type verblijf	Aantal	Soort	Aantal individuen	Locatie(s)
Baltsterritorium	1	Gewone dwergvleermuis	1	Westgevel rundveestal
Paarverblijf	1	Gewone dwergvleermuis	1	Achter latten van oostgevel rundveestal
Massa winterverblijf	0 (niet aanwezig)	Niet van toepassing		

Op onderstaande kaart is een totaaloverzicht van de gevonden verblijven getoond.

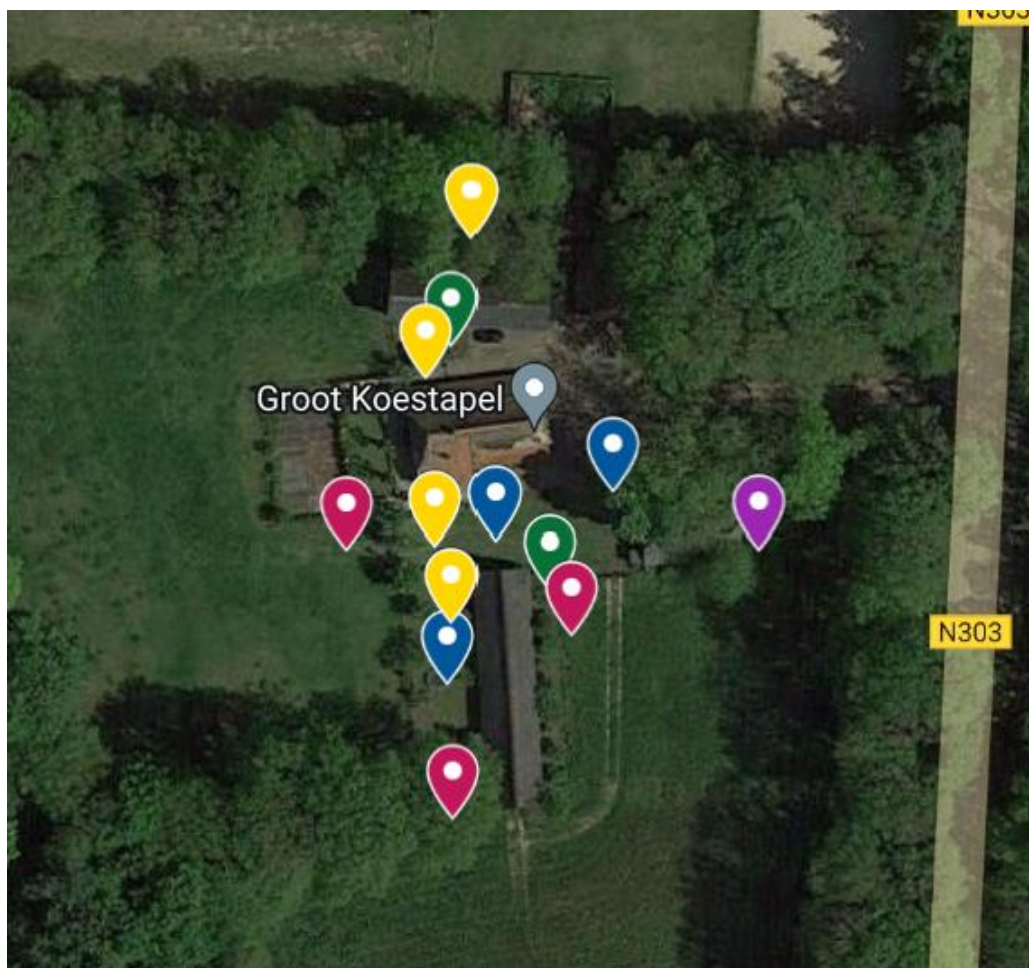

Afbeelding 7, visualisatie van de aangetroffen verblijfplaatsen.

- Paarverblijf gewone dwergvleermuis
- Zomerverblijf gewone dwergvleermuis
- Baltslocatie (behorende bij het paarverblijf)

6.1.3 Onderzoek foerageergebied

In het plangebied zijn vleermuizen duidelijk actief. Op het terrein zijn veel bomen te vinden waar vleermuizen foerageren. Bij de onderzoeken zijn foeragerende vleermuizen zoals rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en sporadisch gewone grootoorvleermuis waargenomen. Het gaat met name om de bomen ten noorden van het plangebied en de bomen nabij de oprit. Het terrein is daarmee een onderdeel van foerageergebied voor de vleermuizen die zomer- en paarverblijven hebben op het terrein, maar bijvoorbeeld ook voor gewone grootoorvleermuis. Doordat het plangebied slechts een marginaal oppervlak beslaat van de totale groene omgeving (groot, divers landgoed) zal er geen essentieel foerageergebied verloren gaan. Bovendien wordt in de quickscan geadviseerd om bij herontwikkeling bestaande bomen te handhaven. Zie onderstaande afbeelding voor een overzicht van de waarnemingen van foeragerende vleermuizen.

Afbeelding 8, visualisatie van losse waarnemingen van vleermuizen in het plangebied.

- Gewone dwergvleermuis
- Laatvlieger
- Ruige dwergvleermuis
- Rosse vleermuis
- Gewone grootoorvleermuis

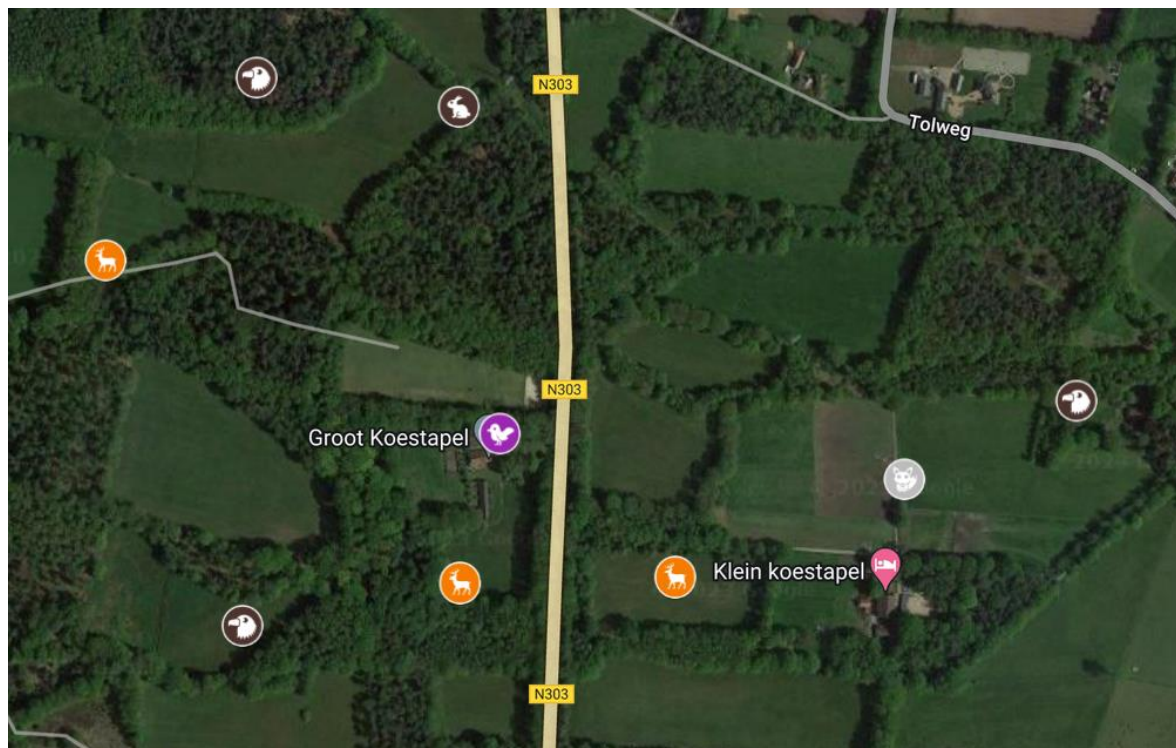
6.1.4 Onderzoek vliegroute

Vliegroutes op dit terrein zijn niet vastgesteld tijdens de veldonderzoeken.

6.1.5 Overige waarnemingen

Tijdens vleermuisonderzoek

Behalve de dieren gefotografeerd met de wildcamera's is ook de roep van de bosuil uit verschillende windrichtingen gehoord. De bosuil bevindt zich op ruime afstand van het plangebied. Tijdens de veldonderzoeken zijn er ook waarnemingen gedaan van vos, ree, haas en overvliegende huiszwaluwen. Zie onderstaande afbeelding voor een overzicht van de overige waarnemingen.

Afbeelding 9, visualisatie van losse waarnemingen in het plangebied.

	Huiszwaluw (alleen overvliegend)
	Bosuil
	Haas
	Vos
	Ree

Inclusief cameraonderzoek

Alle overige waarnemingen zijn: huiskat, hond, vos, haas, ree, gewone bosmuis, gaai, merel, zanglijster, koolmees, winterkoninkje, roodborst, huiszwaluw en bosuil. Huisdieren zoals kat en hond vallen niet onder de Wet natuurbescherming. De aanwezige (zang)vogels zijn enkel beschermd tijdens het broedseizoen of vallen onder de vogelrichtlijn en hebben daardoor geen jaarrond beschermd nest. Bovendien zijn er op de locatie zelf geen nesten aangetroffen. De vos, haas, ree en gewone bosmuis zijn vrijgesteld bij ruimtelijke ontwikkeling.

6.2 Zoogdieren

6.2.1 Boommarter, steenmarter en bunzing

Op geen van de camerabeelden zijn steenmarters, bunzingen of andere kleine marters geregistreerd. Bij de controle van plangebied zijn geen uitwerpselen aangetroffen van de kleine marterachtigen.

6.2.2 Wezel en hermelijn

Op geen van de beelden is de wezel of hermelijn aangetroffen.

6.2.3 Das

De das is meermaals vastgelegd op film en betreedt wekelijks het plangebied. Het gaat om de bosrand langs de noordelijke weide. Onderstaande afbeelding geeft aan waar de das zich bevindt. Op deze locatie zijn ook tal van graaf – en ligsporen gevonden. De blauwe pijl in het oranje vlak geeft aan waar de sporen geconcentreerd zijn.

Afbeelding 10: links: functioneel leefgebied das. Rechts: beeldopname das.

Tijdens de onderzoeken is de bosrand langs het oranje vlak geïnspecteerd op de aanwezigheid van pijpen en burchten. Het is uitgesloten dat binnen 50 meter van de grenzen van het plangebied burchten en pijpen aanwezig zijn.

6.3 Broedvogels

6.3.1 Steenuil

De steenuil is niet waargenomen tijdens de inventarisaties. De roep van de steenuil is tevens niet gehoord. Uit navraag bij de terreinbeheerder blijkt ook dat er in de afgelopen jaren geen steenuil aanwezig is geweest.

6.3.2 Kerkuil

Binnen het plangebied is 1 waarneming gedaan van de kerkuil. De kerkuil vloog uit de zolder van de doorrijshuur. Hiernaast is de kerkuil ook eenmaal waargenomen (tijdens een ander nader onderzoek) in de schuur aan de overzijde van de weg (N303) op boerderij "Klein

Koestapel". Op de zolder van de doorrijshuur zijn krijtsporen en braakballen aangetroffen. Gedurende de broedperiode is er een cameraval aanwezig geweest. De camerabeelden laten zien dat dit geen nestlocatie betreft. De kerkuil is namelijk niet gezien op de beelden. Door de waarnemingen en aanwezigheid van sporen kwalificeert de houtopslag als vaste verblijfplaats van de kerkuil. Zie onderstaande afbeelding.

Afbeelding 11: links: dwarsbalk met sporen van ontlasting; rechts: braakballen op de zoldervloer.

6.4 Samengevat

In de onderstaande tabel zijn de resultaten van het onderzoek samengevat weergegeven.

Tabel 9: samenvatting verblijfplaatsen nader onderzoek.

Tabel 3: Samenvatting verblijfplaatsen nader onderzoek.					
Soort	Unieke verblijfplaatsen	Zomerverblijf	Kraamverblijf	Paarverblijf	Winterverblijf
Gewone dwergvleermuis	3	1	0	2	0
Kerkuil	1 (rustplaats; <u>geen broedplaats</u>)	Niet van toepassing			
Das	Plangebied kwalificeert als leefgebied (geen burcht of pijp)				

7 Effecten

7.1 Effect werkzaamheden: kwaliteit en kwantiteit

7.1.1 Gewone dwergvleermuis

Door de plannen gaan drie unieke verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren. De rundveestal heeft langs beide zijgevels latten gemonteerd waarachter vleermuizen kunnen wegkruipen. Deze verblijfplaatsen zijn genoodzaakt te verdwijnen doordat de rundveestal verbouwd wordt tot winkel-horeca gelegenheid. Hierdoor gaat de paarfunctie verloren en dit leidt tot verlies van 2 paarverblijven. Hiernaast wordt het woonhuis-boerderij gerestaureerd. Hierdoor gaat de zomerverblijfplaats verloren. Door te werken volgens het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis worden deze effecten tot een acceptabel minimum teruggebracht door het treffen van tijdelijke vervangende voorzieningen en nieuwe permanente verblijfplaatsen.

7.1.2 Kerkuil

Door het herstellen van het rieten dak van de schaapskooi is de rustplaats tijdelijk verstoord. De vervanging van het dak leidt ertoe dat de kerkuil deze plek tijdelijk niet meer kan gebruiken als rustplaats. Een rustplaats is onderdeel van een netwerk verblijfplaatsen die de kerkuil allemaal nodig heeft in zijn territorium. Om deze effecten te minimaliseren wordt gezorgd dat er minimaal 1 uilenkast en 1 zitstok in het territorium (buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden) worden aangeboden. Omdat na de herstelwerkzaamheden de rustplaats weer toegankelijk is, zullen de totale effecten gering zijn omdat er netto meer verblijfsmogelijkheden aanwezig zijn. Hiernaast is het aannemelijk dat bij slecht weer de kerkuil de rundveestal gebruikt om te jagen. Deze rundveestal wordt niet meer toegankelijk voor de kerkuil. Deze verandering in foerageergebied is slechts marginaal, ook omdat de nieuwe toekomst situatie van Groot Koestapel een versterking krijgt in de groene buitenruimte, wat aantrekkelijk is voor prooidieren zoals muizen.

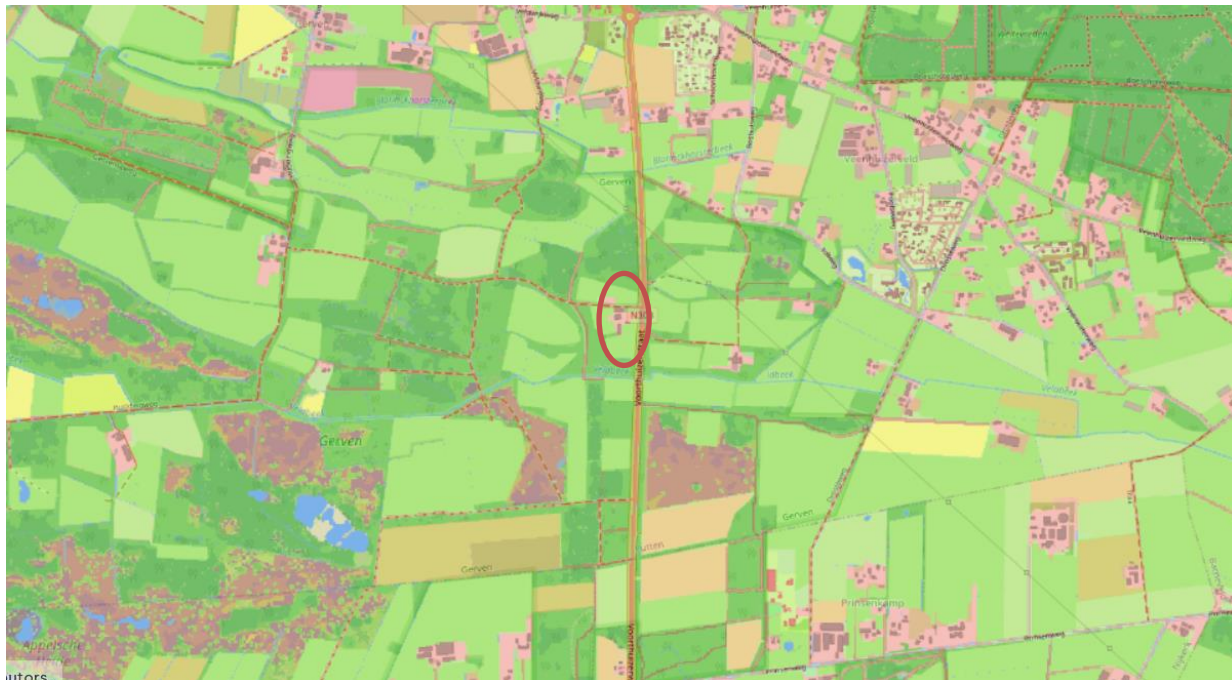
7.1.3 Das

De gedeeltelijke omvorming van de weide naar parkeerplaatsen leidt tot een verlies van het foerageergebied. De totale netto verliezen van het leefgebied zullen worden gecompenseerd volgens de eisen in het Kennisdocument Das. Het foerageergebied van de das staat echter onder druk door de regenwormstand (landbouwchemicaliën, verdroging en vermessing) en door de (half)verharding kunnen de dassen hier niet meer graven. Door tijdens de werkzaamheden een werkprotocol te hanteren, leefgebied verlies te compenseren en het gebied te versterken zullen er geen negatieve effecten op de instandhouding van de dassenpopulatie zijn.

7.1.3.1 Toelichting effecten das

Leefgebied das

De das komt voor in de omgeving van de boerderij. Onderstaande kaart laat zien hoe het landgebruik van het omliggende gebied wordt gekenmerkt. Het landgebruik bestaat voornamelijk uit agrarisch gras, loofbos, naaldbos, matig vergraste heide, heide, zoet water en akkers van mais, bieten, granen en aardappelen. Verder is er overig grondgebruik door bebouwing en infrastructuur.

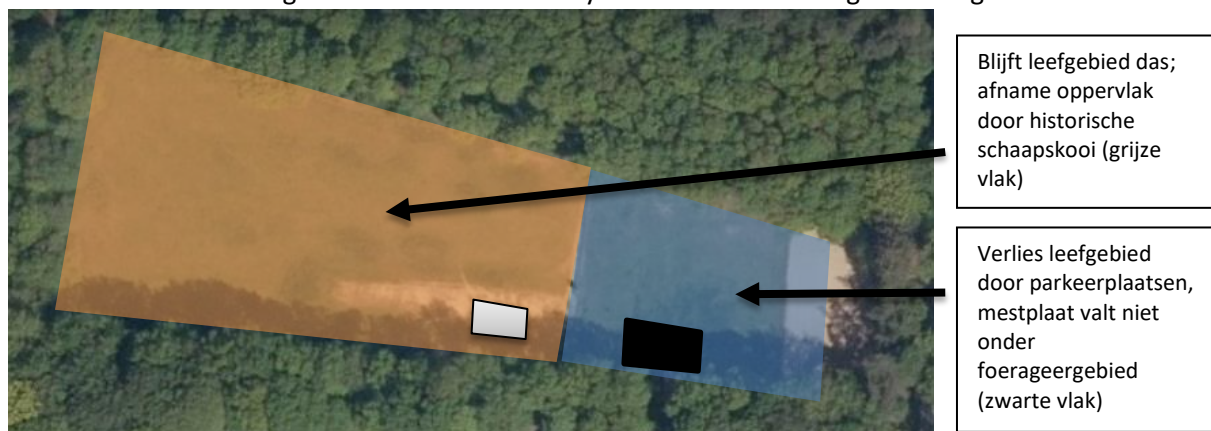

Afbeelding 12: impressie van leefgebied van de das in de omgeving van Groot Koestapel (bron: <https://lgn.nl/basiskaart>).

Om te bepalen wat de exacte verliezen aan leefgebied van de das zijn, illustreert de onderstaande kaart de relevante gebieden. Ieder deel dat kwalificeert als verloren leefgebied telt op bij het verlies oppervlak en moet met 120% oppervlak gecompenseerd worden. De maatregelen is: aanbieden van nieuw leefgebied in de vorm van permanent grasland.

Inventarisatie leefgebied das

Onderstaande afbeelding laat zien hoe de huidige en nieuwe situatie uitpakken voor de das qua leefgebied (kwaliteit). Op het moment zijn in principe alle weides rondom de boerderij toegankelijk voor de das en hebben de bestemming agrarisch gebruik. Deze bestemming blijft onveranderd. Hierna volgt een kwantitatieve analyse van de veranderingen in leefgebied.

Afbeelding 13: overzicht herinrichting terrein met de consequenties voor leefgebied das.

Zie onderstaande tabel voor een uiteenzetting van de veranderingen in oppervlakte van het leefgebied van de das rondom Groot Koestapel.

Tabel 10: effecten van de herontwikkeling terrein op das in kwantiteit.

KLEUR	Huidige functie voor das	Nieuwe functie	Oppervlak (m ²)	Gevolgen das	Benodigde compensatie
Blauw	foerageren (grasland) en verharde mestplaat	parkeerplaatsen	- 2429	Afname primair foerageergebied (met uitzondering van mestplaat)	+ 2429 m ² grasland
Oranje	foerageren (grasland)	Blijft leefgebied (beweiden koeien) en opnieuw opbouwen historische schaapskooi (125 m ²)	- 125	Kleine afname primair foerageergebied door bouw schaapskooi	+ 125 m ² grasland
Totaal	-	-	-	-	Totaal verlies van 2554 m ² grasland

De effecten zijn voornamelijk dat het foerageergebied minder optimaal wordt doordat het areaal aan grasland en daardoor het aanbod aan regenwormen afneemt.

Netto benodigde compensatie

Door de herontwikkeling op het terrein gaat er 2554 m² verloren aan leefgebied voor de das. Dit oppervlak wordt 120% gecompenseerd door elders op het landgoed nieuw leefgebied te maken. Dit komt neer op:

- $2554 * 1,2 = 3065 \text{ m}^2$ oppervlak permanent grasland

Om dit te compenseren wordt een akker binnen het leefgebied van de das omgevormd naar grasland. Voor akkers geldt dat deze geen jaarrond voedsel bieden. Dit betekent dat er 200% oppervlak aan akker dient te worden omgevormd naar permanent grasland. Dit komt neer op:

- $3065 * 2 = 6130 \text{ m}^2$ oppervlak oorspronkelijk akkerland omvormen naar permanent grasland.

In Hoofdstuk 8 Maatregelen wordt toegelicht welke akker waar wordt omgevormd naar permanent grasland.

7.1.4 Effect werkzaamheden: monitoren

Van de werkzaamheden relevant voor de ontheffing wordt een logboek bijgehouden door een ecologisch deskundige op het gebied van de soorten waarvoor deze ontheffing wordt aangevraagd.

Als deskundige zal optreden:

Foreest Groen Consult BV

Namens opdrachtnemer: ir. [REDACTED]

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mail: [REDACTED]@foreestgroenconsult.nl

8 Maatregelen

Tabel 11: overzicht maatregelen

Soort	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken	Permanente mitigatie
Gewone dwergvleermuis	12 tijdelijke vleermuiskasten	Periode augustus – 15 oktober of 1 april– 15 mei	Aanbrengen van 12 verblijven (2,5 x 1 m) achter gevelwanden nieuwe rundveeststal
Kerkuil	Niet van toepassing	Voor aanvang broedperiode (februari)	1 kerkuilkast + 1 zitstok kast binnen 500 meter van tijdelijk verstoorde rustplaats (koestal Voorthuizerstraat 145). Na dak herstel zolder weer toegankelijk maken.
Das	Inzetten werkprotocol	Niet van toepassing	Compenseren van het verlies aan oppervlakte leefgebied met ten minste 120% aan permanent grasland.

8.1 Gewone dwergvleermuis

8.1.1 Preventieve maatregelen

Voor gewone dwergvleermuis worden tijdelijke kasten aan bomen opgehangen. Deze keuze is gemaakt omdat er geen bebouwing aanwezig is buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

- Ter compensatie van de 3 verloren verblijven worden 12 vleermuiskasten aan bomen binnen een straal van 200 meter ten opzichte van de huidige verblijven opgehangen.
 - 8 vleermuiskasten reeds aanwezig;
 - Aanvullend 4 kasten ophangen.
- Na ontvangst van de ontheffing ongeschikt maken:
 - Rundveestal: latten zijgevels demonteren;
 - Woonhuis: ongeschikt maken; aanbrengen rug vullingen bij schoorstenen, overige spleten en open ruimtes. Openingen behouden met exclusie flap (eenrichtingsopening voor vleermuizen).

8.1.2 Tijdelijke verblijven en locaties

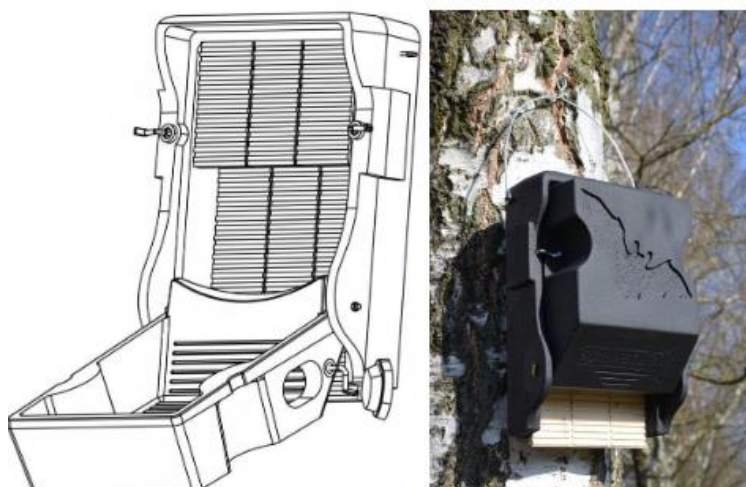
SCHWEGLER 3FF vleermuiskast

Voor de tijdelijke mitigatie worden in totaal 12 grote platte vleermuiskasten aangebracht. De grote platte vleermuiskast combineert een spleetverblijf met grotere hangruimte. In de kast is wisseling tussen ruimten mogelijk. De kasten bieden voldoende plaats voor grote groepen vrouwtjes en kraamverblijven. De 3FF is zelfreinigend. Het ontwerp van de invlieggeluf vermijdt overmatig lichtinval en trek en maakt veilige toegang voor zwangere dieren mogelijk.

Specificaties

Aanbrenging:	Vanaf 3 m en hoger aan bomen, palen, hoogzitten en muren.
Levering	incl. ophangbeugel en aluminium spijker.
Materiaal	SCHWEGLER houtbeton.
Afmetingen	D 20 x B 27 x H 43 cm.
Gewicht	ca. 9,5 kg.

Deze kasten worden geplaatst aan bomen rondom het erf. Zo zijn de alternatieven ruim binnen 200 meter van de oorspronkelijke locaties. Zie de afbeelding voor een impressie van de toegepaste vleermuiskast.

Afbeelding 14: SCHWEGLER vleermuiskast 3FF (bron: www.waveka.nl)

De locaties van deze tijdelijke verblijfplaatsen zijn weergegeven in onderstaande afbeelding.

Afbeelding 15: locaties van de tijdelijke vleermuiskasten.

8.2 Stappenplan verblijven

- Aanbrengen 8 tijdelijke kasten (reeds geplaatst voor april 2023);
- Aanbrengen 4 tijdelijke kasten (worden geplaatst voor februari 2024);
- Gewenningsperiode van 3 maanden aanhouden voor het zomerverblijf;
- Gewenningsperiode van 6 maanden aanhouden voor de paarverblijven.

Woonhuis

- 4 tijdelijke kasten al aanwezig (voor april 2023 geplaatst);
- Gewenningsperiode 3 maanden al voltooid (april -juni 2023);
- Ongeschikt maken van de woning voor de vleermuis na ontvangst van de ontheffing in de periode 15 augustus – 15 oktober 2024;
- Controle op aanwezigheid van vleermuizen 5 dagen na het ongeschikt maken;
- Afgeven natuurvrijverklaring;
- Vastleggen bevindingen in het logboek;
- Na ontheffing en natuurvrijverklaring start restauratie.

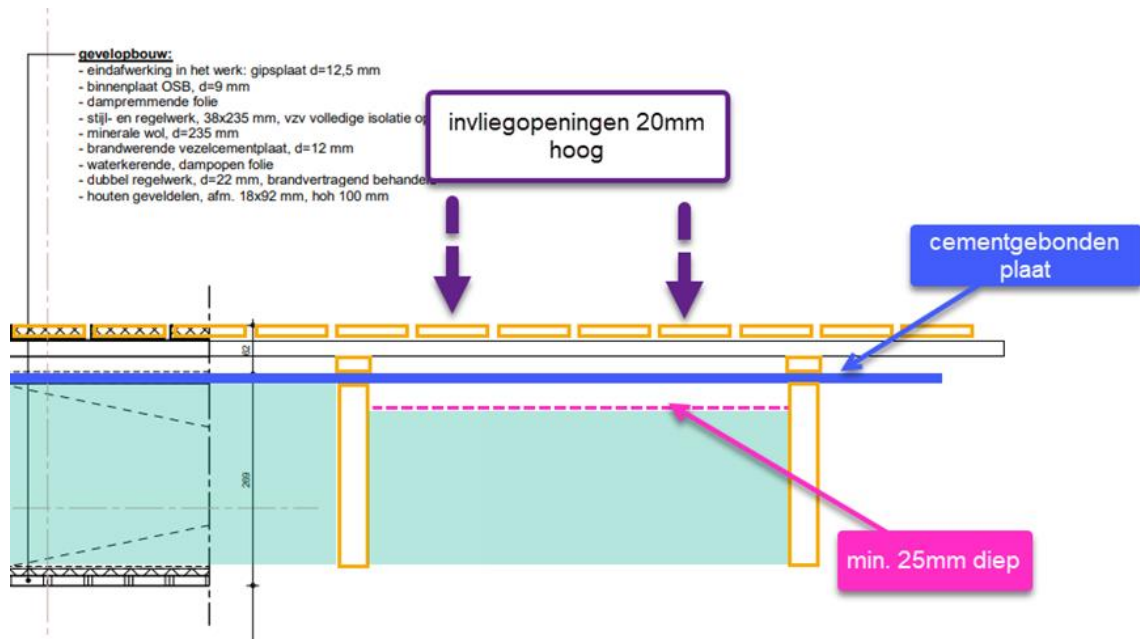
Rundveestal

- 4 tijdelijke kasten al aanwezig (voor april 2023 geplaatst);
- 4 extra kasten plaatsen (worden voor februari 2024 geplaatst);
- Gewenningsperiode 6 maanden (februari - augustus 2024);
- Ongeschikt maken van de rundveestal voor de vleermuis na ontvangst van de ontheffing in de periode 15 augustus – 15 oktober 2024 of 1 april– 15 mei 2025;
- Controle op aanwezigheid van vleermuizen 5 dagen na het ongeschikt maken;
- Afgeven natuurvrijverklaring;
- Vastleggen bevindingen in het logboek;
- Na ontheffing en natuurvrijverklaring start realisatie horeca-winkel.

8.3 Permanente verblijven vleermuizen

- Nieuwe permanente verblijfplaatsen integreren in gevelwand (achter plaat);
- In totaal 12 verblijven realiseren
- Verblijven verspreid rondom het pand.

Om te compenseren voor de 3 verblijven worden in totaal 12 nieuwe verblijven gerealiseerd. Hieronder wordt een impressie gegeven van de opbouw van een permanent verblijf. De verblijven zitten achter de cementplaat, waarin gaten gemaakt moeten worden. In de gevel moeten invliegopeningen van tenminste 2 x 1 cm gerealiseerd worden. Zie onderstaande afbeelding. Op de roze stippellijn wordt de wand voorzien van gripgaas. Het verblijf is 2,5 m² (2,5 x 1 m).

Afbeelding 16: schematische opbouw gevelwanden voor realisatie vleermuisverblijf.

Het gripgaas dat gebruik gaat worden als griplaag is te koop in 2 maten:

- 1) TOP7EVEN PP5230 kunststof gaas (25m/1m) of
- 2) TOP7EVEN PE5016 kunststof gaas (25m/0.5m)

Dit is te verkrijgen via:

- 1) <https://www.topzeven.com/product/pp-gaas-5230-rol-25-x-1m/>
- 2) <https://www.topzeven.com/product/pe-gaas-5016-rol-25-x-0-5m/>

Op onderstaande afbeeldingen wordt aangewezen waar de invliegopening moet worden gemaakt. Dit moet op 12 verschillende plaatsen, 4 stuks aan beide kopgevels en 4 stuks op de voorgevel. Het oranje vlak geeft het oppervlak gripgaas (verblijf) achter de wand aan. De verblijven moeten minimaal 2,5 m² groot zijn. De donkerblauwe vakjes stellen de invliegopeningen voor. De invliegopening moet minimaal 2 cm bedragen.

Afbeelding 17: schematische weergave van de permante vleermuisverblijven achter de gevelwand.

Afbeelding 18: schematische weergave van de permante vleermuisverblijven achter de gevelwand van de voorzijde van de rundveestal.

8.4 Locatie maatregel

Straat: Voortuizerstraat 286
 Postcode 3881 SN
 Plaats: Putten

8.5 Effectiviteit

Zowel de tijdelijke kasten als permanente voorzieningen worden door gewone dwergvleermuizen (maar ook andere soorten) gebruikt. Door de kasten en permanente gevelverblijven in verschillende windrichtingen te plaatsen wordt ingespeeld op klimatologische omstandigheden. De dieren zullen deze tijdelijke vleermuis kasten en nieuwe permanente voorzieningen snel vinden en gaan gebruiken. Hierdoor beschikt de plaatselijke populatie van de gewone dwergvleermuis over voldoende en diverse mogelijkheden om een verblijfplaats te vinden.

8.5.1 Uitvoering maatregelen: monitoren

De tijdelijke kasten zijn gemaakt van houtbeton. Dit is een bestendig materiaal en daarom zijn de kasten erg duurzaam. De levensduur wordt geschat op enkele tientallen jaren. De permanente vleermuisverblijven zijn geïntegreerd met de gevelwanden. Deze oplossing behoort daarom tot de standaard uitvoering van een gebouw waardoor de duurzaamheid gelijk gesteld kan worden op de levensduur van de constructie.

8.6 Kerkuil

8.6.1 Permanente verblijven en locaties

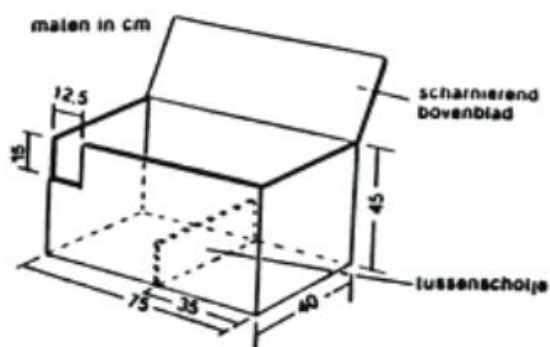
Voor de kerkuil wordt ter compensatie van de tijdelijk verstoorde rustplaats direct een permanente oplossing geboden. In dit geval wordt een nestkast en zitstok geplaatst op de nabij gelegen boerderij "Klein Koestapel". Hier is een kapschuur aanwezig waar tevens de kerkuil ook is waargenomen. Deze kapschuur is onderdeel van het territorium van de kerkuil

en daarom bij uitstek geschikt om hier een kast en zitstok aan te bieden. Zie de afbeelding hieronder voor de locatie van de permanente voorzieningen

Afbeelding 19: afstand tussen de tijdelijk verstoorde rustplaats en andere bekende rustplaats.

Onderstaand een impressie van de toe te passen materialen. De nestkast moet minimaal 45 cm hoog zijn. De zitstok is niet meer dan een bezemsteel die ergens stevig bovenin de schuur gemonteerd dient te worden.

Schema van een broedkast voor de kerkuil.
(oud hout gebruiken)

Afbeelding 20: richtlijnen voor opbouw nestkast kerkuil en voorbeeld zitstok.

Plaatsing

De kerkuilennestkast wordt geplaatst in de kapschuur van boerderij Klein Koestapel aan de Voorthuizerstraat 145. Op een andere plaats in de schuur wordt de zitstok gemonteerd. De nestkast kan vrij op een balk of aan de wand geplaatst worden. In de nestkast kan eventueel een laagje turf worden toegevoegd als nestmateriaal. Zie onderstaande afbeelding voor de aangewezen locaties van de kast en een voorbeeld van een getimmerde kast.

Afbeelding 21: Aan een balk bovenin de hooischuur wordt de kerkuil kast gemonteerd. Op de rechterkant is hier een voorbeeld van te zien. In de buurt van deze schuur wordt ook een zitstok gemonteerd.

Onderhoud

De nestkast kan één keer per jaar schoonmaakt worden in het late najaar. Tijdens het schoonmaken moeten oude nesten, braakballen en prooiresten verwijderd worden. Op de bodem van de nestkast wordt een laag nestmateriaal overgehouden. Het wordt geadviseerd om jaarlijks ook de deugdelijkheid van de ophanging te controleren.

8.6.2 Locatie maatregel

Boerderij Klein Koestapel

Straat: Voorthuizerstraat 145
Postcode 3881 SG
Plaats: Putten

8.6.3 Effectiviteit

De nestkast wordt aangeboden binnen het bekende territorium van de kerkuil. De kast wordt gemonteerd in de grote kapschuur van de tegenoverliggende boerderij. Deze kapschuur bevindt zich op 380 meter afstand van de oorspronkelijke rustplaats en is een bestaande rustplaats van de kerkuil. De kerkuil zal daarom weinig moeite hebben de nestkast te vinden. De aangeboden zitstok zal voor de kerkuil een toegankelijke oplossing zijn om te rusten. De kerkuil zal deze voorziening gemakkelijk benutten en is aanwezig in dezelfde schuur als de nestkast. Omdat deze voorzieningen beschermt zijn, kan de kerkuil ook in koude periodes vanuit hier foerageren in de schuur.

8.6.4 Uitvoering maatregelen: monitoren

De nestkast voorgesteld voor dit project is gemaakt van multiplex. Dit materiaal is door de gelaagde opbouw van goede kwaliteit. Het materiaal is minder bestendig tegen vochtige condities en de kast wordt daarom onder de overkapping van een schuur gemonteerd. De duurzaamheid wordt geschat op ten minste 15 jaar.

8.7 Das: compensatieplan

8.7.1 Compensatiemaatregel das

Voor de das wordt nieuw leefgebied gemaakt rondom de boerderij. Een akker ten zuiden van de boerderij wordt omgevormd naar permanent (bemest) grasland.

8.7.2 Toekomstige situatie leefgebied

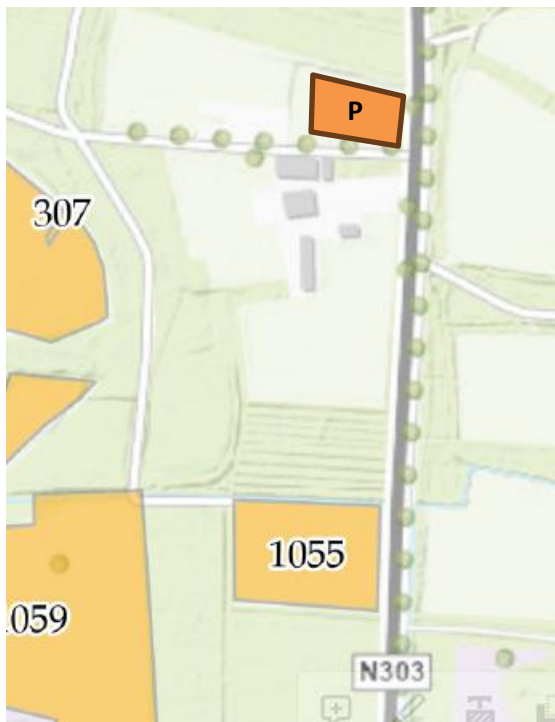
In onderstaande afbeelding is een schets te zien van de toekomstige inrichting van het leefgebied. Deze nieuw inrichting heeft als gevolg: het verlies van 2554 m² grasland. In de weide wordt een historische schaapskooi hersteld. Deze schaapskooi biedt onderdak voor grazers (koeien en schapen). De weide wordt gebruikt om koeien te weiden. Door de weide te bemesten met ruige stalmest wordt verzekerd dat de das hier optimaal kan blijven foerageren.

Afbeelding 22: overzicht plangebied toekomstige situatie.

8.7.3 Aanwijzen nieuw leefgebied

Het verlies van 2554 m² leefgebied heeft als gevolg dat er 120% leefgebied van dezelfde kwaliteit gecompenseerd gaat worden. Een akker biedt niet jaarrond voedsel voor de das en telt voor 50% als kwaliteit voor leefgebied van de das. Daarom wordt $3065 * 2 = 6130$ m² akker omgevormd naar permanent (bemest) grasland. Zie afbeelding 23, de kaart voor de locatie van de om te vormen akker. De akker ligt binnen 300 meter van de parkeerplaatsen en wordt niet afgescheiden door de N303. Hierdoor kunnen de dassen gemakkelijk hier als alternatief blijven foerageren.

Afbeelding 23: een akker ten zuiden van de boerderij wordt omgevormd naar permanent grasland. Het gaat om perceel 1055. De afstand tot de boerderij is minder dan 300 meter (Bron: Bomhof liberale pacht). De parkeerplaats is aangeduid met de letter P.

Perceel 1055 heeft een oppervlakte van 6206 m². Dit is meer dan de benodigde 6130 m² en hiermee wordt voldaan aan de mitigatie inspanning voor het opnieuw aanbieden van leefgebied voor de das.

8.7.4 Overige maatregelen ten gunste van de das

De biodiversiteit van de boerderij wordt versterkt door aanplant van nieuwe beplanting. Het beplantingsplan is afkomstig van Stichting Landschapsbeheer Gelderland.

Vruchtdragende beplanting bosrand

De bosranden worden versterkt door aanplant van gemengde vlechthagen. Deze vlechthagen bestaan uit inheemse vruchtdragende struiken. De toegepaste soorten zijn meidoorn, kardinaalsmuts, hazelaar, rode kornoelje, krent, hondsroos, egelantier en de veldboom. De aan te planten hagen hebben een totaal oppervlak van 1,5 m * (15 + 75 + 245 + 240 meter) = 863 m². De das profiteert van de lijnvormige beplantingen omdat dit het landschap kleinschaliger maakt en extra voedsel biedt.

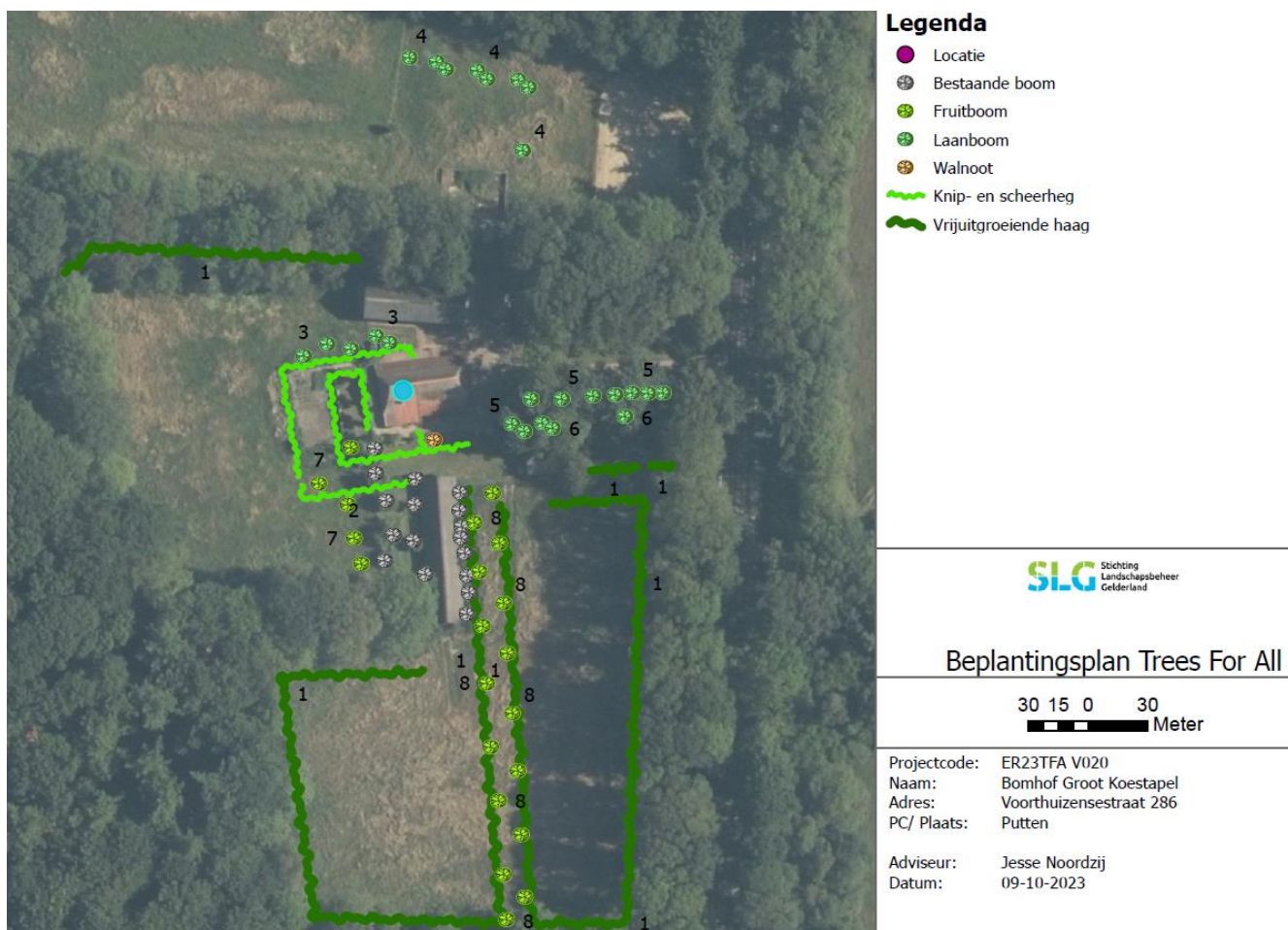
Fruitbomen

Op verschillende plaatsen worden fruitbomen aangeplant; In de bestaande boomgaard worden 7 nieuwe fruitbomen aangeplant (voornamelijk peer, appel en pruim) en tussen de rundveestal en woning worden 5 nieuwe bomen aangeplant (mispel, moerbei en pruim).

Hoogstamboomgaard

Op de boerderij worden 18 nieuwe fruitbomen (appel en peer) aangeplant. Dit beslaat een oppervlakte van 400 m² (10 x 40 m in driehoeksverband). Deze hoogstamboomgaard biedt

dassen extra voedsel in de vorm van valfruit. Op onderstaande afbeelding wordt een overzicht gegeven van het beplantingsplan.

Afbeelding 24: overzichtkaart met ingetekend het beplantingsplan.

8.7.5 Locatie maatregel

Straat: Voorthuizerstraat 286
 Postcode: 3881 SN
 Plaats: Putten

8.7.6 Effectiviteit

Alle genomen maatregelen zijn in overeenstemming met de richtlijnen van kennisdocument Das. Voor de das volstaat het om netto gezien de hoeveelheid leefgebied te compenseren, waarbij er sprake is van een lichte overcompensatie (120%). Omdat er 2554 m² primair foerageergebied verloren gaat, geldt een minimale eis van 3065 m² nieuw leefgebied in de vorm van permanent grasland. Het akker dat wordt omgezet bedraagt minimaal 200% van de minimale oppervlakte eis (6206 m² > 2 * 3065 m²). Omdat het totale leefgebied van de das hierdoor stijgt en er op de boerderij extra voedsel aanwezig zal zijn, zijn er geen effecten te verwachten op de dassenpopulatie.

8.7.7 Uitvoering maatregelen: monitoren

Het nieuw ingerichte leefgebied in de vorm van 6206 m² permanent grasland wordt beheerd als grasland door maaien of beweiden. Zolang er actief beheerd wordt, blijft dit grasland relevant foerageergebied voor de das (tientallen jaren). De versterking van het terrein door beplanting is onderdeel van een subsidie project. Dit betekent dat er zorg gedragen wordt voor uitvoeren van een juist beheer. De ontwikkeling van de aanplant wordt na 1, 5 en 10 jaar beoordeeld. Dit verzekert de monitoring van de aanplant relevant voor de das.

9 Alternatieven

9.1 Alternatieve locatie

Gewone dwergvleermuis

Alternatieve locaties zijn niet voorhanden. De vleermuis verblijven bevinden zich in de zijgevels van de rundveestal en schoorsteen boerderij-woonhuis die beide niet verplaatsbaar zijn.

Kerkuil

Het is niet mogelijk om de schaapskooi met zolder te verplaatsen.

Das

Het leefgebied van de das bevindt zich geheel rondom de boerderij. De locatie van de toekomstige parkeerplaatsen zal op elke alternatieve locatie resulteren in een vergelijkbaar verlies van primair foerageergebied (kort gemaaid grasland).

9.2 Alternatieve werkwijze

Voor alle soorten (gewone dwergvleermuis, kerkuil en das) is de hier toegepaste werkwijze de meest optimale manier om geen afbreuk te doen op de instandhouding van de populaties. Voor alle soorten is de werkwijze gevolgd die het kennisdocument voorschrijft.

Gewone dwergvleermuis

Het aanbieden van tijdelijke en nieuwe permanente voorzieningen is de meest optimale manier om tijdens het gehele traject van herontwikkeling de vleermuizen te voorzien van verblijfplaatsen.

Kerkuil

Er is geen alternatieve werkwijze mogelijk dan het tijdelijk verstoren van de rustplaats. Het is de beste wijze om direct het territorium van de kerkuil te verbeteren door het aanbieden van extra rust- en nest gelegenheid. Bovendien wordt de oorspronkelijke rustplaats weer toegankelijk na de werkzaamheden .

Das

De voorgestelde werkwijze om het leefgebied van de das opnieuw in te richten alvorens de parkeerplaatsen worden gerealiseerd is de meest optimale werkwijze. Zo blijft voor de das voldoende voedsel en leefgebied beschikbaar. Tijdens de werkzaamheden wordt een werkprotocol ingezet om de dassen ontzien.

9.3 Alternatieve planning

Gewone dwergvleermuis

De huidige planning is gericht op het voorkomen van verstoring van de gewone dwergvleermuis. De voorgeschreven planning is de beste manier om geen inbreuk te doen op de populatie. Het ongeschikt maken gebeurt namelijk in de meest gunstige periode. De planning houdt ook rekening met dat de vleermuizen voldoende tijd hebben om te wennen

aan de tijdelijke vervangende verblijven. Ten aanzien van verstoring van de vleermuizen is dit de optimale planning.

Kerkuil

De kerkuil is jaarrond kwetsbaar. De optimale planning is desondanks om in de periode september – december een permanente nestkast binnen het bekende territorium te plaatsen. Bij deze planning kan de kerkuil voor de broedperiode in februari gebruik maken van de kast.

Das

De planning ten aanzien van de das is gericht op het voorkomen dat de dassenfamilie verstoord raakt. Om te beginnen wordt het leefgebied eerst opgewaardeerd en vervolgens worden de parkeerplaatsen gemaakt. Dit is de beste manier om het voedselaanbod van de das te verzekeren. Een andere planning maakt dit niet mogelijk.

10 Gunstige staat van instandhouding

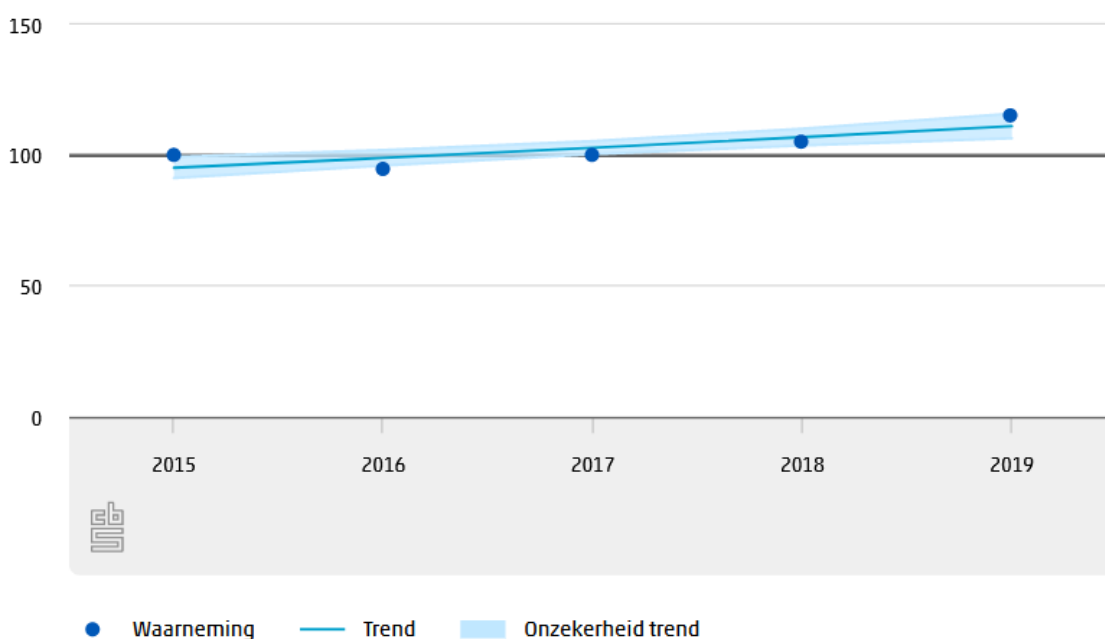
10.1 Gewone dwergvleermuis

10.1.1 Staat van instandhouding

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene soort van Nederland. De gewone dwergvleermuis neemt enigszins toe in aantallen (CBS, Zoogdiervereniging, 2020). In beoordeling van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis in Gelderland is de staat van instandhouding als gunstig aangegeven.

Gewone dwergvleermuis

(2015=100)

Bron: NEM (CBS, Zoogdiervereniging)

Afbeelding 25 : trend van de gewone dwergvleermuis in Nederland (bron: CBS, Zoogdiervereniging)

Omgeving Putten

Boerderij Groot Koestapel is gelegen bij landgoed Gerven en Hell. Dit landgoed kenmerkt zich door afwisseling van bos, akkers en heide waardoor er veel halfopen gebiedjes ontstaan. Gewone dwergvleermuizen jagen in gesloten tot halfopen landschap waardoor het gebied hoogstwaarschijnlijk van grote waarde is voor foeragerende vleermuizen. De aantallen zullen fluctueren per jaar, maar er is geen aanleiding om de staat van instandhouding anders te beoordelen dan de landelijke situatie, namelijk gunstig.

Beoordeling staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis in Gelderland

Beoordelingscriterium	Huidige situatie	Laatste tien jaar van de registratie ('trend')	Referentiewaarde 1994
Aandeel Gelderland in landelijke populatie	Min of meer evenredig		
Populatieomvang	Gunstig	Stabiel	Wordt gehaald
Verspreidingsgebied	Gunstig	Stabiel	Wordt gehaald
Kwaliteit van het leefgebied	Gunstig	Stabiel	Wordt gehaald
Toekomstperspectief	Ongunstig – ontoereikend (gunstig indien voldoende mitigerende maatregelen worden genomen)	n.v.t.	n.v.t.
Eindbeoordeling staat van instandhouding	Ongunstig – ontoereikend (gunstig indien voldoende mitigerende maatregelen worden genomen)	Stabiel	Wordt gehaald

Afbeelding 26 : beoordeling van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis in Gelderland. (bron: Arcadis: "De staat van instandhouding, factsheets voor 25 soorten in Gelderland"(PS2018-372)

10.1.2 Afbreuk gunstige staat van instandhouding

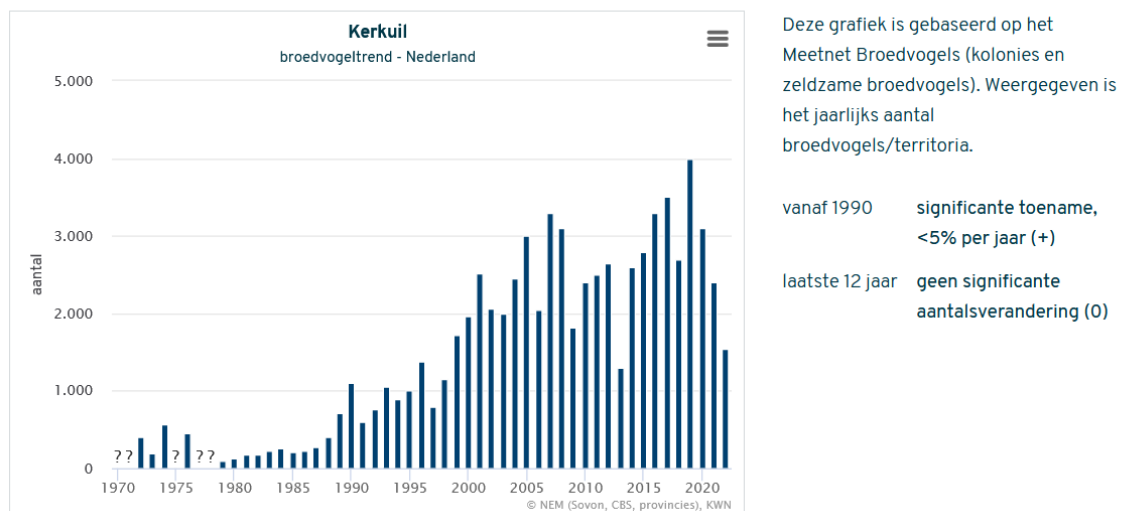
De werkzaamheden hebben als gevolg dat de huidige vleermuisverblijven verdwijnen. Door het tijdig aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen op de boerderij, zijn er ten alle tijden voldoende verblijfplaatsen. Omdat er voldoende verblijfplaatsen aanwezig dan zal de gunstige staat van instandhouding van de plaatselijke populatie niet in gevaar komen. Het toekomstbeeld van Groot Koestapel zal voor vleermuizen gunstiger worden. Ten eerste zijn er na de realisatie 12 grote permanente verblijven aanwezig in de gevels van de voormalige rundveestal. Ten tweede krijgt de groene buitenruimte (kleinschaligheid, lijnvormige elementen en toename biodiversiteit) een impuls waardoor de foerageermogelijkheden toenemen. De gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis in dit gebied is hierdoor gewaarborgd.

10.2 Kerkuil

10.2.1 Staat van instandhouding

Kerkuilen broeden in het hele land in agrarisch gebied, incidenteel ook in steden. De dichtheden zijn het hoogst in delen van Noordoost- en Oost-Nederland en het laagst in de Randstad. De jaarlijkse aantallen variëren enorm als gevolg van fluctuaties in het voedselaanbod en sterfte door koude-natte periodes. Desondanks is de staat van instandhouding van de kerkuil in Nederland gunstig. In het recente verleden was er sprake van een lichte toename en op het moment is deze groei gestabiliseerd (zie onderstaande

broedvogeltrend

afbeeldingen).

Afbeelding 27 : trend van de broedvogelstand kerkuil in Nederland (bron: CBS, Sovon vogelonderzoek)

Beoordeling

De Kerkuil is beschermd op grond van de Europese Vogelrichtlijn en de Wet natuurbescherming. Voor deze soort zijn in Nederland geen Natura 2000-gebieden aangewezen.

Broedvogel

De Staat van Instandhouding van de Kerkuil als broedvogel in Nederland is gunstig.

Beoordeling Staat van Instandhouding				
Populatie	Verspreiding	Leefgebied	Toekomst	Eindoordeel
gunstig	gunstig	gunstig	gunstig	gunstig

Afbeelding 28 : beoordeling van de staat van instandhouding van de kerkuil in Nederland.

10.2.2 Afbreuk gunstige staat van instandhouding

De doorrijshuur (schaapskooi) is geen broedplaats, waardoor het tijdelijke verlies van deze rustplaats geen grote ingreep is binnen het leefgebied van de kerkuil. Het tijdelijk verlies wordt gecompenseerd door een permanente nestkast en extra zitplaats binnen het territorium aan te bieden. Verder zal de toekomstige situatie op Groot Koestapel gunstig zijn voor de kerkuil doordat de biodiversiteit en daarmee het prooiaanbod zal stijgen. In de toekomstige situatie is bovendien de rustplaats weer toegankelijk. Hierdoor zullen de werkzaamheden geen consequenties hebben voor de staat van instandhouding.

10.3 Das

10.3.1 Staat van instandhouding

De factsheet van Arcadis laat zien dat het goed gaat met de das in Gelderland. Ook de jachtopzichter van landgoed Gerven en Hell laat weten dat de das de laatste jaren in een opmars zit. Er zijn echter geen exacte telgegevens van dit landgoed, maar het landgoed is uitermate geschikt voor de das door de afwisseling van grasland, akker en bos. De staat van instandhouding wordt in Gelderland gezien als gunstig.

Beoordeling staat van instandhouding van de das in Gelderland

Beoordelingscriterium	Huidige situatie	Laatste tien jaar van de registratie ('trend')	Referentiewaarde 1994
Bijdrage Gelderland aan de landelijke populatie	Groot		
Populatieomvang	Gunstig	Verbeterend	Wordt gehaald
Verspreidingsgebied	Gunstig	Verbeterend	Wordt gehaald
Kwaliteit van het leefgebied	Gunstig	Stabiel	Wordt gehaald
Toekomstperspectief	Gunstig	n.v.t.	n.v.t.
Eindbeoordeling staat van instandhouding	Gunstig	Verbeterend	Wordt gehaald

Afbeelding 29 : beoordeling van de staat van instandhouding van de das in Gelderland. (bron: Arcadis: "De staat van instandhouding, factsheets voor 25 soorten in Gelderland"(PS2018-372)

10.3.2 Afbreuk gunstige staat van instandhouding

De boerderij blijft toegankelijk voor de das maar zal in sommige opzichten afnemen door het inleveren van primair foerageergebied. Binnen 300 meter van de boerderij wordt extra leefgebied aangewezen door een akker om te vormen naar permanent grasland. De dassen kunnen dus gemakkelijk blijven foerageren rondom de boerderij. Door het inzetten van een werkprotocol zal de dassenfamilie rondom Groot Koestapel tijdens de werkzaamheden geen directe negatieve effecten ondervinden. Tot slot zal het beplantingsplan bijdragen aan kleinschaligheid en extra aanbod van voedsel. De staat van instandhouding is hierdoor gewaarborgd.

10.4 Zorgvuldig handelen

Alle belangrijke stappen die zorgen voor het waarborgen van de instandhouding van de beschermde soorten worden begeleid en gecontroleerd door ecologen. Er wordt specifiek gelet op om de werkzaamheden uit te voeren in de meest gunstige periode. Bij het onverwacht aantreffen van beschermde soorten wordt de betrokken ecooloog om advies gevraagd.

11 Maatregelen overige soorten

De groene buitenruimte van het terrein wordt opnieuw ingericht. Er zullen nieuwe hagen, bomen, bosschage worden aangeplant. In de omgeving zijn diverse zangvogels aangetroffen en daarom moeten de werkzaamheden starten voor de aanvang van de broedperiode. Wanneer de werkzaamheden starten in de broedperiode, dient een controle te worden uitgevoerd.

12 Literatuur

- BIJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0;
- BIJ12-2017-011-Kennisdocument-Kerkuil-1.0;
- BIJ12-2017-003-Kennisdocument-Das-1.0;
- Mitigatiecatalogus_gebouwbewonende_soorten_Centrum_Veilig_Wonen, Arcadis;
- Arcadis_De_staat_van_instandhouding,_factsheets_voor_25_soorten_in_Gelderland_(PS2018-372);
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.gelderland.nl
- www.vleermuizenindestad.nl
- www.vleermuiskasten.nl
- www.ruimtelijkeplannen.nl
- www.dassenwerkgroepbrabant.nl
- www.putten.nl

13 Plan van aanpak in het kort

13.1 Voor de start van de werkzaamheden

Gewone dwergvleermuis

12 tijdelijke vervangende verblijven:

- Aanbrengen 8 tijdelijke vleermuiskasten aan bomen: type 3FF (reeds aanwezig);
- Aanbrengen 4 extra tijdelijke vleermuiskasten aan bomen: type 3FF.

Kerkuil

- Permanente nestkast en zitstok plaatsen in schuur Voorthuizerstraat 145;

Das

- Opstellen werkprotocol;
- Aanwijzen nieuw leefgebied permanent grasland van 6206 m².

13.2 Tijdens de werkzaamheden

Gewone dwergvleermuis

13.2.1 Ongeschikt maken huidige complex

Ongeschikt maken van verblijven gewone dwergvleermuis na ontvangst ontheffing:

- Tijdig ongeschikt maken van verblijven, minimaal 5 dagen voorafgaande aan de werkzaamheden;
- Het ongeschikt maken:
 - Woonhuis: spleten, kieren en ruimtes voorzien van rug vulling en exclusion flaps op de openingen;
 - Rundveestal: latten zijgevels demonteren.
- Controle op effectiviteit, minimaal 5 dagen na het ongeschikt maken;
- Geen verlichting bij tijdelijke verblijven;
- Bescherming tijdelijke verblijven.

Periode ongeschikt maken:

- Gewone dwergvleermuis: 15 augustus – 15 oktober of; 1 april– 15 mei;
- Nacht temperatuur boven 10 °C.

13.2.2 Aanbrengen permanente verblijven vernieuwde rundveestal

Aanbrengen permanente verblijven:

- Achter gevelwanden 12 vlakken van 2,5 m² met gripgaas en invliegopening realiseren;
- Geen verlichting bij permanente verblijven.

Kerkuil

- dichtzetten zolder doorrijschuur.

Das

- In acht nemen werkprotocol;
- Realiseren parkeerplaatsen.

13.3 Na uitvoering werkzaamheden

Gewone dwergvleermuis

- Behouden tijdelijke kasten

Kerkuil

- Opnieuw toegankelijk maken zolder doorrijschuur

Das

- geen specifieke maatregelen

13.4 Algemeen

- De werkzaamheden moeten worden begeleid door een deskundige op het gebied van vleermuizen, kerkuil en das;
- Verwijderen bestaande beplanting buiten de broedperiode (15 maart – 15 juli).

14 Werk protocol

In dit hoofdstuk zijn de werkzaamheden per periode weergegeven. Alle werkzaamheden worden vastgelegd in een logboek.

14.1 Preventief; voor ontvangst van de ontheffing

Voorjaar 2023:

- Aanbrengen 8 tijdelijke vleermuiskasten aan bomen: type 3FF (reeds aanwezig);

December 2023 (uiterlijk februari 2024):

- Aanbrengen 1 nestkast kerkuil en zitstok kapschuur Voorthuizerstraat 145.

Februari 2024:

- Aanbrengen 4 extra tijdelijke vleermuiskasten aan bomen: type 3FF;
- Toewijzen nieuw leefgebied dat in de vorm van permanent grasland;

14.2 Na ontvangst ontheffing

14.2.1 Ongeschikt maken

Ongeschikt maken van verblijven gewone dwergvleermuis na ontvangst ontheffing:

15 augustus – 15 oktober 2024:

- Het ongeschikt maken van woonhuis;
 - Woonhuis: spleten, kieren en ruimtes voorzien van rug vulling en plaatsen exclusion flaps op de openingen;
- Het ongeschikt maken van rundveestal;
 - Rundveestal: latten zijgevels demonteren.

Algemeen:

- Controle op effectiviteit, minimaal 5 dagen na het ongeschikt maken;
- Geen verlichting bij tijdelijke verblijven;
- Bescherming tijdelijke verblijven;
- Tijdig ongeschikt maken van verblijven, minimaal 5 dagen voorafgaande aan de werkzaamheden;
- Nacht temperatuur boven de 10 °C.

14.2.2 Aanbrengen permanente verblijven

Aanbrengen permanente verblijven:

- Ruimte maken achter gevelwanden (3 cm) en voorzien van gripgaas 2,5 m² op 12 verschillende plaatsen in de vernieuwde rundveestal met in totaal 12 toegangen;
- Geen verlichting bij permanente verblijven.

14.3 Tijdens de werkzaamheden

Periode 2024 - 2027

- In acht nemen werkprotocol das en realiseren parkeerplaatsen;
- Dichtzetten zolder doorrijschuur met plank.

14.4 Na de werkzaamheden

- Behouden tijdelijke vleermuiskasten;
- Na dakherstel doorrijschuur zolder toegankelijk houden voor kerkuil.

14.5 Maatregelen algemeen

- Geen werkzaamheden uitvoeren die van invloed zijn op beschermde soorten zolang er geen ontheffing is;
- Opstellen werkprotocol das;
- Duidelijke afvalstroom om geen rommelhoekjes te maken;
- Geen verlichting plaatsen bij de nieuwe verblijven;
- Vastleggen in logboek.

15 Begeleiding en communicatie

Opdrachtgever de Rentmeesters Coöperatie

Namens opdrachtgever: [REDACTED]

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mail: [REDACTED]@derentmeestersco.nl

Projectmanager: (nader te bepalen)

Telefoonnummer: (nader te bepalen)

E-mail: (nader te bepalen)

Opdrachtnemer

Opdrachtnemer: (nader te bepalen)

Namens opdrachtnemer: (nader te bepalen)

Tel. +31 (0)

E-mail: (nader te bepalen)

Uitvoerder: (nader te bepalen)

Telefoonnummer: (nader te bepalen)

E-mail: (nader te bepalen)

Deskundige flora en fauna, controles en advies natuurwetgeving

Opdrachtnemer: Foreest Groen Consult BV

Namens opdrachtnemer: ir. [REDACTED]

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mail [REDACTED]@foreestgroenconsult.nl

Aandachtspunten voor de realisatie zijn:

1. Afstemmen en registratie van dit plan van aanpak en/of nieuw gevonden soorten, vaste rust- en verblijfplaatsen met toezichthouder
2. Verzorgen werkinstructie door de uitvoerder aannemer en deskundige flora-fauna; uitleg plan van aanpak aan betrokkenen, voordat de werkzaamheden starten;
3. Wekelijks agendapunt soortbescherming op de agenda van de bouwvergadering.
 - a. Wordt conform het plan van aanpak gewerkt;
 - b. Welke verbeterpunten gelden op basis van nieuwe inzichten en/of nieuwe verblijfplaatsen van soorten?
 - c. Afstemmen aanpassing tussen deskundige, opdrachtgever en opdrachtnemer;
 - d. Verwerken aanpassingen en nieuwe warnemingen in plan van aanpak, projectdossier.
4. Evaluatie zorgvuldig handelen na afronding van het project: wat ging goed en wat kan de volgende keer beter?

16 Advies

16.1 Intrinsieke waarde

Alle levende dieren hebben een intrinsieke waarde. Worden dieren bij de renovatie aangetroffen dan moeten deze dieren in veiligheid worden gebracht of de kans krijgen om zichzelf in veiligheid te brengen. Het moedwillig doden van dieren is niet toegestaan. Ontstaan er onverwachte situaties met beschermde of strikt beschermde soorten dan zal direct contact gezocht worden met en ter zake deskundige om naar een oplossing te zoeken.

16.2 Invloed weer

Afhankelijk van het temperatuurverloop in het voorjaar kunnen de veilige perioden vervroegen of vertragen. Hierdoor kunnen projecten mogelijk eerder of later starten. De nachttemperatuur aan het begin van de avond dient minimaal rond de 10 °C te liggen. De vleermuizen moeten actief zijn om te kunnen reageren op veranderingen in de verblijven.

16.3 Broedvogels

Alle vogels zijn in het broedseizoen beschermd. Wanneer bestaande beplanting wordt gerooid dient te gebeuren buiten het broedseizoen.

Bijlage 1 artikel 3.69 bouwbesluit

Bouwbesluit Geldend van 03-11-2018 t/m heden

2012

Artikel 3.69. Openingen

1. Een uitwendige scheidingsconstructie heeft geen openingen die breder zijn dan 0,01 m. Dit geldt niet voor een afsluitbare opening en een uitmonding van:
 - a. een afvoervoorziening voor luchtverversing;
 - b. een afvoervoorziening voor rookgas, en
 - c. een ont- en beluchting van een afvoervoorziening voor huishoudelijk afvalwater en hemelwater.
2. In afwijking van het eerste lid is een grotere opening toegestaan voor een nest of een vaste rust- of verblijfplaats voor bij of krachtens hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming beschermde diersoorten.
3. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op een inwendige scheidingsconstructie die de scheiding vormt met een gebruiksfunctie waarop het eerste lid niet van toepassing is.

Bijlage 2: Quicksan natuuronderzoek

Quickscan natuuronderzoek
Herbestemming boerderij Groot Koestapel
Voorthuizerstraat 286 te Putten

Quicksan natuuronderzoek
Herbestemming boerderij Groot Koestapel
Voorthuizerstraat 286 te Putten

Opdrachtgever: De Rentmeesters Coöperatie

Datum: 13 september 2022

Status: **Definitief**

Uitvoering: Foreest Groen Consult B.V.

Telefoon: [redacted]
E [redacted]@foreestgroenconsult.nl
W www.foreestgroenconsult.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Beschrijving van het plangebied.	5
2.1	Beschrijving onderzoek	6
2.2	Natura 2000.....	6
2.3	Gelders Natuur Netwerk	7
2.4	Plannen.....	7
3	Resultaten	8
3.1	Flora.....	8
3.2	Zoogdieren	9
3.3	Amfibieën	9
3.4	Reptielen	9
3.5	Ongewervelden	9
3.6	Broedvogels.....	9
3.7	Vissen	10
3.8	Vleermuizen	10
3.8.1	Gebouwen	10
3.8.2	Bomen	10
4	Conclusie	12
4.1	Flora.....	12
4.2	Zoogdieren	12
4.3	Amfibieën	14
4.4	Reptielen	14
4.5	Ongewervelden	15
4.5.1	Vlinders.....	15
4.5.2	Libellen	15
4.5.3	Overige ongewervelden	15
4.6	Broedvogels.....	15
4.7	Vissen	16
4.8	Vleermuizen	17
4.8.1	Vaste rust- en verblijfplaatsen	17
4.8.2	Foerageergebied	17
4.8.3	Vliegroute	17
4.9	Samenvatting.....	18
4.10	Natura 2000.....	19
4.11	Gelders Natuur Netwerk	19
4.12	Houtopstanden.....	19
5	Advies	20
5.1	Intrinsieke waarde.....	20
6	Literatuurlijst	21
6.1	Websites.....	21
6.2	Verspreidingsatlassen	21
6.3	Overige literatuur	21
	Bijlage 1: Foto impressie plangebied	22
	Bijlage 2: Kernkwaliteiten.....	25
	Bijlage 3: Gegevens NDFF.....	27

1 Inleiding

In opdracht van De Rentmeesters Coöperatie is op 11 juli 2022 een quickscan natuuronderzoek uitgevoerd op een perceel aan de Voorthuizerstraat 286 te Putten.

De reden voor deze quickscan is dat de boerderij en andere gebouwen op het perceel verbouwd of gesloopt worden en dat de weide omgevormd wordt tot parkeerplaats.

Onderzocht is of de verbouwing en omvorming, gevolgen kan hebben voor beschermde dier- en plantensoorten.

Een quickscan is een eerste opname die inzicht geeft in de eventuele aanwezigheid van beschermde dier- en plantensoorten. De quickscan bestaat uit een veldbezoek en wordt aangevuld met gegevens uit openbaar toegankelijke bronnen als verspreidingsatlassen en waarneming sites. Op basis van de resultaten kan nader aanvullend onderzoek naar een of meerdere soorten noodzakelijk zijn.

Het onderzoek en de rapportage zijn uitgevoerd door [REDACTED] MSc werkzaam bij Foreest Groen Consult.

2 Beschrijving van het plangebied.

Het betreft een locatie omringd door bos en landbouwgebied. Op de locatie zijn vier gebouwen te vinden: een boerderij, een schaapskooi, een grote koestal en een varkensstal. De boerderij en schaapskooi zullen gerestaureerd worden, de grote koestal zal verbouwd worden tot winkel/horeca en de varkensstal zal gesloopt worden. Aan de achterkant van de boerderij is nog een woning aanwezig en die blijft intact. Rondom de woningen zijn grassen, struiken en bomen aanwezig.

Aan de noordkant van de gebouwen is nog een weide aanwezig met voornamelijk grassen. Deze weide zal worden omgevormd naar parkeerplaats. In het midden van de weide is een oude mestplaats aanwezig. Verder is het plangebied omsloten door bomenrijen en houtwallen.

De omgeving bestaat voornamelijk uit landbouwgebied met stukken bos ertussen.

Afbeelding 1: ligging van het plangebied. Het plangebied is met een rode lijn omcirkeld. (bron: <https://topotijdreis.nl>)

2.1 Beschrijving onderzoek

Weersgesteldheid:

Temperatuur 17 °C

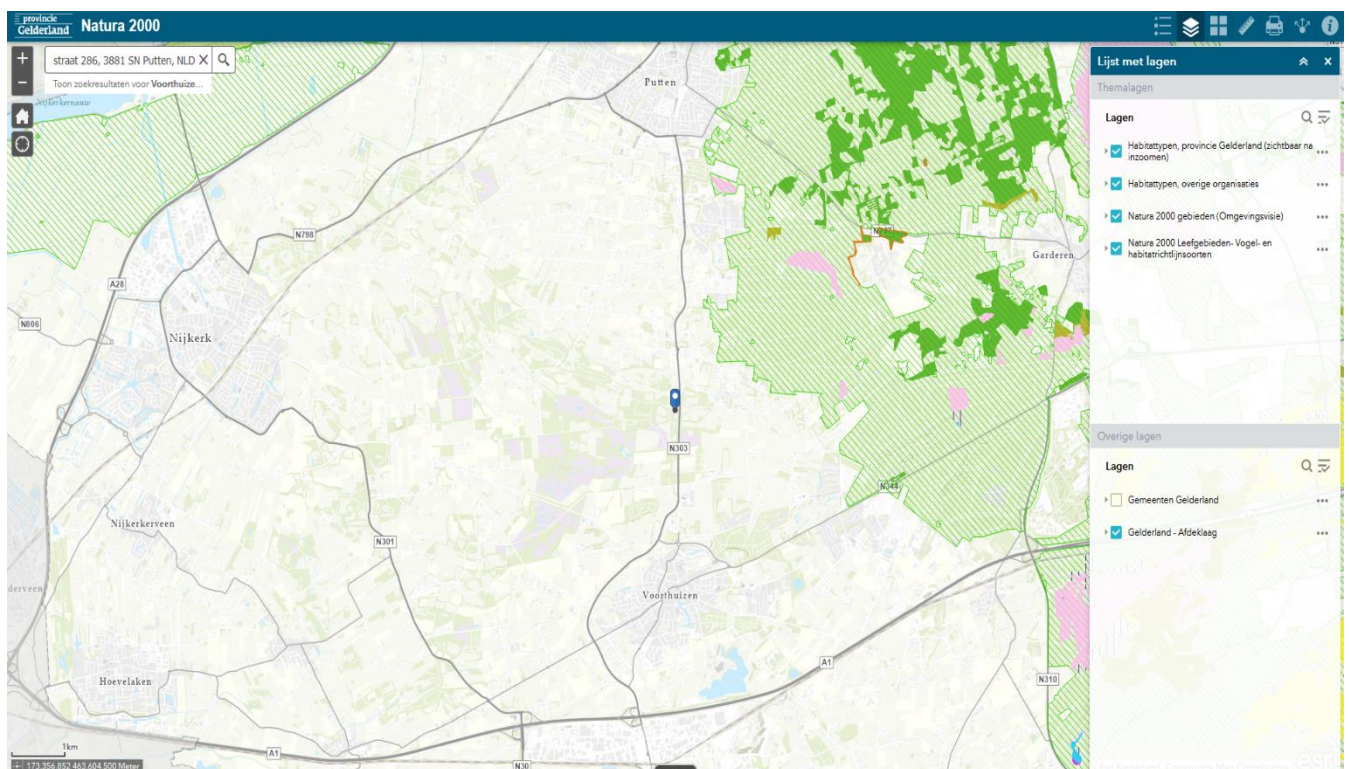
Windkracht: 1 Bft

Omschrijving: Het was een bewolkte dag.

Het terrein is systematisch nagezocht op soorten. Alle soorten zijn genoteerd. Vervolgens zijn verspreidingsatlassen en openbare bronnen nagezocht op eventueel waarnemingen van beschermde soorten die voor de plannen van belang kunnen zijn.

2.2 Natura 2000

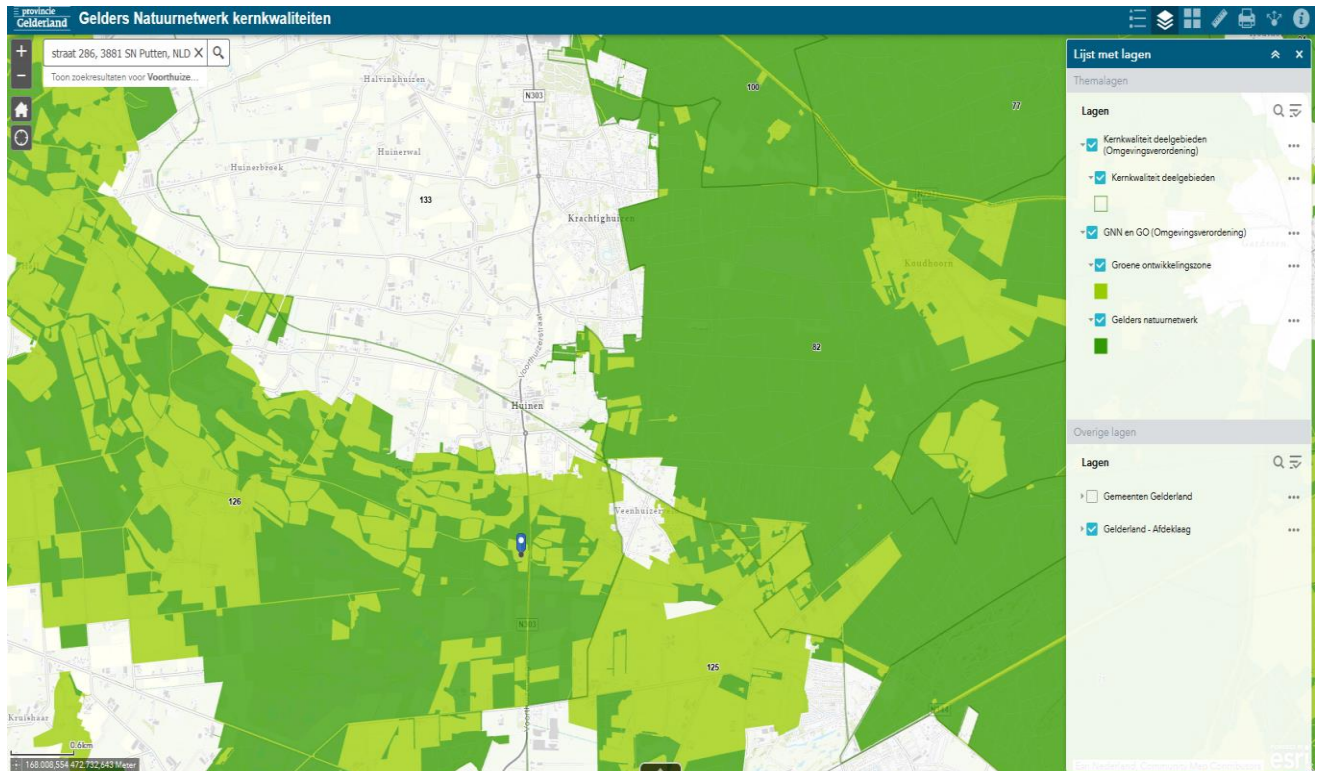
Het plangebied ligt buiten Natura 2000 gebied, op 1,13 km van Natura 2000 gebied Veluwe. Het eerste beschermde habitattype (H4030, droge heide) ligt op 3 km.

Afbeelding 2: ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000 gebieden. Het plangebied is met een blauwe marker aangegeven. (bron: <https://geoportaal.gelderland.nl>)

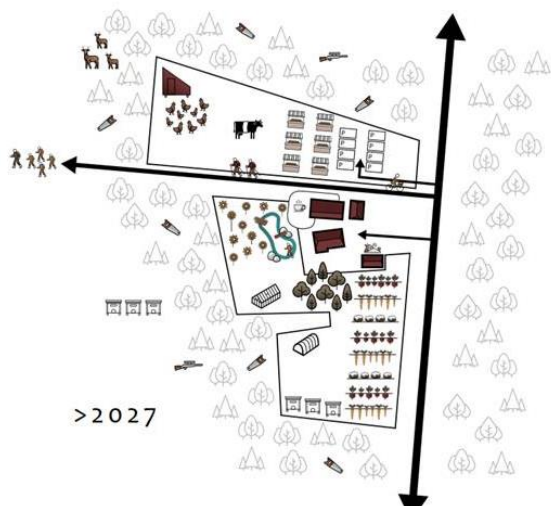
2.3 Gelders Natuur Network

Het plangebied ligt in het GO gebied van het Gelders Natuur Network. Het plangebied ligt in het deelgebied 126. Veldbeek – Oldenaller van de GNN. De kernkwaliteiten van dit gebied zijn opgenomen in bijlage 2.

Afbeelding 3: ligging van het plangebied ten opzichte van GNN en GO gebieden. Het plangebied is met een blauwe marker aangegeven. (bron: <https://geoportaal.gelderland.nl>)

2.4 Plannen

Op de nevenstaande afbeelding staat de inrichtingsschets van wat de toekomstige ondernemers willen gaan doen met de locatie. de weide aan de woningzijde wordt omgevormd tot kwekerij met groente en bloemen. Alles biologisch en op basis van permacultuur.

3 Resultaten

3.1 Flora

Op het perceel zijn de volgende plantensoorten aangetroffen:

- ☐ Aalbes
- ☐ Adelaarsvaren
- ☐ Akkerkool
- ☐ Alsemambrosia
- ☐ Appel
- ☐ Bonte gele dovennetel
- ☐ Borstelgras
- ☐ Bosveldkers
- ☐ Braam
- ☐ Brandnetel
- ☐ Buxus
- ☐ Dagkoekoeksbloem
- ☐ Engels raaigras
- ☐ Gele lis
- ☐ Gewone esdoorn
- ☐ Gewone hennepnetel
- ☐ Gewone vlier
- ☐ Gewone vuilboom
- ☐ Glanshaver
- ☐ Grootweegbree
- ☐ Haagwinde
- ☐ Hemelsleutel
- ☐ Hondsdraf
- ☐ Hop
- ☐ Hulst
- ☐ IJslandse papaver
- ☐ Kantige basterdwederik
- ☐ Kleefkruid
- ☐ Klein springzaad
- ☐ Klimop
- ☐ Kompassla
- ☐ Kropaar
- ☐ Kruipende boterbloem
- ☐ Late guldenroede
- ☐ Look-zonder-look
- ☐ Noorse esdoorn
- ☐ Oosterse karmozijnbes
- ☐ Paardenbloem
- ☐ Peer
- ☐ Perzikkruid

- ☐ Puntwederik
- ☐ Ridderzuring
- ☐ Rood zwenkgras
- ☐ Rotsooievaarsbek
- ☐ Ruwe berk
- ☐ Schoenlappersplant
- ☐ Sering
- ☐ Sleedoorn
- ☐ Spiesmelde
- ☐ Struisgras
- ☐ Vertakte leeuwentand
- ☐ Vogelmuur
- ☐ Witte klaver
- ☐ Witte paardenkastanje
- ☐ Zomereik
- ☐ Zwaluwtong

3.2 Zoogdieren

Op het perceel zijn de volgende zoogdiersoorten aangetroffen:

- ☐ Veldmuis.

3.3 Amfibieën

Op het perceel zijn geen amfibieën aangetroffen.

3.4 Reptielen

Op het perceel zijn geen reptielen aangetroffen.

3.5 Ongewervelden

Op het perceel zijn de volgende ongewervelden aangetroffen:

- ☐ Akkerhommel
- ☐ Bruin zandoogje
- ☐ Langpootmug
- ☐ Lieveheersbeestje

3.6 Broedvogels

Op het perceel de volgende broedvogels aangetroffen:

- ☐ Gierzwaluw
- ☐ Koolmees
- ☐ Pimpelmees
- ☐ Roodborst

3.7 Vissen

Op het perceel zijn geen vissen aangetroffen. Openwater ontbreekt.

3.8 Vleermuizen

3.8.1 Gebouwen

Op het perceel staan vier gebouwen.

De schaapskooi is een houten gebouw met een rietdak. Aan de voorkant ontbreekt het deurtje boven de grote deur. Verder zitten er spleten en gaten in de muur, tussen de houten planken van de muur en bij het kleine deurtje rechts van de hoofdingang. In de zijkanten zitten gaten in de muur en in het dak. Ook zitten er spleten in de deur en zit er ruimte tussen de deur en de muur en onder de schaapskooi. In de achterkant zitten ook gaten in de muur, deur en dak. Verder zit er ruimte onder de dakrand.

De koeienstal is een groot houten gebouw met golfplaten als dak. Aan de voorkant zit ruimte tussen de deur en muren en tussen de planken waaruit de muur is opgebouwd. Verder zit er een rond gat in de muur en in de dakrand. Aan de achterkant zit ook ruimte tussen deuren en muur en verder spleten in de deuren. Aan de zijkanten zitten ook spleten en gaten in de muur en ruimte tussen de muur en het dak. In één zijkant zit daarbij een gat in het ventilatierooster, spleten in het kozijn en een enorme opening die de helft van de muur beslaat. De muur zelf bestaat daarnaast uit een dubbele wand waar dieren in kunnen verblijven. Binnen is ook hier een zolder aanwezig en tweede ruimte met gaten in de muur waar dieren kunnen verblijven.

De boerderij is een groot stenen gebouw met rietdak en dakpannen. Aan de voorkant van de boerderij zitten gaten en spleten in de verder massieve muur, zolder deur en dakrand. Ook zit er ruimte tussen de grote deur en muur waarbij wel veel met teer is afgewerkt. Ook aan de zijkanten zitten spleten en gaten in de muur, dakrand en dak. Verder is er een ruimte tussen de kozijnen en de muren en tussen de dakpannen die aan beide zijkanten zichtbaar zijn. Aan de achterkant en de kant waar de woning, zitten ook gaten en spleten in de muur en ruimte tussen het kozijn en de muur en tussen de deur en de muur. Verder zitten ook hier gaten in de dakrand en het rieten dak. Binnen is ook hier een zolder aanwezig.

De varkensstal is een stenen langwerpig gebouw met een golfplaten dak. De voorkant is voor het grootste gedeelte begroeid met klimop en er zit ruimte tussen de deur en de muur. Aan de zijkanten zit ook ruimte tussen de deur en de muur. Verder zitten er gaten en spleten in de muur en dak en is er aan één zijkant een kippenhok aanwezig die aan de muur vastzit. Aan de achterkant zit ook ruimte tussen de deur en muur en een gat in de nok. Tenslotte zit er binnen ruimte in de nok en tussen de isolatiematerialen van het dak.

3.8.2 Bomen

Boombewonende soorten verblijven in diepe spleten en holten waarvan de opening naar boven gaat in bomen met een diameter van <30 cm.

Rondom de gebouwen staan meerdere bomen. Deze blijven met de huidige plannen behouden.

Vleermuizen maken gebruik van rijen van bomen en struiken als vliegroute. Rondom het plangebied staan meerdere bomenrijen in verschillende richtingen. Ook deze bomen blijven met de huidige plannen behouden.

4 Conclusie

4.1 Flora

De meeste aangetroffen planten zijn typische soorten voor agrarische terreinen. Daarnaast groeien er ook typische bossoorten en tuinsoorten. Alle plantensoorten zijn niet beschermde soorten. Uit de verspreidingsgegevens blijkt ook dat er geen beschermde plantensoorten op het perceel en in de buurt groeien. Hiermee is het uitgesloten dat in het plangebied beschermde plantensoorten worden aangetroffen.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep flora niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.2 Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde zoogdieren aangetroffen. In de verspreidingsgegevens komen wel een aantal beschermde zoogdiersoorten voor in een straal van 1 km, namelijk, bunzing, damhert, das, eekhoorn, haas, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis en wolf. En in een straal van 1 -5 km: boommarter, edelhert, egel, konijn, steenmarter en wezel.

De boommarter leeft in bossen. Hun nesten zitten daarbij vaak in oude spechten- of eekhoornholen, regelmatig in holten en soms in gebouwen die in of aan de rand van het bos staan. Het plangebied is dus geschikt leefgebied voor de boommarter door de aanwezigheid van bossen rondom het plangebied en daarbij kan deze soort ook in de gebouwen verblijven.

De bunzing heeft een voorkeur voor kleinschalig landschap met houtwallen, greppels en sloten met overhangende vegetatie, ook dorpen en buitenwijken van steden behoren tot een geschikt leefgebied. Zijn schuilplaatsen maakt hij in oude hopen, maar ook onder steenhopen, houtmijten, in holle bomen of onder boomwortels. In de winter maakt de bunzing zijn schuilplaats op warmere plaatsen, zoals onder stro- en hooibalen bij boerderijen. Het plangebied is dus geschikt leefgebied voor de bunzing door de aanwezigheid van houtwallen en daarbij kan deze soort ook vlakbij de gebouwen verblijven.

De das leeft in allerlei soorten biotopen waarbij het moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed een burcht kunnen graven. Daarbij hebben ze een voorkeur voor weidelandschap met voldoende bosjes, houtwallen, singels en heggen. Het plangebied is dus geschikt leefgebied voor de das door de aanwezigheid van voldoende dekking en weinig verstoring aan de rand van de weide.

De steenmarter heeft een voorkeur voor steenachtige biotopen en schuilplaatsen, parklandschap, dorpen, boerderijen en steden. In die gebieden kunnen de verblijfplaatsen onder ander boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders of kruipruimtes zijn. Maar

ook spouwmuren of ruimten onder de dakbedekkingen. Het plangebied is dus geschikt leefgebied voor de steenmarter door de aanwezigheid van een boerderij en parklandschap en daarbij kan deze soort ook in de gebouwen en aan de rand van de weide verblijven.

Wezels leven bij voorkeur in open, droge natuur- en cultuurlandschap, maar verder in veel verschillende biotopen (zoals bossen, duinen, wei- en akkerland). Ze zoeken daarbij graag de dekking op en slapen op verschillende rustplaatsen in hun leefgebied. Het plangebied is dus geschikt leefgebied voor de wezel door de aanwezigheid van weiland en bossen en daarbij kan deze soort ook vlakbij de gebouwen of aan de rand van de weide verblijven.

Het is dus niet uit te sluiten dat deze soorten in het leefgebied voorkomen en dat de voorgenomen activiteiten invloed op deze soorten hebben.

Eekhoorns komen voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos, maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Het plangebied is dus geschikt leefgebied voor deze soort. Eekhoorn leven echter in bomen en de aanwezig bomen op het perceel blijven met de huidige plannen behouden. Wanneer er wel bomen op het perceel verveld worden, is nader onderzoek naar eekhoorn noodzakelijk. Het is daarom uitgesloten dat de huidige plannen invloed hebben op deze soort.

Egel, haas, konijn, tweekleurige bosspitsmuis en rosse woelmuis zijn vrijgesteld bij een ruimtelijke ontwikkeling.

Het damhert komt vooral voor in lichte loofbossen en gemengde bossen, minder vaak in uitgestrekte naaldbossen. Hij heeft een voorkeur voor oudere bossen met een dichte onderbegroeiing. Belangrijk is dat er voldoende gras is. Ook komt hij voor in randzones bij open plekken, graslanden en akkerranden en in parkachtige bosgebieden. Het plangebied is door verstoring van menselijke activiteiten geen geschikt leefgebied voor het damhert.

Edelherten zijn aangepast aan allerlei biotopen, van drogere loofbossen en heidevelden tot vochtige milieus als vennen en moerassen, maar ook in hoogland en berggebieden tot boven de boomgrens. Het plangebied is door verstoring van menselijke activiteiten echter geen geschikt leefgebied voor het edelhert.

Wolven leven in veel verschillende leefgebieden, bij voorkeur in uitgestrekte open bossen en afgelegen moerasgebieden. Deze soort is echter een 'cultuurvolger' en heeft geleerd te overleven in gebieden waar ook mensen wonen. Deze gebieden bieden namelijk vaak veel dekking en er leven veel reeën. Het stukje dekking in het plangebied en het plangebied zelf zijn echter te klein om een wolf te herbergen.

Het dus uitgesloten dat damhert, edelhert en wolf in het plangebied voorkomen.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep zoogdieren mogelijk overtreden. Nader onderzoek naar boomarter, bunzing, en steenmarter is noodzakelijk bij de verandering van de gebouwen. Nader onderzoek naar das en wezel is noodzakelijk indien ook de buitenruimte wordt gewijzigd. Wanneer ook bomen op het perceel worden geveld, is nader onderzoek naar eekhoornnesten noodzakelijk.

4.3 Amfibieën

Voortplantingswater ontbreekt op de locatie en ook in de onmiddellijke omgeving is geen voortplantingswater aanwezig. Hierdoor is het uitgesloten dat in het plangebied beschermde amfibieën worden aangetroffen. De gebouwen zijn voor de soortgroep amfibieën van geen belang.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep amfibieën niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.4 Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen waargenomen. In de verspreidingsgegevens komen twee beschermde reptielensoort voor in een straal van 1 km: hazelworm en levendbarende hagedis, en één in een straal van 1 – 5 km: zandhagedis.

Hazelworm komt voor in open bossen, bosranden, heide, houtwallen, struwelen, spoor- en wegbermen, kalkgraslanden, vestingwerken, steenhopen, ruderaal plaatsen en tuinen. Intensieve landbouw is echter één van de voorbeelden van hazelwormonvriendelijk terreinen. De aanwezigheid van de hazelworm is hierdoor uit te sluiten.

In Nederland is de zandhagedis sterk gebonden aan duin- en heidegebieden. In het binnenland en in de kalkarme duinen wordt hij vooral aangetroffen in droge struikheidsterreinen. In de kalkrijke duinen komen de meeste zandhagedissen voor in het open struweelduin. In het plangebied zijn deze landschapselementen niet aanwezig. Daarom kan worden uitgesloten dat deze soorten hier voorkomen.

De levendbarende hagedis heeft een voorkeur voor heide en hoogveen. De soort komt ook voor in open bossen en ruige graslanden, in bermen van (spoor)wegen en in een beperkt deel van de duinen. Het is een vochtminnende soort die in de genoemde landschapstypen veel wordt aangetroffen op oevers en vochtige terreindelen. Het plangebied is dus een geschikt leefgebied door de aanwezigheid van open bos en ruig grasland, vooral de weide. Hierdoor is het niet uit te sluiten dat deze soort hier voorkomt.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep reptielen mogelijk overtreden op het moment dat de omgeving van de gebouwen ingrijpend wordt gewijzigd. De gebouwen zelf zijn van geen belang voor deze soort. Nader onderzoek naar levendbarende hagedis is onder deze voorwaarde noodzakelijk.

4.5 Ongewervelden

4.5.1 Vlinders

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde vlindersoorten waargenomen. In de verspreidingsgegevens komen wel vier beschermde vlindersoorten voor: gentiaanblauwtje, grote vos, grote weerschijnvlinder en zilveren maan.

De waardplanten van gentiaanblauwtje is klokjesgentiaan. De waardplanten van grote vos zijn iep, zoete kers en wilg. De waardplanten van grote weerschijnvlinder zijn boswilg en grauwe wilg. De waardplanten van zilveren maan is moerasviooltje.

Deze waardplanten groeien allemaal niet in het plangebied. Daarom kan worden uitgesloten dat voortplantingsplaatsen van deze vlindersoorten hier voorkomen.

De re verbouwen gebouwen kunnen wel van belang zijn als winterverblijfplaats voor de grote vos. Oude houten gebouwen worden veelvuldig door deze soort gebruikt en in en van de gebouwen ligt ook veel gekloofd hout opgeslagen.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep vlinders mogelijk overtreden. Nader onderzoek naar het gebruik van de gebouwen door de grote vos is noodzakelijk.

4.5.2 Libellen

Open water ontbreekt in het plangebied en daarmee ontbreekt ook het voortplantingswater van deze soortgroep. Het is hierdoor uitgesloten dat de plannen van invloed zijn op beschermde libellensoorten.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep libellen niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.5.3 Overige ongewervelden

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde overige ongewervelde waargenomen. In de verspreidingsgegevens komen ook geen beschermde overige ongewervelden in de directe omgeving voor. De specifieke omstandigheden die deze soorten stellen aan het leefgebied ontbreken hier. Hierdoor is het uitgesloten dat een van deze beschermde overige ongewervelden aanwezig is.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep overige ongewervelden niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.6 Broedvogels

Tijdens het veldbezoek is één vogelsoort met beschermde nesten waargenomen: gierzwaluw. Deze soort is vliegend waargenomen. De vogels hadden verder geen binding met deze locatie. De aanwezigheid kan worden uitgesloten.

In de verspreidingsgegevens komt daarnaast nog een aantal vogelsoorten met beschermde nesten voor in een straal van 1 km: buizerd, huismus, kerkuil, steenuil en wespendif. En in

een straal van 1 -5 km: boomvalk, grote gele kwikstaart, havik, ooievaar, ransuil, roek, sperwer en zwarte wouw.

Naast de gierzwaluw zijn ook: huismus, kerkuil en steenuil over het algemeen gebouw bewonende soorten.

De huismus is niet waargenomen en de soort mijdt dit type landschap. De boerderij is niet meer in gebruik waardoor ook voedsel grotendeels ontbreekt. Hierdoor kan de aanwezigheid van de huismus worden uitgesloten.

De schaapskooi, koeienstal en varkensstal zijn toegankelijk voor kerk- en steenuil. In deze gebouwen zijn meerdere locaties aanwezig die deze uilen kunnen gebruiken. Door de opgeslagen materialen waren de gebouwen niet volledig te inspecteren. Hierdoor is het niet volledig uit te sluiten dat kerkuil en of steenuil hier aanwezig zijn.

Voor de boomvalk, buizerd, havik, sperwer, ransuil en wespendif is het plangebied eveneens geschikt leefgebied. De boomvalk leeft in open agrarische en in sommige natuurgebieden. De buizerd is te vinden in uitgestrekte bossen afgewisseld met boerenland, boerenland met bosjes en houtwallen. De havik komt voor in bosrijke streken en niet zelden ook in kleinere, geïsoleerde bosjes in boerenland. De sperwer ontbreekt tegenwoordig alleen in bijna boomloze gebieden. De ransuil bewoont agrarische gebieden, open bos en bosranden. De wespendif leeft in de meeste grote bossen. Al deze landschapselementen zijn aanwezig in het plangebied of in de directe omgeving. Deze soorten maken hun nesten echter in bomen en de bomen op het perceel worden met de huidige plannen behouden. Daarom is het uitgesloten dat de huidige plannen invloed hebben op deze soorten. Wanneer bomen op het perceel geveld worden, is een extra controle op nesten in winterperiode en eventuele nader onderzoek naar deze soorten noodzakelijk.

Voor de grote gele kwikstaart ontbreken geschikte nestlocaties langs open water. Nesten van de roek en ooievaar zijn niet waargenomen. Daarom kan worden uitgesloten dat deze soorten hier voorkomen.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep broedvogels mogelijk overtreden. Nader onderzoek naar kerkuil en steenuil is noodzakelijk.

Op het moment dat bomen worden geveld, moeten deze bomen worden gecontroleerd op nesten. Worden nesten aangetroffen dan is ook nader onderzoek naar: boomvalk, buizerd, havik, sperwer, ransuil en wespendif noodzakelijk.

4.7 Vissen

Niet van toepassing, de soortgroep is zeker niet aanwezig.

4.8 Vleermuizen

4.8.1 Vaste rust- en verblijfplaatsen

De gebouwen beschikken allemaal over veel openingen waarin vleermuizen een verblijfplaats kunnen vinden. Een groot aantal gebouwen is in het verleden met carbolineum behandeld. Dit materiaal is voor vleermuizen giftig. Na verloop van tijd verdwijnt de olie in dit materiaal en gaat de giftigheid achteruit. De toelating van carbolineum is al een groot aantal jaren geleden gestopt. Het is hierdoor niet uitgesloten ondanks het gebruik van dit materiaal vleermuizen gebruikmaken van deze locaties.

De Wet natuurbescherming wordt voor wat betreft de vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen mogelijk overtreden. Nader onderzoek is noodzakelijk.

4.8.2 Foerageergebied

Foerageergebieden zijn uitsluitend beschermd als deze een essentieel onderdeel vormen bij een vaste rust- en verblijfplaats. Gezien de omgeving zal dit foerageergebied niet dusdanig worden aangetast op het moment dat de gebouwen worden gerenoveerd.

De Wet natuurbescherming wordt voor wat betreft de foerageergebieden van vleermuizen niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.8.3 Vliegroute

Door de renovatie van de gebouwen worden vliegrouten van vleermuizen niet aangetast. Ook op het moment dat een of twee bomen verdwijnen is er geen aantasting van een vliegroute. Alleen bij grootschalige kap of het kappen in lanen waardoor openingen ontstaan die groter zijn dan 30 meter kan een vliegroute worden aangetast.

De Wet natuurbescherming wordt voor wat betreft vliegrouten van vleermuizen niet overtreden zolang er geen grotere gaten in beplantingen ontstaan dan 30 meter. Nader onderzoek is onder deze voorwaarde niet noodzakelijk.

4.9 Samenvatting

Onderdeel	Overtreding Wet natuurbescherming	Nader onderzoek	Periode	Mitigatie
Flora	Nee	Nee		
Zoogdieren	Mogelijk	Naar steenmarter, boommarter en bunzing	Conform handreiking kleine marterachtigen	
Amfibieën	Nee	Nee		
Reptielen	Nee	Nee		
Ongewervelden	Nee	Nee		
Broedvogels	Mogelijk	Naar steenuil en kerkuil. Indien bomen worden gekapt is nader onderzoek naar vogelnesten nodig.	Conform kennisdocumenten BIJ12	Verwijderen beplanting buiten broedseizoen
Vissen	N.V.T.			
Vleermuizen	Mogelijk	Naar vaste rust en verblijfplaatsen	Conform vleermuisprotocol 2021	

4.10 Natura 2000

Het plangebied ligt buiten de Natura 2000 gebieden en op ruime afstand tot deze gebieden. Van een externe werking zal geen sprake zijn indien de locatie als wonen of kleine bedrijvigheid wordt bestemd. De afstand tot het Natura 2000 gebied Veluwe is dusdanig groot dat stikstof hier waarschijnlijk geen invloed zal hebben. Om dit echter uit te sluiten is het wenselijk om een Aeries berekening te maken. In de grote koestal is het de bedoeling om een winkel/horecafunctie te vestigen. Hierdoor zal meer verkeer naar de locatie komen dan dat nu de situatie is.

4.11 Gelders Natuur Netwerk

Het plangebied ligt in de GO zone. De kernkwaliteiten zijn van toepassing op dit gebied. Om de transitie mogelijk te maken dient het bestemmingsplan te worden aangepast. Hierdoor moeten de kernkwaliteiten van dit gebied worden versterkt. Sinds mei 2022 moet dit aantoonbaar worden uitgevoerd via een rekenschema dat de provincie Gelderland hiervoor heeft ontwikkeld.

4.12 Houtopstanden

In het plangebied worden geen houtopstanden geveld.

5 Advies

5.1 Intrinsieke waarde

Onder de Wet natuurbescherming wordt elk in het wild levende dier of inheemse plant beschermd. Ook diersoorten of diergroepen, die niet in de lijsten van Wet natuurbescherming voorkomen, bezitten deze bescherming. Voorwaarde is wel dat het inheemse dieren betreft. Dit is de intrinsieke waarde van het dier of de plant.

Het is daarom aan te bevelen om direct voorafgaande aan de werkzaamheden het plangebied en de omgeving te controleren op de aanwezigheid van dieren. Worden dieren aangetroffen moeten deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen. Ook tijdens de werkzaamheden dient met de aanwezigheid van dieren rekening te worden gehouden. Treft men een dier aan dan moet deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen, of moet het dier in veiligheid gebracht worden. Worden onverhoopt beschermde diersoorten aangetroffen dan moeten de werkzaamheden worden gestaakt en een passende oplossing worden gezocht.

6 Literatuurlijst

6.1 Websites

- ❑ www.quickscanhulp.nl
- ❑ www.verspreidingsatlas.nl
- ❑ www.ravon.nl
- ❑ www.telmee.nl
- ❑ www.eis-nederland.nl
- ❑ www.determineren.nederlandsesoorten.nl
- ❑ www.geoportaal.gelderland.nl
- ❑ www.libellennet.nl
- ❑ www.vlindernet.nl
- ❑ www.sovon.nl
- ❑ www.topotijdreis.nl

6.2 Verspreidingsatlassen

- ❑ Atlas van de Nederlandse broedvogels, verspreiding en bescherming, Nederlandse fauna 5
- ❑ De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming, Nederlandse fauna 7
- ❑ De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse fauna 9
- ❑ Atlas van de Nederlandse zoogdieren, Natuur van Nederland 12
- ❑ Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie
- ❑ Vademecum wilde planten
- ❑ Flora van Nederland

6.3 Overige literatuur

- ❑ Arcadis De staat van instandhouding, factsheets voor 25 soorten in Gelderland(PS2018-372)

Bijlage 1: Foto impressie plangebied

Foto 1: links, voorzijde boerderij.

Foto 2: rechts, zijkant boerderij.

Foto 3: links, Schuur met onder andere opslag van haardhout

Foto 4: rechts, de binnenzijde van de schuur.

Foto 5: links, grote rundveestal met openstructuur.

Foto 6: rechts, zijkant van grote rundveestal.

Foto 7: links, de oude schuur.

Foto 8: rechts, opening in overstek.

Foto 9: links, oude mestplaat

Foto 10: rechts, opening in rundveeststal naar dubbele wand.

Foto 11: links, opening onder dakpannen.

Foto 12: rechts, opening in nok van de varkensschuur.

Bijlage 2: Kernkwaliteiten

126. Veldbeek - Oldenaller

KERNKWALITEITEN

natuur en landschap

- Samenhang in bos, heide, schraalland, beken en landschapselementen in een gordel tussen de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug
- Vochtig zandgebied met bos, heide en beekdalen
- Verbindingen voor o.a. das, vlinders en reptielen
- Parel Veldbeek: beeksysteem van meerdere takken tussen Veluwe en Nuldernauw: grote diversiteit met o.m. beekbegeleidende bossen, droge en natte heiden, vennen en blauwgraslanden
- Parel Appelse en Kruishaarse Heide: zeldzame vegetaties, reptielen en dagvlinders
- Parel Appelse Beek: beekbegeleidend bos
- Parel Heide op de Hoef: restant van eertijds uitgestrekte heide langs de rand van de Veluwe, met ven en bijzondere soorten, zoals moerasviooltje, gevlekte orchis en klokjesgentiaan. In het ven waterlepelkje, van belang voor reptielen
- Leefgebied das
- Leefgebied steenuil
- Leefgebied kamsalamander
- Mooie essen in de omgeving van Appel
- Weinig bebouwing
- Zeer karakteristiek rechthoekig wegenpatroon (Appelsche en Kruishaarsche heide)
- Rust, ruimte en duisternis
- De gaafheid van het cultuurhistorische landschap met zandwegen, hoge en lage gronden, verschillende grenswallen, eikenlanen
- De bijzondere fraaie es Hell als Middeleeuws relict.

aardkundige waarden

- ✓ Dekzand met veen en kleidek; Gerven; Driedorp; Appelsche Heide; Terschuur

waardevol open gebied of verkaveling

parel

natte landnatuur

ONTWIKKELINGSDOELEN

natuur en landschap GNN (omvorming, natuurontwikkeling)

- Verder ontwikkelen samenhang in bosjes, heide, landschapselementen, schraallandjes, beken in een gordel tussen de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug (Voorthuizer Poort)
- Herstel van broekbossen, vochtige heide en natte schraallanden door uitbreiden natuurareaal en opheffen verdroging

natuur en landschap Groene Ontwikkelingszone

- Verder ontwikkelen samenhang in bosjes, natuur, landschapselementen, schraallandjes, beken in een gordel tussen de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug (Voorthuizer Poort en evz 24 Meerveld - Erica)
- Herstel van beekdalen door vernatting en extensivering gebruik
- Behoud/ontwikkeling open essen
- Verminderen barrièrewerking N301, N303, A1 en spoorlijn Apeldoorn - Amersfoort
- Het beschermen en versterken van landschap, in het bijzonder de zeer kwetsbare grenswallen

ecologische verbindingen met evz-model

- Meerveld - Erica: das, hagedis en vuurv�inder;
- N. Veluwe - landgoederen Veldbeek: das, hagedis, vuurv�inder

Bijlage 3: Gegevens NDFF

Project : Grote Koestapel Putten

Referentie: verbouwing

Datum : 31 augustus 2022

Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied - leveringuit de NDFF.

Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied - leveringuit de NDFF. disclaimer De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijkelandelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn omtrent aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Copyright vermelden bij verwijzen of citeren naar deze levering: '© NDFF - quickscanhulp.nl 31 augustus 2022' Op de volgende pagina's vindt u de lijst met soorten en afstanden ten opzichte van het plangebied dat deze soorten zijn waargenomen. Een toelichting op deze lijst is te vinden op: www.quickscanhulp.nl.

Mocht u vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de helpdesk van Het Natuurloket:

E-mail: serviceteamndff@natuurloket.nl

Telefoon: 0800 2356333

Disclaimer De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijkelandelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn omtrent aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten. Hoewel het Natuurloket en Regelink Ecologie & Landschap hun uiterste best doen voor het correct weergeven van de data op quickscanhulp.nl kunnen zij niet aansprakelijk gesteld worden voor enige fouten of het gebruik van de data.

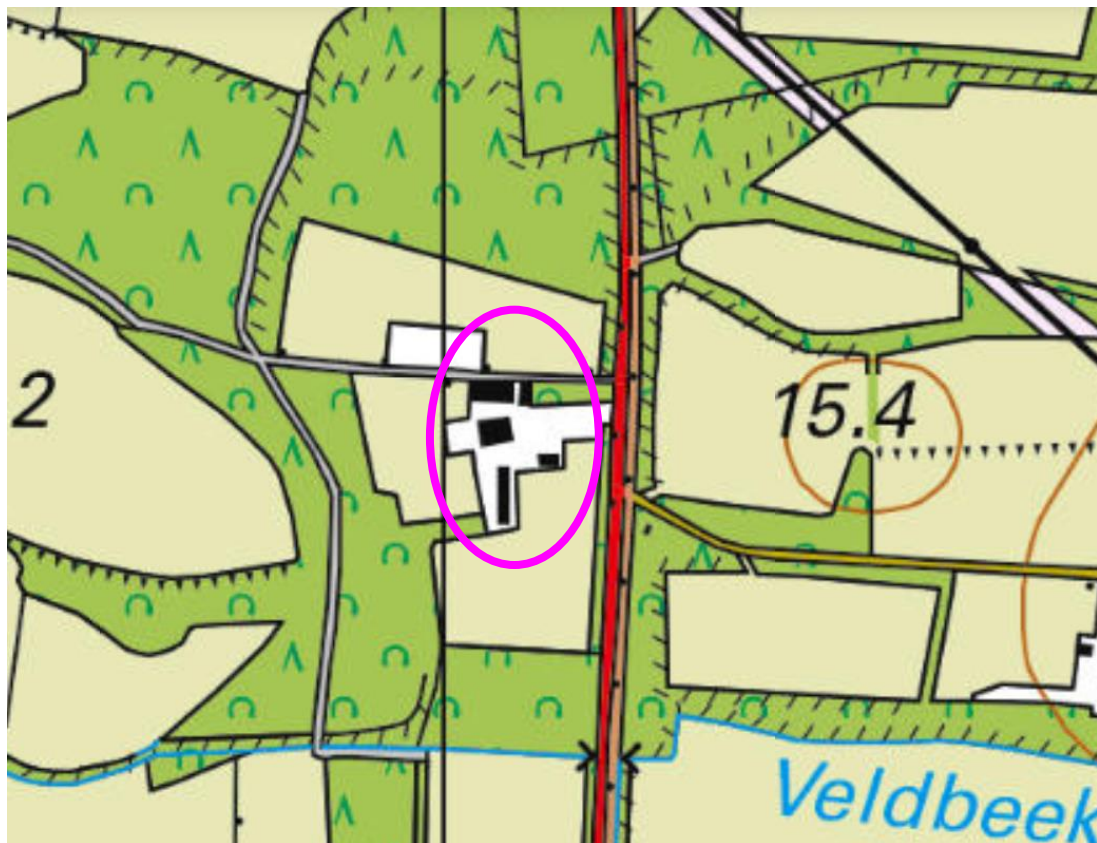
Copyright vermelden bij verwijzen of citeren naar deze levering: '© NDFF - quickscanhulp.nl 31 augustus 2022'

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Buizerd	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Bunzing	Zoogdieren		0 - 1 km
Damhert	Zoogdieren		0 - 1 km
Das	Zoogdieren		0 - 1 km
Eekhoorn	Zoogdieren		0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Haas	Zoogdieren		0 - 1 km
Hazelworm	Reptielen		0 - 1 km
Huismus	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Levendbarende hagedis	Reptielen		0 - 1 km

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Rosse woelmuis	Zoogdieren		0 - 1 km
Steenuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Tweekleurige bosspitsmuis	Zoogdieren		0 - 1 km
Wespendief	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Wolf	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Akkerogentroost	Vaatplanten		1 - 5 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën		1 - 5 km
Bastaardkikker	Amfibieën		1 - 5 km
Boommarter	Zoogdieren		1 - 5 km
Boomvalk	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Bosvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Edelhert	Zoogdieren		1 - 5 km
Egel	Zoogdieren		1 - 5 km
Gentiaanblauwtje	Dagvlinders		1 - 5 km
Gevlekte witsnuitlibel	Libellen	wnb-hrl	1 - 5 km
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Gierzwaluw	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Grote gele kwikstaart	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Grote vos	Dagvlinders		1 - 5 km
Grote weerschijnvlinder	Dagvlinders		1 - 5 km
Havik	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Kamsalamander	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Kempense heidelibel	Libellen		1 - 5 km
Konijn	Zoogdieren		1 - 5 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Meervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Myoot (soort onbekend)	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Ooievaar	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Poelkikker	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Ransuil	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Roek	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km

Bijlage 3: Nader onderzoek

Nader Onderzoek
Herbestemming boerderij Groot Koestapel
Voorthuizerstraat 286 te Putten

Nader Onderzoek
Herbestemming boerderij Groot Koestapel
Voorthuizerstraat 286 te Putten

Opdrachtgever: Rentmeesters Coöperatie

Datum: 31 Augustus 2023

Status: **Definitief**

Uitvoering: Foreest Groen Consult B.V.

T

E-mai @foreestgroenconsult.nl

Http://www.foreestgroenconsult.nl

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	5
2	BESCHRIJVING PLANGEBIED	6
2.1	ALGEMEEN	6
2.2	GEBOUWEN.....	7
3	PLANNEN OPDRACHTGEVER	8
4	METHODE VAN ONDERZOEK	9
4.1	VLEERMUIZEN	9
4.2	CAMERAONDERZOEK	10
4.3	ZOOGDIEREN	11
3.3.1	Marters	11
3.3.2	Das	11
3.3.3	Wezel/hermelijn	11
3.4	BROEDVOGELS	12
3.4.1	Kerkuil.....	12
3.4.2	Steenuil.....	12
4	RESULTATEN	13
4.1	VLEERMUIZEN: VASTE RUST- EN VERBLIJFPLAATSEN	13
4.1.1	Voorjaar onderzoek.....	13
4.1.2	Najaar onderzoek	13
4.2	ONDERZOEK FOERAGEERGEBIED	14
		15
4.3	ONDERZOEK VLEGROUTE	15
4.4	OVERIGE WAARNEMINGEN	16
5.1	ZOOGDIEREN	17
5.1.1	KLEINE MARTERACHTIGEN	17
5.1.2	DAS	18
5.1.3	WEZEL/HERMELIJN	19
6.1	BROEDVOGELS	19
6.1.1	KERKUIL	19
6.2.2	STEENUIL.....	19
7	CONCLUSIES	20
7.1	VLEERMUIZEN	20
7.1.1	Verblijfplaatsen	20
7.1.2	Foerageergebied	20
7.1.3	Vliegroute.....	20
7.2	ZOOGDIEREN	21
7.2.1	Marterachtigen.....	21
7.2.1	Das	21
7.2.3	Wezel/hermelijn	21
7.3	BROEDVOGELS	21
7.3.1	Kerkuil.....	21
7.3.2	Steenuil	21
7.4	OVERIGE WAARNEMINGEN	22
8	SAMENVATTING.....	23
9	ADVIES	24

9.1	INTRINSIEKE WAARDE	24
9.2	AANPAK BESCHERMDE SOORTEN	24
	<i>Vleermuizen</i>	24
	<i>Kerkuil</i>	24
	<i>Das</i>	24

1 Inleiding

In opdracht van de Rentmeesters Coöperatie is op de monumentale boerderij “Groot Koestapel” in Putten een nader onderzoek uitgevoerd. De reden voor dit nader onderzoek is dat er een herontwikkeling van het terrein zal plaatsvinden.

Er zullen sloop- en restauratie werkzaamheden plaatsvinden aan de gebouwen. Vervolgens zullen andere activiteiten gaan plaatsvinden in de gebouwen.

Omdat de plannen mogelijk nadelig uitvallen voor beschermde soorten in de gebouwen of directe omgeving is in opdracht van de Rentmeesters Coöperatie is een quickscan natuuronderzoek: “Quickscan natuuronderzoek Herbestemming boerderij Groot Koestapel Voorthuizerstraat 286 te Putten, Foreest Groen Consult, 13 september 2022” uitgevoerd. Uit deze quickscan kwamen een aantal soorten en soortgroepen naar voren waarvoor de plannen mogelijk nadelig uitvallen.

Dit betreft de volgende soorten en soortgroepen:

- Vleermuizen (vaste rust- en verblijfplaatsen);
- Zoogdieren:
 - Boommarter, steenmarter en bunzing
 - Das en wezel/hermelijn
- Broedvogels: kerkuil en steenuil.

Het onderzoek heeft plaatsgevonden van september 2022 t/m juni 2023. Het nader onderzoek is uitgevoerd door [REDACTED] MSc, [REDACTED] MSc en [REDACTED] MSc werkzaam als ecologen bij Foreest Groen Consult BV. Rapportage is uitgevoerd door [REDACTED] MSc werkzaam als ecooloog bij Foreest Groen Consult BV.

2 Beschrijving plangebied

2.1 Algemeen

Het plangebied bestaat uit een monumentale boerderij met een oppervlakte van ongeveer 2.3 ha. Rondom de gebouwen zijn zomen, weiland en (moes)tuin aanwezig. In het midden van de weide is een oude mestplaats aanwezig. In de gebouwen zijn op veel plaatsen rommelige hoekjes te vinden. Verder is het plangebied omsloten door landbouwgrond, bos, bomenrijen en houtwallen. In de verdere omgeving zijn ook heide gebieden te vinden. Zie afbeelding 1 voor een overzicht foto van de planlocatie.

Afbeelding 1: Overzicht van het onderzoeksgebied in het oranje kader. Rechts is een overzicht te vinden van de aanwezige gebouwen.

2.2 Gebouwen

Gemeentelijk monument - Boerderij "Groot Koestapel" dateert uit 1844 en is van het hallehuistype. Voor de herontwikkeling zijn 4 gebouwen relevant. Hieronder is een overzicht van de gebouwen te vinden. De hondenkennel is buiten beschouwing gelaten.

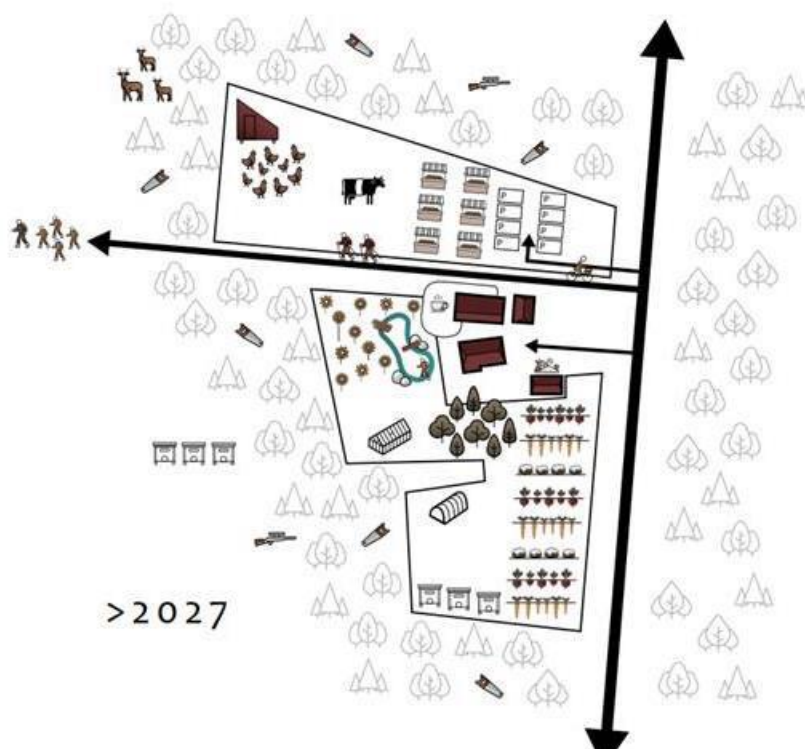
Afbeelding 2: Linksboven: woonhuis boerderij; rechtsboven: oude schaapskooi met zolder; linksonder: voormalige rundveestal; rechtsonder: varkensschuur.

3 Plannen opdrachtgever

Het terrein wordt opnieuw ingericht. Samengevat zullen de volgende werkzaamheden plaatsvinden:

- De weide aan de noordkant zal worden omgevormd naar parkeerplaats;
- De varkensschuur wordt gesloopt;
- Woonhuis wordt gerestaureerd;
- Rundveestal wordt omgevormd tot bezoekersruimte;
- Dakherstel schaapskooi;
- Aanleggen bloemenweide en permacultuur kwekerij.

Zie onderstaande afbeelding voor een impressie van de herontwikkeling.

Afbeelding 3: een schematische impressie van de toekomstige inrichting van het terrein.

4 Methode van onderzoek

Binnen het plangebied zijn de volgende soorten en soortgroepen onderzocht:

- Vleermuizen (vaste rust- en verblijfplaatsen);
- Zoogdieren:
 - Boomarter, steenarter en bunzing
 - Das en wezel/hermelijn
- Broedvogels: kerkuil en steenuil.

4.1 Vleermuizen

Eind 2022 is gestart met het najaar onderzoek. Het resterende onderzoek heeft in het voorjaar van 2023 plaatsgevonden. Het plangebied is door 1 tot 3 waarnemers onderzocht. Het onderzoeksgebied is opgedeeld in 3 clusters die volgens de onderzoeksinspanning van BIJ12 zijn voldaan. Voor het onderzoek is het geldende vleermuisprotocol 2022 gevolgd. Gegevens van de bezoeken zijn vastgelegd en te vinden in tabel 1. In het najaar van 2023 is een extra controle op de aanwezigheid van een massa winterverblijf uitgevoerd.

Tabel 1: Data en duur bezoeken.

Volg nummer	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijdstip
1	20 september 2022		13 °C, 2 Bft, 2/8 - 9 °C, 1 Bft , 4/8	20:00 – 02:00
2	30 september 2022		18 °C, 2 Bft, 3/8 - 13 °C, 4 Bft , 8/8	20:00 – 01:00
3	11 mei 2023		19°C, 8/8, 1 Bft - 13°C, 7/8, 1 Bft	21:10 - 23:50
4	1 juni 2023		13°C, 8/8, 3 Bft - 10°C, 8/8, 3 Bft	21:45 - 00:15
5	27 juni 2023		12 °C, 1/8, 2 Bft - 14°C, 2/8, 2 Bft	3:15 – 5:15
extra controle massa winterverblijf:				
6	22 augustus 2023		19 °C, 0 Bft, 0/8 - 17 °C, 1 Bft, 0/8	23:00 - 01:00

Eenmaal is er een discrepantie met de normen die volgens het vleermuisprotocol aan het weer worden gesteld. Bij het laatste baltonderzoek werd 60 minuten eerder gestopt in verband met meer dan de toegestane hoeveelheid regen. Deze discrepantie met het protocol heeft geen significante invloed omdat het terrein 5 uur aaneengesloten is geobserveerd. Deze onderzoeksinspanning is voldoende voor het inventariseren van rust- en verblijfplaatsen.

Het onderzoek gebeurt op zicht en met behulp van een batdetector, een Petterson D240 of afhankelijk van de beschikbaarheid, met de inzet van een Batlogger. De batlogger is de dag na het onderzoek uitgelezen met het programma BatExplorer van Elektron. Vervolgens zijn de opgeslagen gegevens verwerkt.

4.2 Cameraonderzoek

Om een beeld te krijgen van beschermde diersoorten zijn verspreid over het terrein diverse camera's geplaatst. De leidraad voor het plaatsen van de cameratypen komt voort uit de handreiking kleine marterachtigen. In totaal zijn 12 weken lang de volgende cameratypen geplaatst:

- Type struikrover (5x)
- Type marterbox "mostela" (2x)
- Cameraval (2x)

Het aantal camera's is conform de terreingrootte en ook is ieder gebouw voorzien van een struikrover. Zie onderstaande kaart (afbeelding 4) voor een overzicht.

Afbeelding 4: Overzicht van de camera bezetting in het plangebied. Bruin = marterbox, blauw = struikrover, rood = cameraval.

De camera's zijn geplaatst op 15 februari 2023 (10 °C, 1 Bft, 6/8). Vervolgens zijn de SD kaarten en batterijen verwisseld op 5 april 2023 (12 °C, 1 Bft, 1/8). Uiteindelijk zijn op 7 juni 2023 (13 °C, 2 Bft, 7/8) alle camera's weggehaald. Tijdens alle bezoeken is gelet op de aanwezigheid van sporen die duiden op beschermde diersoorten.

4.3 Zoogdieren

3.3.1 Marters

Het onderzoek naar de mogelijke aanwezigheid van boommarter, steenmarter en bunzing is uitgevoerd met struikrovers. De struikrovercamera is een gecamoufleerde buis met daarin een cameraval, met aan de voorzijde een lokmiddel, een blikje sardines. Bij een beweging wordt elke 10 seconden een foto gemaakt. Op deze wijze zijn vele duizenden foto's gemaakt. Na het verwisselen zijn de foto's een voor een bekeken en beoordeeld.

3.3.2 Das

Voor het uitsluiten van de aanwezigheid van de das is gebruik gemaakt van een cameraval. De camera is gericht op de oostelijke bosrand van het terrein. Op een rasterpaal werd als lokmiddel een blik sardines vast getimmerd. De cameraval produceert een filmpje van 10 seconden na het registreren van beweging.

3.3.3 Wezel/hermelijn

Voor het uitsluiten van de aanwezigheid de wezel en hermelijn in het plangebied zijn twee marterboxen geplaatst. De mostela marterbox is een kist met een toegang via een smalle buis. Een camera is vervolgens gericht op de dieren die de buis betreden.

3.4 Broedvogels

3.4.1 Kerkuil

Conform kennisdocument Kerkuil BIJ12 zijn in de periode tussen 1 februari en 15 oktober drie gerichte inventarisatie ronden uitgevoerd tijdens goede weersomstandigheden. De inventarisaties zijn telkens gecombineerd met de vleermuisonderzoeken. Het noordelijke brandhout opslag schuurtje is verdacht bevonden op aanwezigheid kerkuil. Er zijn namelijk krijtsporen en braakballen aangetroffen.

In dit geval is ook een cameraval geplaatst om deze plaats nader te onderzoeken. De cameraval produceert een filmpje van 10 seconden na het registreren van beweging.

3.4.2 Steenuil

Voor de steenuil zijn drie veldbezoeken afgelegd binnen de optimale datumgrenzen van 15 februari tot en met 15 april (tabel 1). Dit onderzoek is uitgevoerd in de avond; tussen een half uur na zonsondergang tot middernacht. Dit onderzoek is uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden. Het onderzoek werd uitgevoerd met een geluidsrecorder die de baltsroep van de steenuil reproduceert. Hiermee wordt voldaan aan de onderzoeksinspanning die is voorgeschreven in het kennisdocument 1.0 Steenuil van BIJ12. Met deze drie gerichte onderzoeken kan worden vastgesteld of de steenuil aanwezig is op en/of rondom de planlocatie.

Tabel 2: data en duur bezoeken.

Bezoek	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijd
1	15 februari 2023		8 °C, 5/8 1 Bft - 7 °C, 3/8 1 Bft	18:00 – 20:00
2	28 februari 2023		5 °C, 0/8 1 Bft - 1 °C, 0/8 1Bf	18.15 - 20.15
3	3 april 2023		7 °C, 1/8 0 Bft - 3 °C, 1/8 1Bft	20.20 - 22.25

4 Resultaten

4.1 Vleermuizen: vaste rust- en verblijfplaatsen

In het voorjaar en najaar zijn de verplichte onderzoeken uitgevoerd. Hieronder volgt een uiteenzetting van de bevindingen.

4.1.1 Voorjaar onderzoek

Tabel 3: overzicht aangetroffen verblijven voorjaar.

Type verblijf	Aantal	Soort	Aantal individuen	Locatie(s)
Kraamverblijf	0 (niet aanwezig)		Niet van toepassing	
Zomerverblijf	1	Gewone dwergvleermuis	1	Kleine schoorsteen woonhuis

4.1.2 Najaar onderzoek

Op verschillende plekken zijn er gedurende de nacht baltsroepen gedetecteerd van de gewone dwergvleermuis. In totaal zijn er twee baltsterritoria gelokaliseerd. Bij een van de baltsterritoria werd ook gezien dat een gewone dwergvleermuis herhaaldelijk de zijgevel aantikte. Voor het andere baltsterritorium geldt dat volgens de regels van de Provincie Gelderland 1 paarverblijf wordt toegekend aan de planlocatie.

Geschikte gebouwen buiten de bebouwde kom zijn in de eerste instantie verdacht als massa winterverblijf. Tijdens de veldbezoeken zijn er geen locaties aangetroffen die als massawinterverblijf kwalificeren. Er zijn geen zwermende of grote aantallen dieren waargenomen.

Tabel 4: overzicht bevindingen najaar onderzoek

Type verblijf	Aantal	Soort	Aantal individuen	Locatie(s)
Baltsterritorium	1	Gewone dwergvleermuis	1	Voormalige rundveestal westzijde
Paarverblijf	1	Gewone dwergvleermuis	1	Latten oostelijke zijde rundveestal
Massa winterverblijf	0 (niet aanwezig)		Niet van toepassing	

Op onderstaande kaart (afbeelding 5) is een overzicht van de gevonden verblijven aangetroffen.

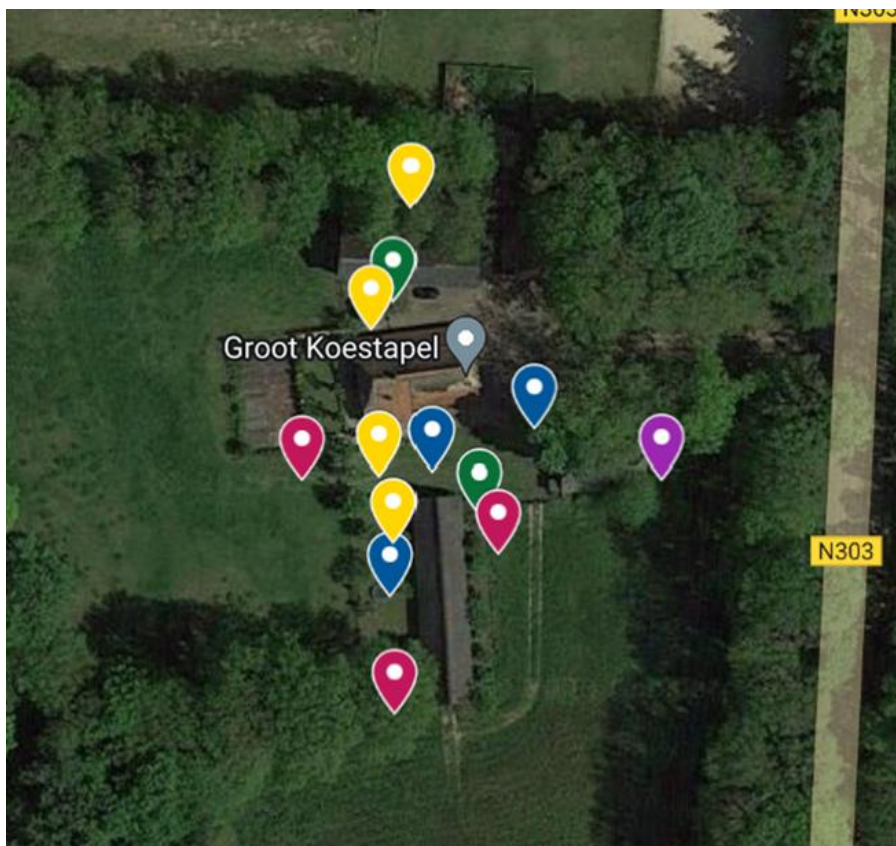

Afbeelding 5, visualisatie van de aangetroffen verblijfplaatsen.

- Paarverblijf gewone dwergvleermuis
- Zomerverblijf gewone dwergvleermuis
- Baltslocatie (behorende bij het paarverblijf)

4.2 Onderzoek foerageergebied

In het plangebied zijn vleermuizen duidelijk actief. Op het terrein zijn veel bomen te vinden waar vleermuizen foerageren. Bij de onderzoeken zijn foeragerende vleermuizen zoals rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en sporadisch gewone grootoorvleermuis waargenomen. Het gaat met name om de bomen ten noorden van het plangebied en de bomen nabij de oprit. Het terrein is daarmee een onderdeel van foerageergebied voor de vleermuizen die zomer- en paarverblijven hebben op het terrein, maar bijvoorbeeld ook voor gewone grootoorvleermuis. Doordat het plangebied slechts een marginaal oppervlak beslaat van de totale groene omgeving (groot, divers landgoed) zal er geen essentieel foerageergebied verloren gaan. Bovendien wordt in de quickscan geadviseerd om bij herontwikkeling bestaande bomen te handhaven. Zie onderstaande afbeelding (afbeelding 6) voor een overzicht van de losse waarnemingen van vleermuizen.

Afbeelding 6, visualisatie van losse waarnemingen van vleermuizen in het plangebied.

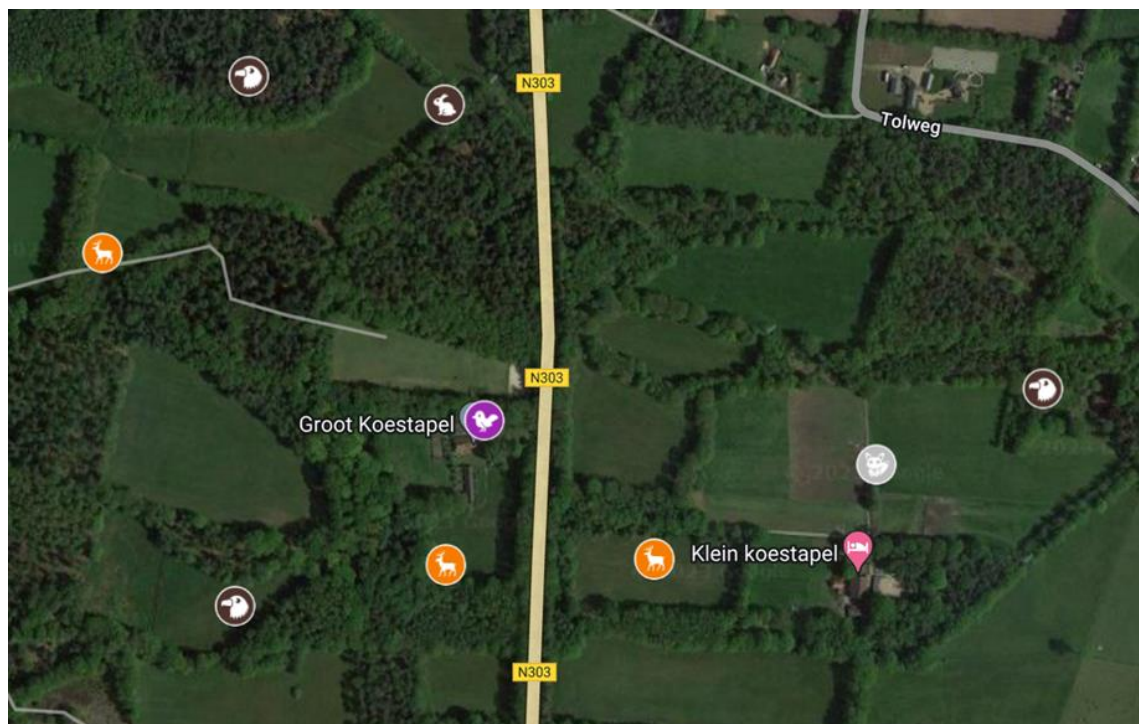
- Gewone dwergvleermuis
- Laatvlieger
- Ruige dwergvleermuis
- Rosse vleermuis
- Gewone grootoorvleermuis

4.3 Onderzoek vliegroute

Vliegroutes op dit terrein zijn niet vastgesteld tijdens de veldonderzoeken.

4.4 Overige waarnemingen

Behalve de dieren gefotografeerd met de wildcamera's is ook de roep van de bosuil uit verschillende windrichtingen gehoord. De bosuil bevindt zich op ruime afstand van het plangebied. Tijdens de veldonderzoeken zijn er ook waarnemingen gedaan van vos, ree, haas en overvliegende huiszwaluwen. Zie onderstaande afbeelding (afbeelding 7) voor een overzicht van de overige waarnemingen.

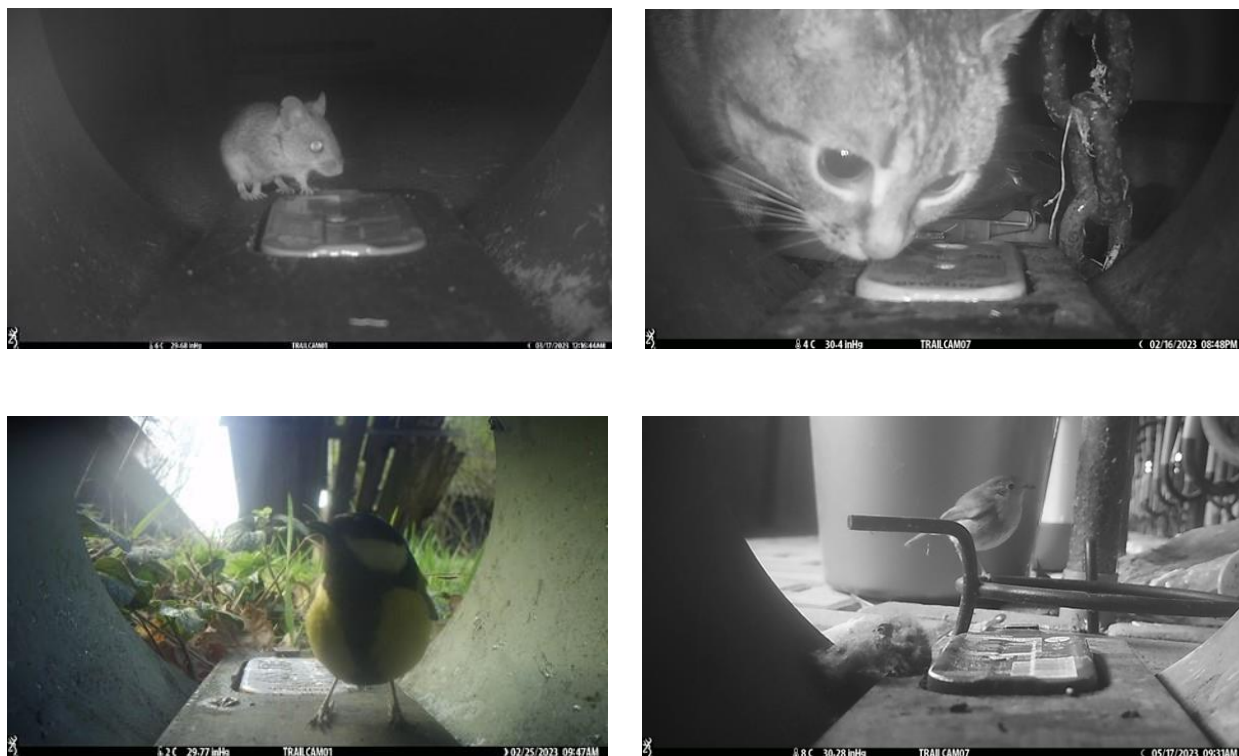
Afbeelding 7, visualisatie van losse waarnemingen in het plangebied.

	Huiszwaluw (alleen overvliegen)
	Bosuil
	Haas
	Vos
	Ree

5.1 Zoogdieren

5.1.1 Kleine marterachtigen

Op geen van de camerabeelden zijn steenmarters, bunzingen of andere kleine marters geregistreerd. Bij de controle van plangebied zijn geen uitwerpselen aangetroffen van de kleine marterachtigen. Op de camerabeelden zijn aangetroffen: gewone bosmuis, hond, huiskat, gaai, merel, zanglijster, koolmees, winterkoninkje en bromvlieg(en). Zie ook afbeelding 8 voor een impressie van de aanwezige soorten binnen het plangebied.

Afbeelding 8: enkele waarnemingen van de geplaatste camera's. Linksboven: gewone bosmuis. Rechtsboven: huiskat. Linksonder: koolmees. Rechtsonder: roodborstje.

5.1.2 Das

De das is meermaals vastgelegd op film en betreedt wekelijks het plangebied. Het gaat om de bosrand langs de noordelijke weide. Naast de das werden ook regelmatig de ree, vos en haas gezien. Zie onderstaande afbeelding (afbeelding 9) voor een impressie van de soorten.

Afbeelding 9: enkele waarnemingen van de geplaatste cameraval.

Onderstaande afbeelding (afbeelding 10) geeft aan waar de das zich bevindt. Op deze locatie zijn ook tal van graaf – en ligsporen gevonden. De blauwe pijl in het oranje vlak geeft aan waar de sporen geconcentreerd zijn.

Afbeelding 10: links: functioneel leefgebied das. Rechts: een van de vele graafsporen aangetroffen in het gebied links.

Tijdens de onderzoeken is de bosrand langs het oranje vlak geïnspecteerd op de aanwezigheid van pijpen en burchten. Het is uitgesloten dat binnen 50 meter van de grenzen van het plangebied burchten en pijpen aanwezig zijn.

5.1.3 Wezel/hermelijn

Op geen van de beelden is de wezel of hermelijn aangetroffen. In de marterbox werden de volgende soorten gezien: gewone bosmuis, winterkoninkje en koolmees.

6.1 Broedvogels

6.1.1 Kerkuil

Binnen het plangebied is 1 waarneming gedaan van de kerkuil. De kerkuil vloog uit de noordelijke brandhout opslag schuur. Hiernaast is de kerkuil ook eenmaal waargenomen (tijdens een ander nader onderzoek) in de schuur aan de overzijde van de weg (N303) op boerderij "klein koestapel". In de brandhout opslag schuur zijn krijtspooren en braakballen aangetroffen. Gedurende de broedperiode is er een cameraval aanwezig geweest. De camerabeelden laten zien dat dit geen nestlocatie betreft. De kerkuil is namelijk niet gezien op de beelden. Door de waarnemingen en aanwezigheid van sporen kwalificeert de houtopslag als vaste verblijfplaats van de kerkuil (afbeelding 11).

Afbeelding 11: links: dwarsbalk met sporen van ontlasting; rechts: braakballen op de zoldervloer.

6.2.2 Steenuil

De steenuil is niet waargenomen tijdens de inventarisaties. De roep van de steenuil is tevens niet gehoord. Uit navraag bij de terreinbeheerder blijkt ook dat er in de afgelopen jaren geen steenuil aanwezig is geweest.

7 Conclusies

7.1 Vleermuizen

7.1.1 Verblijfplaatsen

Door de geplande herontwikkeling op het terrein zullen er mogelijk 2 paarverblijven en 1 zomerverblijf van de gewone dwergvleermuis verloren gaan. Mochten deze verblijven verloren gaan, dan is er een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen.

7.1.2 Foerageergebied

In de omgeving foerageren verschillende soorten vleermuizen. Het terrein is onderdeel van een rijke groene omgeving gelegen tussen diverse landgoederen. Het foerageergebied wordt daarom niet als essentieel aangemerkt. De gewone dwergvleermuis heeft namelijk een divers jachtgebied en zal net zoals de ruige dwergvleermuis in de bosrijke omgeving tal van foerageermogelijkheden vinden. Ook werd de gewone grootoorvleermuis jagend (eenmaal) gezien langs de bomen aan de N303. De gewone grootoorvleermuis vloog dicht langs, en door de boomkronen heen en toont geen binding met de aanwezige gebouwen. Tot slot jaagt de rosse vleermuis hoog boven het plangebied in open terrein. Omdat na herontwikkeling het jachtgebied van vleermuizen niet significant verandert, is er geen sprake van verstoring van foerageergebied van de aangetroffen soorten.

De herontwikkeling van het terrein leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het foerageergebied van vleermuizen.

7.1.3 Vliegroute

Vliegroutes van vleermuizen zijn niet in het plangebied aangetroffen. Bovendien zullen de werkzaamheden geen nadelige invloed hebben op de (groene) buitenruimte. De herontwikkeling van het terrein leidt dus niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft vliegroutes van vleermuizen.

7.2 Zoogdieren

7.2.1 Marterachtigen

Het onderzoek naar de marterachtigen (steenmarter, boommarter en bunzing) heeft geen resultaten opgeleverd. Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat er geen sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming wat betreft het verstoren van de steenmarter, boommarter en bunzing.

7.2.1 Das

De das is frequent aanwezig binnen het plangebied. In de weide is duidelijk activiteit van de das en ander wild door de aanwezigheid van graaf- en ligsporen. De camerabeelden hebben bevestigd dat de das veelvuldig aanwezig is. Hiermee wordt de weide aangemerkt als functioneel leefgebied. Tot 50 vanaf de grenzen van het plangebied zijn geen burchten en pijpen gevonden.

Indien de weide deels wordt omgevormd naar verharding, is er sprake van een overtreding van de Wet natuurbescherming wat betreft het functioneel leefgebied van de das. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is noodzakelijk.

7.2.3 Wezel/hermelijn

De wezel en hermelijn zijn niet aangetroffen op de camerabeelden. Er is geen overtreding van de Wet natuurbescherming wat betreft het verstoren van de wezel of hermelijn.

7.3 Broedvogels

7.3.1 Kerkuil

De kerkuil is tweemaal waargenomen. De 1e keer betreft een waarneming (afkomstig uit nader onderzoek Klein koestapel op de hooizolder van de schuur op boerderij “klein koestapel” (Voorthuizerstraat 145). Binnen het plangebied is de kerkuil eenmaal gezien. De kerkuil vloog uit de zolder van de brandhout opslag. Bij inspectie van de opslag bleken er sporen zoals krijtstrepen en braakballen aanwezig. Nadere analyse met een cameraval liet blijken dat er geen nest locatie aanwezig is. De zolder is onderdeel van een netwerk van verblijfplaatsen van de kerkuil. De zolder wordt daarom aangemerkt als vaste- rust en verblijfplaats.

Indien de herontwikkeling leidt tot verlies van de functie van de zolder als rustplaats, is er sprake van een overtreding van de Wet natuurbescherming. Een ontheffing van wet Natuurbescherming is noodzakelijk.

7.3.2 Steenuil

Er zijn geen aanwijzingen dat de steenuil aanwezig is in het plangebied. Herontwikkeling van het terrein leidt niet tot verstoring van nestplaatsen en leefgebied van de steenuil.

7.4 Overige waarnemingen

De overige waarnemingen zijn: huiskat, hond, vos, haas, ree, gewone bosmuis, gaai, merel, zanglijster, koolmees, winterkoninkje, roodborst, huiszwaluw en bosuil. Huisdieren zoals kat en hond vallen niet onder de Wet natuurbescherming. De aanwezige (zang)vogels zijn enkel beschermd tijdens het broedseizoen of vallen onder de vogelrichtlijn en hebben daardoor geen jaarrond beschermd nest. Bovendien zijn er op de locatie zelf geen nesten aangetroffen. De vos, haas en ree zijn vrijgesteld bij ruimtelijke ontwikkeling.

Tot slot geldt voor alle soorten zorgplicht. Dit is verder beschreven in “9.1 Intrinsieke waarde”.

De Wet natuurbescherming wordt zo lang wordt gewerkt buiten het broedseizoen betreft de vogel soorten niet overtreden. Voor de overige soorten geldt dat deze vrijgesteld zijn bij ruimte ontwikkeling. Deze soorten zijn ecologisch flexibel genoeg om zich te handhaven.

8 Samenvatting

Tabel 5: samenvatting bevindingen

Onderzochte soort of soortgroep		Overtreding Wet natuurbescherming	Aantal	Verdere maatregelen
Vleermuizen; gewone dwergvleermuis	Vaste rust- en verblijfplaatsen	Ja	1 Zomerverblijf 2 Paarverblijf	Ontheffing Wet natuurbescherming aanvragen
	Foerageergebied	Nee	n.v.t.	Nee
	Vliegroute	Nee	n.v.t.	Nee
Kleine marterachtigen, wezel en hermelijn		Nee	n.v.t.	Nee
Das		Ja, indien de weide deels wordt verhard, verlies functioneel leefgebied		Ontheffing aanvragen
Steenuil		Nee	n.v.t.	Nee
Kerkuil		Ja, vaste rust- en verblijfplaats	n.v.t.	Ontheffing aanvragen
Overige waarnemingen	Vogels (koolmees, merel, zanglijster, roodborstje)	Mogelijk, indien herontwikkeling in broedperiode plaatsvindt.	n.v.t.	Slopen van augustus – februari, buiten de broedperiode
	Vos, haas en ree	Nee	n.v.t.	Nee
	Huiszwaluw en bosuil	Nee	n.v.t.	Nee

9 Advies

9.1 Intrinsieke waarde

Onder de wet natuurbescherming wordt elk in het wild levende dier of inheemse plant beschermd. Ook diersoorten of diergroepen, die niet in de lijsten van de flora en faunawet voorkomen, bezitten deze bescherming. Voorwaarde is wel dat het inheemse dieren betreft. Dit is de intrinsieke waarde van het dier of de plant.

Het is daarom aan te bevelen om direct voorafgaande aan de werkzaamheden het plangebied en de omgeving te controleren op de aanwezigheid van dieren. Worden dieren aangetroffen moeten deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen. Ook tijdens de werkzaamheden dient met de aanwezigheid van dieren rekening te worden gehouden. Treft men een dier aan dan moet deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen, of moet het dier in veiligheid gebracht worden. Worden onverhoopt beschermde diersoorten aangetroffen dan moeten de werkzaamheden worden gestaakt en een passende oplossing worden gezocht.

9.2 Aanpak beschermde soorten

Uit dit nader onderzoek is gebleken dat herontwikkeling van het terrein mogelijk leidt tot verschillende overtredingen van de Wet natuurbescherming. Een maatwerk aanpak is nodig om de beschermde soorten zoveel mogelijk te ontzien. Tijdelijke en permanente voorzieningen zijn nodig om de staat van instandhouding te waarborgen.

Vleermuizen

In verband met de aanwezigheid van asbest is het niet mogelijk de 3 bestaande verblijven te handhaven. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is daarom noodzakelijk.

Kerkuil

De kerkuil heeft een vaste rustplaats op de planlocatie. Het dak van de schaapskooi wordt gerestaureerd en daarom is het noodzakelijk om alternatieve verblijfplaatsen aan te bieden. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is noodzakelijk.

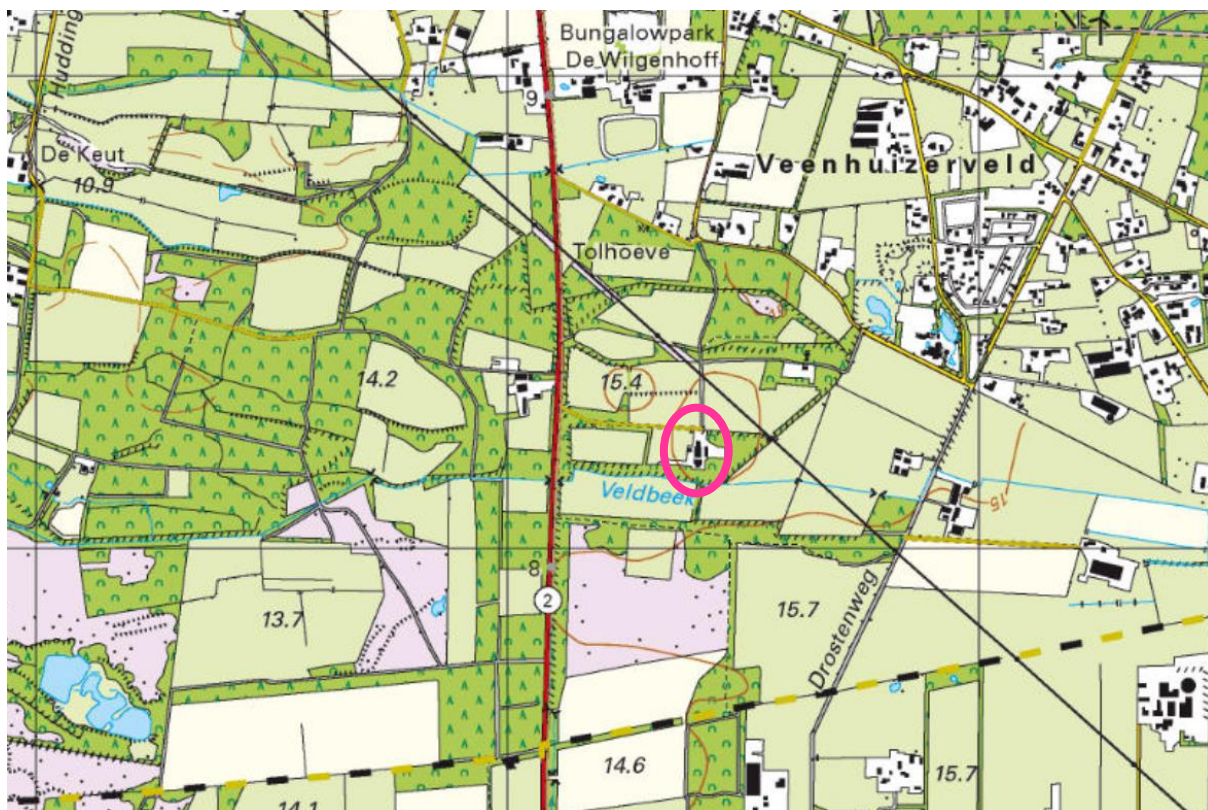
Das

De das gebruikt het plangebied om te foerageren. Het aanleggen van verhardingen leidt tot verlies van functioneel leefgebied. Dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Een ontheffing is daarom noodzakelijk.

Bijlage 4: Nader onderzoek Voorthuizerstraat 145

Nader onderzoek vleermuis

Voorthuizerstraat 145, Putten

Nader onderzoek vleermuis

Voorthuizerstraat 145, Putten

Opdrachtgever: Rentmeester coöperatie

Datum: 19 december 2022

Status: **Definitief**

Uitvoering: Forest Groen Consult B.V.

T [redacted]
E-mail [redacted]@foreestgroenconsult.nl
Web www.foreestgroenconsult.nl

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
2	METHODE VAN ONDERZOEK	5
2.1	BESCHRIJVING VAN HET PLANGEBIED	5
2.2	VLEERMUIZEN	5
3	RESULTATEN	7
3.1	VLEERMUIZEN	7
3.1.1	<i>Vaste rust- en verblijfplaatsen.....</i>	<i>7</i>
3.1.2	<i>Foerageergebied</i>	<i>8</i>
3.1.3	<i>Vliegroure.....</i>	<i>8</i>
3.2	OVERIGE WAARNEMINGEN	9
3.2.1	<i>Kerkuil.....</i>	<i>9</i>
3.2.2	<i>Steenuil.....</i>	<i>9</i>
4	CONCLUSIE	10
4.1	VLEERMUIS.....	10
4.1.1	<i>Vaste rust- en verblijfplaatsen.....</i>	<i>10</i>
4.1.2	<i>Foerageergebied</i>	<i>10</i>
4.1.3	<i>Vliegroure.....</i>	<i>11</i>
4.2	OVERIGE WAARNEMINGEN	11
4.2.1	<i>Kerkuil.....</i>	<i>11</i>
4.2.2	<i>Steenuil.....</i>	<i>11</i>
5	SAMENVATTING.....	12
6	ADVIES	13
6.1	INTRINSIEKE WAARDE	13
6.2	VLEERMUISVRIENDELIJK ONTWERP	13

1 Inleiding

In opdracht van de Rentmeester Coöperatie is een nader onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen bij de Voorthuizerstraat 145 in Putten.

De reden voor dit nader onderzoek is het voornemen om een stal/ opslagschuur te slopen en hier opnieuw te bouwen.

Op 13 december 2021 is door FF Solutions een quickscan natuuronderzoek uitgevoerd: "Quickscan Wet natuurbescherming, Voorthuizerstraat 145 te Putten". Uit deze quickscan kwam dat de plannen aan de schuur mogelijk nadelig uitvallen voor vleermuizen.

Het vleermuisonderzoek heeft plaatsgevonden van mei t/m september 2022. Het nader onderzoek is uitgevoerd door [REDACTED] MSc en [REDACTED] MSc werkzaam als ecologen bij Foreest Groen Consult BV. Rapportage is uitgevoerd door [REDACTED] MSc werkzaam als ecooloog bij Foreest Groen Consult BV.

2 Methode van onderzoek

2.1 Beschrijving van het plangebied

De planlocatie betreft één gebouw. Dit is een gebouw gebruikt voor opslag en huisvesting van dieren. Dit gebouw is bedekt met dakpannen zonder spouw. Naast het gebouw is een overkapping aanwezig die is bedekt met platen. In de afbeelding en rest van de tekst wordt hiernaar verwezen als gebouw 1.

Naast dit gebouw staan nog twee andere gebouwen, die buiten de planlocatie vallen. Gebouw 2 betreft een opslagplaats en garage. Dit is een oud houten gebouw waarvan het dak bedekt is met platen. Dit gebouw heeft geen spouw. Gebouw 3 is een koeienschuur. Dit gebouw bevat bakstenen, mogelijk met spouw. Het dak bevat dakpannen zonder dakbeschot. Er ontbreekt een dakpan. Voor alle gebouwen geldt dat er meerdere gaten en kieren aanwezig zijn in het dak, bij de pannen, of rondom het gebouw. Deze gebouwen zijn ook weergegeven in onderstaande afbeelding.

Afbeelding 1: De planlocatie is rood omlijnd en betreft gebouw 1) opslag en stal. Verder zijn de naastgelegen gebouwen lichtrood omlijnd, deze vallen buiten de planlocatie: 2) opslag en garage en 3) koeienschuur.

2.2 Vleermuizen

Voor het onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen en vliegroutes is het geldende vleermuisprotocol 2022 gevolgd. Om een goed inzicht te krijgen in de huidige situatie zijn hiervoor vijf bezoeken afgelegd. Een van de bezoeken heeft plaatsgevonden voor zonsopkomst in verband met de mogelijke aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis. De overige bezoeken hebben plaatsgevonden in de avond. De planlocatie was voor 75% te overzien door één waarnemer, er is dus gewerkt met één waarnemer gelijker tijd.

Data en duur bezoeken:

Bezoek	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijd
1	13 mei 2022		19 °C, 1 Bft W, 2/8 - 17 °C, 1 Bft ZW, 2/8	21:15 - 23:15
2	3 juni 2022		12 °C, 0 Bft O, 2/8 - 15 °C, 1 Bft O, 6/8	03:20 - 05:20
3	25 juni 2022		19 °C, 0 Bft Z, 7/8 - 19 °C, 0 Bft Z, 3/8	22:00 - 00:00
4	23 augustus 2022		23 °C, 0 Bft NW, 4/8 - 22 °C, 0 Bft NW, 2/8	22:30 - 00:30
5	13 september 2022		16°C, 1 Bft, 6/8 - 14°C, 1 Bft, 3/8	00:00 - 02:00

Tijdens de bezoeken voldeed het weer aan de normen die hiervoor in het vleermuisprotocol zijn gesteld.

Het onderzoek gebeurt op zicht en met behulp van een batdetector, een Petterson D240 en een Batlogger M. De batlogger is de dag na het onderzoek uitgelezen met het programma Batexplorer van Elektron. Vervolgens zijn de opgeslagen gegevens verwerkt.

3 Resultaten

3.1 Vleermuizen

3.1.1 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Type verblijf	Aantal verblijfplaatsen	In plangebied?	Soort	Aantal individuen	Locatie(s)
Winterverblijf	Afwezig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Kraamverblijf	Afwezig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Zomerverblijf	1	Nee	Gewone dwergvleermuis	3	Gebouw 3 (koeienschuur) bij de zolder
Paarverblijf	1	Nee	Gewone dwergvleermuis	2	Balts territorium op erf, boven de drie gebouwen, de zomereik en het huis. Invliegen bij zomerverblijf in gebouw 3

Er zijn geen winter- of kraamverblijfplaatsen aangetroffen. Er zijn drie uitvliegende gewone dwergvleermuizen aangetroffen bij de zolder van de koeienschuur (gebouw 3). Later zijn ook baltsende gewone dwergvleermuizen aangetroffen, de invlieglocatie van deze vleermuizen is op dezelfde locatie als de eerdere waarneming in gebouw 3. Dit verblijf is dus waargenomen als zomer- en paarverblijf. De locatie van dit zomerverblijf met balts territorium is ook weergegeven in onderstaande afbeelding.

Afbeelding 2: Visualisatie van het aangetroffen zomer- en paarverblijf van de gewone dwergvleermuis (gele ruit) met balts territorium (gele lijn) op de planlocatie. De planlocatie is rood omlijnd en betreft gebouw 1) opslag en stal. Verder zijn de naastgelegen gebouwen lichtrood omlijnd, deze vallen buiten de planlocatie: 2) opslag en garage en 3) koeienschuur.

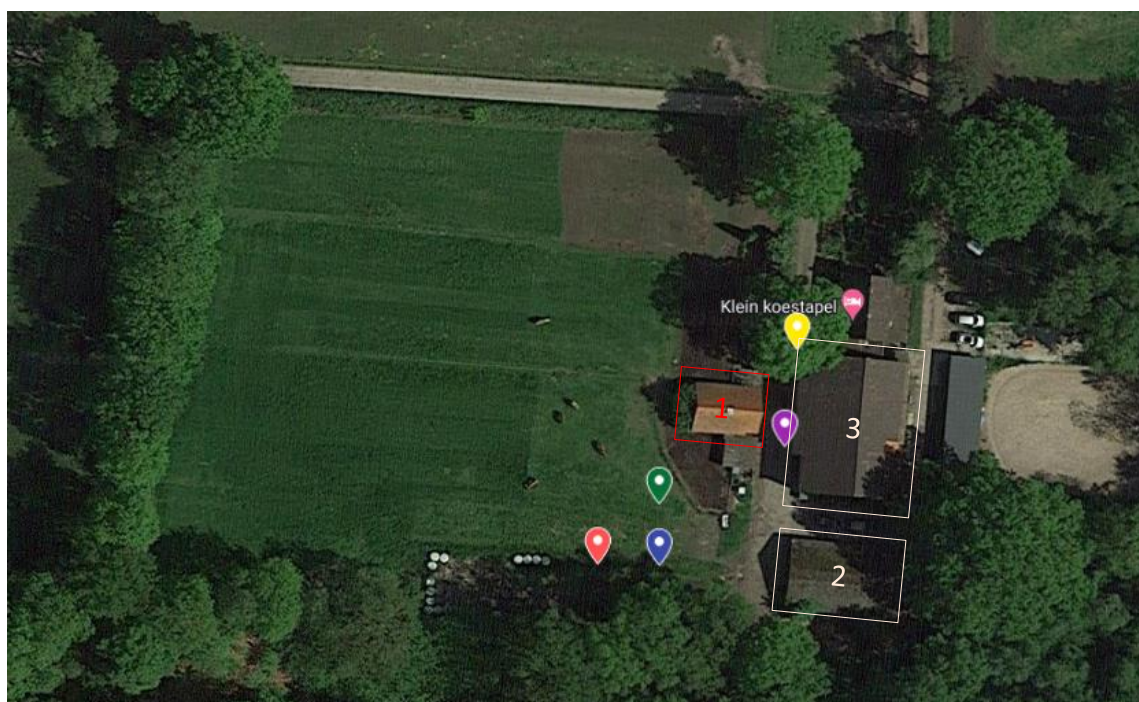
3.1.2 Foerageergebied

Er zijn meerdere foeragerende vleermuizen waargenomen. Het koppel gewone dwergvleermuizen, die baltsend waren aangetroffen met een zomerverblijf op de planlocatie, zijn elke avond foeragerend waargenomen. Deze foerageerden onder de zomereik, bij het woonhuis, tussen bij de schuur en boven het pad tussen de schuren.

De laatvlieger is op meerdere avonden foeragerend waargenomen boven het erf en het veld. De ruige dwergvleermuis is op meerdere avonden foeragerend waargenomen bij de bomensingel aan de zuidkant van het weiland.

Drie rosse vleermuizen zijn op meerdere avonden foeragerend waargenomen bij de bomenrij langs de zuidkant van het weiland. Soms foerageerden deze ook achter de kleine schuur.

De gewone grootoorvleermuis is op een onderzoeksavond korte tijd foeragerend waargenomen tussen gebouw 1 en gebouw 3. De locaties van deze waarnemingen zijn ook weergegeven in onderstaande afbeelding.

Afbeelding 3: Visualisatie van de aangetroffen foeragerende vleermuizen: de gewone dwergvleermuis (geel), laatvlieger (groen), ruige dwergvleermuis (blauw), rosse vleermuis (rood) en gewone grootoorvleermuis (paars). De planlocatie is rood omlijnd en betreft gebouw 1) opslag en stal. Verder zijn de naastgelegen gebouwen lichtrood omlijnd, deze vallen buiten de planlocatie: 2) opslag en garage en 3) koeienschuur.

3.1.3 Vliegroute

Er zijn geen vliegrouen waargenomen.

3.2 Overige waarnemingen

3.2.1 Kerkuil

Er is een kerkuil aangetroffen op de planlocatie. Deze vloog in en uit bij de zolder van de koeienschuur (gebouw 3). Vervolgens vloog de kerkuil richting de bomen aan de overzijde van het weiland in westelijke richting. In de schuur, gebouw 1, zijn geen braakballen of andere sporen aangetroffen.

3.2.2 Steenuil

Er is een steenuil roep gehoord ten noorden van de planlocatie. Een exacte locatie kon niet worden vastgesteld.

4 Conclusie

4.1 Vleermuis

4.1.1 Vaste rust- en verblijfplaatsen

In het plangebied, gebouw 1, zijn geen vaste rust- of verblijfplaatsen waargenomen. Er is één zomerverblijf waargenomen van de gewone dwergvleermuis in de koeienschuur (gebouw 3). Later is er een baltsterritorium waargenomen bij hetzelfde gebouw. Conform richtlijnen dient er een paarverblijf toegekend te worden aan het gebouw. Aan het zomerverblijf dient dus een dubbel doel toegekend te worden: zowel als zomer- als paarverblijf.

Meervleermuizen zijn op geen van de avonden aangetroffen. De aanwezigheid van deze soort is op basis van het volledig ontbreken van waarnemingen uit te sluiten.

Een massa winterverblijf van gewone dwergvleermuizen is niet aanwezig. Op geen enkel moment zijn zwermende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Het aantal dieren dat gelijktijdig aanwezig was is laag.

Het slopen van gebouw 1 leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming.

Enkel wanneer gebouw 3 wordt gesloopt wordt de Wet natuurbescherming overtreden en dient een ontheffing te worden aangevraagd.

Voor het slopen en herbouwen van gebouw 1, opslag en stal, wordt de Wet natuurbescherming niet overtreden. Een ontheffing is voor dit gebouw niet noodzakelijk.

4.1.2 Foerageergebied

Foerageergebieden zijn uitsluitend beschermd indien deze essentieel zijn voor het functioneren van een verblijfplaats. Er zijn rondom het gebouw meerdere foeragerende en passerende vleermuizen aangetroffen.

De gewone- en ruige dwergvleermuizen en laatvliegers foerageren langs veel verschillende objecten zoals: beplantingen, gevels, waterpartijen en bij lantarenpalen. De sloop van de stal leidt tot het verdwijnen van zo'n structuur. Dit leidt echter niet tot het verdwijnen van een essentieel foerageergebied. Hiervoor is de schuur te klein en zijn in de omgeving teveel structuren aanwezig die de vleermuizen kunnen gebruiken om te foerageren. De sloop heeft geen gevolgen voor de instandhouding van deze soorten.

De rosse vleermuis jaagt voornamelijk hoog boven open gebied. Deze foerageerden vooral bij het weiland. De sloop van de stal heeft geen gevolgen voor het foerageren van deze soort.

De gewone grootoorvleermuis foerageert vooral in bosrijke omgeving, boven bospaden, in dichte bossen, langs bosranden en bij bomen lanen. Deze foerageerden bij de bomen ten zuiden van de planlocatie en de koeienschuur. Sloop van de stal heeft geen invloed op het foerageergebied van deze soort.

De Wet natuurbescherming wordt voor wat betreft foerageergebieden niet overtreden.

4.1.3 Vliegroute

Er zijn geen vliegrouten waargenomen.

De Wet natuurbescherming wordt voor wat betreft vliegrouten niet overtreden.

4.2 Overige waarnemingen

4.2.1 Kerkuil

De koeienschuur (gebouw 3) is een vaste rust- en/ of verblijfplaats van de kerkuil. De kerkuil is niet waargenomen op de stal (gebouw 1). Sloop en nieuwbouw van gebouw 1 heeft geen gevolgen voor de kerkuil. Het foerageergebied wordt niet aangetast.

Sloop van de stal (gebouw 1) heeft geen gevolgen voor het foerageergebied en/ of de vaste rust- en verblijfplaats van de kerkuil.

Wanneer gebouw 3 wordt gesloopt wordt de Wet natuurbescherming overtreden en is ontheffing noodzakelijk.

De Wet natuurbescherming wordt bij de sloop van de stal (gebouw 1) betreft de kerkuil niet overtreden.

4.2.2 Steenuil

Er is een steenuil roep gehoord ten noorden van de planlocatie. De steenuil is niet waargenomen op de planlocatie. Op geen van de momenten van onderzoek zijn steenuilen of sporen van steenuilen aangetroffen. De sloop van de stal (gebouw 1) heeft geen gevolgen voor het foerageergebied van de steenuil.

De Wet natuurbescherming wordt bij de sloop van de stal betreft de steenuil niet overtreden.

5 Samenvatting

Onderzochte soort of soortgroep		Overtreding Wet natuurbescherming	Aantal	Verdere maatregelen
Vleermuizen	Vaste rust- en verblijfplaatsen	Nee, tenzij sloop koeienstal (gebouw 3)	1 Zomerverblijf gecombineerd met paarverblijf gewone dwergvleermuis	Nee
	Foerageergebied	Nee	n.v.t.	Nee
	Vliegroute	Nee	n.v.t.	Nee
Overige waarnemingen (kerkuil en steenuil)		Nee, tenzij sloop koeienstal (gebouw 3)	Eén vaste rust- en/ of verblijfplaats kerkuil	Nee

6 Advies

6.1 Intrinsieke waarde

Onder de wet natuurbescherming wordt elk in het wild levende dier of inheemse plant beschermd. Ook diersoorten of diergroepen, die niet in de lijsten van de flora en faunawet voorkomen, bezitten deze bescherming. Voorwaarde is wel dat het inheemse dieren betreft. Dit is de intrinsieke waarde van het dier of de plant.

Het is daarom aan te bevelen om direct voorafgaande aan de werkzaamheden het plangebied en de omgeving te controleren op de aanwezigheid van dieren. Worden dieren aangetroffen moeten deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen. Ook tijdens de werkzaamheden dient met de aanwezigheid van dieren rekening te worden gehouden. Treft men een dier aan dan moet deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen, of moet het dier in veiligheid gebracht worden. Worden onverhoopt beschermde diersoorten aangetroffen dan moeten de werkzaamheden worden gestaakt en een passende oplossing worden gezocht.

6.2 Vleermuisvriendelijk ontwerp

Het is duidelijk dat in het gebied vleermuizen aanwezig zijn. Bij de sloop en nieuwbouw van de stal hoeft geen ontheffing voor vleermuizen aangevraagd te worden. Met het uiteindelijke ontwerp en materiaal keuze van het nieuwe gebouw kan veel voor deze kwetsbare dieren worden gedaan. De dieren geven geen enkele vorm van overlast en dragen bij aan een gezond leefmilieu doordat zij zeer veel insecten wegvangen.

Bij de bouw kunnen eenvoudige voorzieningen worden opgenomen. Variërend van een iets bredere open stootvoeg, tot speciale voorzieningen in spouwmuur of dak. Ook de gewone dwergvleermuizen aanwezig in de koeienschuur kunnen hier gebruik van maken. Dit draagt wezenlijk bij aan de instandhouding van deze bijzondere dieren.